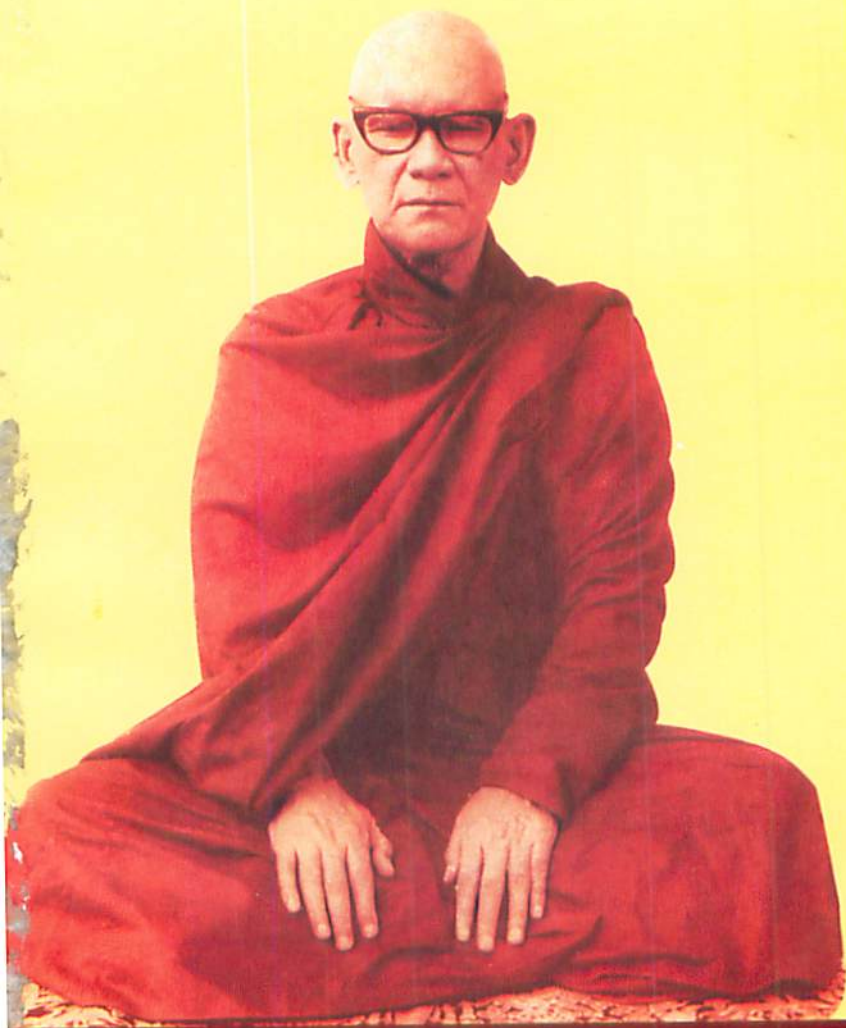

ဓမ္မဒွေသ ၄ ပါး ဆောင်ပုဒ်

အိုနာသေသို့၊ မောင်းနှင်ပို့၊
 လူတို့ မမြဲပါတကား။
 စောင့်ရှောက်သူမဲ့၊ ကိုးရာမဲ့၊
 အားနွဲ့ လှချည်ပါတကား။
 ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ၊ မရှိပါ၊
 စွန့်ကာ သွားရမည်တကား။
 လို မပြည့်ဝ၊ အားမရ၊
 တဏှာ ကျန်ချည်းပါတကား။
 ဓမ္မဒေသ၊ ဤလေးဝ၊
 ဗုဒ္ဓဟောကြား သတိထား။

အနန္တကျေးဇူးတော်ရှင် ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိပုစ္ဆက အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ
မဟာဓဉ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး

မဟာဝဋ်မြည်သံဟိန်းတယ် ဘေးရန်ကငြိမ်း

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာ

ဝတ်ရွတ်စဉ်

သာသနာ-၂၅၃၈

ကောဇာ-၁၃၅၆

ခရစ်-၁၉၉၄

မဟာစည်ဝတ်ရွတ်စဉ်စာအုပ်

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

ဘာသာရေးဆိုင်ရာစာပေခွင့်ပြုချက်အမှတ် - ၁၇၆/၉၃ (၃)

မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ် - ၄၄/၉၄ (၁)

ဆဋ္ဌမအကြိမ်

အုပ်ရေ - ၃၀၀၀

၁၉၉၄-ခုနှစ်၊ သြဂုတ်လ

မျက်နှာဖုံးပန်းချီ

- တင်ထွန်းထွန်း

မျက်နှာဖုံးရိုက်

- အောင်စိုးမိုးရောင်စုံပုံနှိပ်တိုက်

စာအုပ်ချုပ်

- လှ စာအုပ်ချုပ်လုပ်ငန်း

ဓမ္မဒါန

ထုတ်ဝေသူ

- ဦးလေးမောင် (မြဲ-၀၂၄၈)

ဗုဒ္ဓသာသနာနုဂ္ဂဟအဖွဲ့ချုပ်

မဟာစည်သာသနာရိပ်သာ

၁၆၊ သာသနာရိပ်သာလမ်း၊ ဗဟန်း၊

ရန်ကုန်မြို့။ ဖုန်း - ၅၀၃၉၂၊ ၅၂၅၀၁

ပုံနှိပ်သူ

- ဒေါ်သန်းသန်း (မြဲ-၀၁၆၅၄)

အောင်စိုးမိုးရောင်စုံပုံနှိပ်တိုက်

၁၈၉၊ ၃၂လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဖုန်း-၈၅၀၈၇

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

မဟာစည် သြကာသ	၁
မေတ္တာပို့	၂
ဒွတ္တိ သာကာရပါဠိ	၃
အဘိဏ္ဍသုတ်	၅
ပဗ္ဗဇိတ အဘိဏ္ဍသုတ်	၁၁
ဥပသမ္ပဒ ကမ္မဝါစာ	၁၂
အနန္တရာယိက ကမ္မဝါစာ	၁၄
အဓနကဇာတင်ပါဠိ	၁၅
ပဏ္ဍနပစ္စယုဒ္ဒေသပါဠိ	၁၇
ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္ထနသုတ်	၁၈
အနတ္တလက္ခဏသုတ္တ	၂၄
အာဒိတ္တပရိယာယသုတ်	၂၈
ဂုဏ်တော် ၉-ပါး ဘုရားရှိခိုး	၃၂
ဂုဏ်တော် ၆-ပါး တရားရှိခိုး	၃၆
ဂုဏ်တော် ၉-ပါး သံဃာတော်ရှိခိုး	၃၈
ဉာဏ်စဉ် ၁၆-ပါး ဘုရားရှိခိုး	၄၀
ပဋိပတ္တိပဋ္ဌနာကာရ ဘုရားရှိခိုး	၄၅

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

ဓမ္မဇေဒ္ဓသ ၄-ပါး ဆောင်ပုဒ်	၄၈
ပရိတ္တပါဠိ	၄၉
မင်္ဂလသုတ္တ	၅၁
ရတနသုတ္တ	၅၄
ဓမ္မတ္တသုတ္တ	၆၁
ဓန္ဓသုတ္တ	၆၅
ဓမာရသုတ္တ	၆၇
ဝဋ္ဋသုတ္တ	၆၉
ဓဇဂ္ဂသုတ္တ	၇၀
အာဇာနည်သုတ္တ	၇၇
အင်္ဂုလိမာလသုတ္တ	၈၁
ဓမ္မာဇ္ဈင်္ဂသုတ္တ	၈၂
ပုဗ္ဗဏှသုတ္တ	၈၃
မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တ	၈၇
ဘိက္ခုပါတိမောက် ပါဠိစတော်	၁၂၇

မာတိကာပြီး၏။

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ်

မဟာစည် သာသနာ့ရိပ်သာ

ဝတ်ရွတ်စဉ်

ဩကာသ၊ ဩကာသ၊ ဩကာသ၊ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊
မနောကံ၊ တည်းဟူသော အပြစ်ခပ်သိမ်း၊ ပပျောက်ငြိမ်း၍၊
အသက်ရှည်စွာ၊ အနာမဲ့ရေး၊ ရန်ဘေးကင်းကြောင်း၊ ကောင်းမှု
မင်္ဂလာ၊ ဖြစ်ပါစေခြင်း အကျိုးငှါ၊ ဘုရားရတနာ၊ တရား
ရတနာ၊ သံဃာရတနာတည်းဟူသော ရတနာမြတ်သုံးပါး
(ဆရာသမား) တို့ကို အရိုအသေ၊ လက်အုပ်မိုး၍၊ ရှိခိုးပူဇော်၊
ဖူးမြော်မန်လျှော့၊ ကန်တော့ပါ၏ (အရှင်ဘုရား)။

- (၁) တနင်္ဂနွေနေ့ - သမန္တာမှစ၍ မင်္ဂလာသုတ်ကုန်အထိ။
- (၂) တနင်္လာနေ့ - ရတနသုတ်။
- (၃) အင်္ဂါနေ့ - မေတ္တာသုတ်။
- (၄) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ - ခန္ဓသုတ်၊ မောရသုတ်၊ ဝဇ္ဇသုတ်။
- (၅) ကြာသပတေးနေ့ - ဇေတုသုတ်။
- (၆) သောကြာနေ့ - အာဇာနည်ဋီယသုတ်။
- (၇) စနေနေ့ - ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ်၊ ပုဗ္ဗဏှသုတ်။

၂

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ်

မေတ္တာပို့ရန်

အဟံ အဝေရာ ဟောမိ၊ အဗျာပဇ္ဇော ဟောမိ၊
အနီဃော ဟောမိ၊ သုခိ အတ္တာနံ ပရိဟရာမိ။

မမ မာတာပိတု အာစရိယာ စ ဉာတိမိတ္တာ စ သဗြဟ္မ
စာရိနော စ အဝေရာ ဟောန္တု၊ အဗျာပဇ္ဇော ဟောန္တု၊ အနီဃာ
ဟောန္တု၊ သုခိအတ္တာနံ ပရိဟရန္တု။

ဣမသ္မိံ အာရာမေ သဗ္ဗေ ယောဂီနော အဝေရာ ဟောန္တု။
ပ။ ပရိဟရန္တု။

ဣမသ္မိံ အာရာမေ သဗ္ဗေ ဘိက္ခုသာမဏေရာ စ ဥပါ
သက ဥပါသိကာယော စ အဝေရာ ဟောန္တု။ပ။ ပရိဟရန္တု။

အမှာကံ စတုပစ္စယ ဒါယကာ အဝေရာ ဟောန္တု။ ပ။
ပရိဟရန္တု။

အမှာကံ အာရက္ခဒေဝတာ ဣမသ္မိံ ဝိဟာရေ ဣမသ္မိံ
အာဝါသေ ဣမသ္မိံ အာရာမေ အာရက္ခဒေဝတာ အဝေရာ
ဟောန္တု။ ပ။ ပရိဟရန္တု။

သဗ္ဗေ သတ္တာ၊ သဗ္ဗေ ပါဏာ၊ သဗ္ဗေ ဘူတာ၊ သဗ္ဗေ
ပုဂ္ဂလာ၊ သဗ္ဗေ အတ္တဘာဝပရိယာပနာ၊ သဗ္ဗာ ဣတ္ထိယော၊ သဗ္ဗေ

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ်

၃

ပုရိသာ၊ သဗ္ဗေ အရိယာ၊ သဗ္ဗေ အနရိယာ၊ သဗ္ဗေ ဒေဝါ၊ သဗ္ဗေ
 မနုဿာ၊ သဗ္ဗေ ဝိနိပါတိကာ၊ အဝေရာ ဟောန္တု၊ အဗျာပစ္စာ
 ဟောန္တု၊ အနိဃာ ဟောန္တု၊ သုခိ အတ္တာနံ ပရိဟရန္တု၊ ဒုက္ခာမုစ္ဆန္တု၊
 ယထာလဒ္ဓသမ္ပတ္တိတော၊ မာဝိဂစ္ဆန္တု ကမ္မဿကာ။ ပုရတ္ထိမာယ
 ဒိသာယ၊ ပစ္စိမာယ ဒိသာယ၊ ဥတ္တရာယ ဒိသာယ၊ ဒက္ခိဏာယ
 ဒိသာယ၊ ပုရတ္ထိမာယ အနုဒိသာယ၊ ပစ္စိမာယ အနုဒိသာယ၊
 ဥတ္တရာယ အနုဒိသာယ၊ ဒက္ခိဏာယ အနုဒိသာယ၊ ဟေဋ္ဌိမာယ
 ဒိသာယ၊ ဥပရိမာယ ဒိသာယ သဗ္ဗေ သတ္တာ။ပ။ ကမ္မဿကာ။

ဥဒ္ဓံ ယာဝ ဘဝဂ္ဂါ စ အဓော ယာဝ အဝိစိတော။
 သမန္တာ စက္ကဝါဠေသု၊ ယေ သတ္တာ ပထဝီစရာ။
 အဗျာပဇ္ဇာ နိဝေရာ စ၊ နိဒ္ဒုက္ခာ စ နုပဒ္ဒဝါ။
 ဥဒ္ဓံ။ပ။ ယေ သတ္တာ ဥဒကေစရာ။ပ။ နုပဒ္ဒဝါ။
 ဥဒ္ဓံ။ပ။ ယေ သတ္တာ အာကာသေစရာ။ ပ။ နုပဒ္ဒဝါ။

ဇုတ္တိသာကာရပါဠိ

ကေသာ လောမာ နခါ ဒန္တာ တစော၊
 မံသံ နှာရ အဋ္ဌိ အဋ္ဌိမိဉ္ဇံ ဝက္ကံ၊
 ဟဒယံ ယကနံ ကိလောမကံ ပိဟကံ ပပ္ပိသံ။
 အန္တံ အန္တဂုဏံ ဥဒရိယံ ကရိသံ မတ္တလုဂံ။
 ပိတ္တံ သေမံ ပုဗ္ဗော လောဟိတံ သေဒေါ မေဒေါ၊

ဒုတ္တိသာကာရပါဠိ

အဿု ဝဿာ ခေဋ္ဌော သိဃံဏိကာ လသိကာ မုတ္တံ။
 မုတ္တံ လသိကာ သိဃံဏိကာ ခေဋ္ဌော ဝဿာ အဿု၊
 မေဒေါ သေဒေါ လောဟိတံ ပုဗ္ဗော သေမံ ပိတ္တံ၊
 မတ္တလုဂံ ကရိသံ ဥဒရိယံ အန္တဂုဏံ အန္တံ၊
 ပပ္ဖါသံ ဝိဟကံ ကိလောမကံ ယကနံ ဟဒယံ၊
 ဝက္ကံ အဋ္ဌိမိဉ္စ အဋ္ဌိ နှာရမံသံ၊
 တစော ဒန္တာ နခါ လောမာ ကေသာ။

ဆံပင်၊ အမွေး၊ လက်သည်း ခြေသည်း၊ သွား၊ အရေ၊
 အသား၊ အကြော၊ အရိုး၊ ခြင်ဆီ၊ အညှို့။
 နှလုံး၊ အသည်း၊ အမြေး၊ အပြင်၊ အဆုတ်။
 အူမ၊ အူသိမ်၊ အစာသစ်၊ အစာဟောင်း၊ ဦးနှောက်။
 သည်းခြေ၊ သလိပ်၊ ပြည်၊ သွေး၊ ချွေး၊ အဆီခဲ။
 မျက်ရည်၊ ဆီကြည်၊ တံတွေး၊ နှပ်၊ အစေး၊ ကျင်ငယ်။
 (အနုလုံ)

ကျင်ငယ်၊ အစေး၊ နှပ်၊ တံတွေး၊ ဆီကြည်၊ မျက်ရည်။
 အဆီခဲ၊ ချွေး၊ သွေး၊ ပြည်၊ သလိပ်၊ သည်းခြေ။
 ဦးနှောက်၊ အစာဟောင်း၊ အစာသစ်၊ အူသိမ်၊ အူမ။

မဟာစည်သာသနာရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ်

၅

အဆုတ်၊ အပြင်၊ အမြေး၊ အသည်း၊ နှလုံး။

အညှို့၊ ခြင်ဆီ၊ အရိုး၊ အကြော၊ အသား။

အရေ၊ သွား၊ လက်သည်း၊ ခြေသည်း၊ အမွေး၊ ဆံပင်။

(ပဋိလုံ)

အဘိဏ္ဍသုတ်

ပဉ္စိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဌာနာနိ အဘိဏ္ဍံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာနိ
 ဣတ္ထိယာ ဝါ ပုရိသေန ဝါ ဂဟဋ္ဌေန ဝါ ပဗ္ဗဇိတေန ဝါ။ ကတမာ
 နိပဉ္စ၊ “ဧရာဓမ္မောမိ၊ ဧရံ အနတီတော” တိ အဘိဏ္ဍံ ပစ္စဝေက္ခိ
 တဗ္ဗံ ဣတ္ထိယာ ဝါ ပုရိသေန ဝါ ဂဟဋ္ဌေန ဝါ ပဗ္ဗဇိတေန ဝါ။
 “ဗျာဓိဓမ္မောမိ၊ ဗျာဓိံ အနတီတော” တိ အဘိဏ္ဍံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ
 ဣတ္ထိယာ ဝါ ပုရိသေန ဝါ ဂဟဋ္ဌေန ဝါ ပဗ္ဗဇိတေန ဝါ “မရဏ
 ဓမ္မောမိ၊ မရဏံ အနတီတော” တိ အဘိဏ္ဍံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ ဣတ္ထိ
 ယာ ဝါ ပုရိသေန ဝါ ဂဟဋ္ဌေန ဝါ ပဗ္ဗဇိတေန ဝါ၊ “သဗ္ဗေဟိ
 မေ ပိယေဟိ မနာပိပေဟိ နာနာဘာဝေါ ဝိနာဘာဝေါ” တိ
 အဘိဏ္ဍံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ ဣတ္ထိယာ ဝါ ပုရိသေန ဝါ ဂဟဋ္ဌေန
 ဝါ ပဗ္ဗဇိတေန ဝါ။ “ကမ္မဿကောမိ၊ ကမ္မဒါယောဒေါ ကမ္မ
 ယောနိ ကမ္မဗန္ဓု၊ ကမ္မပ္ပဋိသရဏော၊ ယံ ကမ္မံ ကရိဿမိ ကလျာ
 ဏံ ဝါ ပါပကံ ဝါ၊ တဿ ဒါယောဒေါ ဘဝိဿာမိ” တိ အဘိဏ္ဍံ
 ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ ဣတ္ထိယာ ဝါ ပုရိသေန ဝါ ဂဟဋ္ဌေန ဝါ

၆

အဘိဏ္ဍာသုတ်

ပဗ္ဗဇိတေန ဝါ။

ကိဉ္စ ဘိက္ခဝေ အတ္ထဝံသံ ပဋိစ္စ “ဇရာဓမ္မောမိ၊ ဇရံ အနတိတော” တိ အဘိဏ္ဍံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ ဣတ္ထိယာ ဝါ ပုရိသေန ဝါ ဂဟဋ္ဌေန ဝါ ပဗ္ဗဇိတေန ဝါ။ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ သတ္တာနံ ယောဗ္ဗနေ ယောဗ္ဗနမဒေါ၊ ယေန မဒေန မတ္တာ ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရန္တိ၊ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရန္တိ၊ မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရန္တိ။ တဿ တံ ဌာနံ အဘိဏ္ဍံ ပစ္စဝေက္ခတော ယော ယောဗ္ဗနေ ယောဗ္ဗနမဒေါ၊ သော သဗ္ဗသော ဝါ ပဟိယတိ၊ တန ဝါ ပန ဟောတိ။ ဣဒံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အတ္ထဝံသံ ပဋိစ္စ “ဇရာ ဓမ္မောမိ၊ ဇရံ အနတိတော” တိ အဘိဏ္ဍံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ ဣတ္ထိယာ ဝါ ပုရိသေန ဝါ ဂဟဋ္ဌေန ဝါ ပဗ္ဗဇိတေန ဝါ။

ကိဉ္စ ဘိက္ခဝေ အတ္ထဝံသံ ပဋိစ္စ “ဗျာဓိဓမ္မောမိဗျာဓိ အနတိတော” တိ အဘိဏ္ဍံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ ဣတ္ထိယာ ဝါ ပုရိသေန ဝါ ဂဟဋ္ဌေန ဝါ ပဗ္ဗဇိတေန ဝါ။ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ သတ္တာနံ အာရောဂျေ အာရောဂျမဒေါ၊ ယေန မဒေန မတ္တာ ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရန္တိ၊ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရန္တိ၊ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရန္တိ၊ မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရန္တိ။ တဿ တံ ဌာနံ အဘိဏ္ဍံ ပစ္စဝေက္ခတော ယော အာရောဂျေ၊ အာရောဂျမဒေါ၊ သော သဗ္ဗသော ဝါ ပဟိယတိ၊ တန ဝါ ပန ဟောတိ။ ဣဒံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အတ္ထဝံသံ

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ်

၇

ပဋိစ္စ “ဗျာဓိဓမ္မောမှိ၊ ဗျာဓိံ အနတီတော”တိ အဘိဏ္ဍံ ပစ္စဝေက္ခိ
တဗ္ဗံ ဣတ္ထိယာ ဝါ ပုရိသေန ဝါ ဂဟဋ္ဌေန ဝါ ပဗ္ဗဇိတေန ဝါ။

ကိဉ္စ ဘိက္ခဝေ အတ္ထဝံသံ ပဋိစ္စ “မရဏဓမ္မောမှိ၊ မရဏံ
အနတီ တော”တိ အဘိဏ္ဍံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ ဣတ္ထိယာ ဝါ ပုရိသေန
ဝါ ဂဟဋ္ဌေန ဝါ ပဗ္ဗဇိတေန ဝါ။ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ သတ္တာနံ ဇီဝိ
တေ ဇီဝိတမဒေါ၊ ယေန မဒေန မတ္တာ ကာယေန ဒုစ္စရိတံစရန္တိ၊
ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရန္တိ၊ မနဿ ဒုစ္စရိတံ စရန္တိ။ တဿ တံ
ဌာနံ အဘိဏ္ဍံ ပစ္စဝေက္ခတော ယော ဇီဝိတေ ဇီဝိတမဒေါ၊ သော
သဗ္ဗသော ဝါ ပဟိယတိ၊ တန ဝါ ပန ဟောတိ။ ဣဒံ ခေါ
ဘိက္ခဝေ အတ္ထဝံသံ ပဋိစ္စ “မရဏံအနတီတော” တိ အဘိဏ္ဍံ
ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ ဣတ္ထိယာ ဝါ ပုရိသေန ဝါ ဂဟဋ္ဌေန ဝါ ပဗ္ဗ
ဇိတေန ဝါ။

ကိဉ္စ ဘိက္ခဝေ အတ္ထဝံသံ ပဋိစ္စ “သဗ္ဗေဟိ မေ ပိယေဟိ
မနာပေဟိ နာနာဘာဝေါ ဝိနာဘာဝေါ”တိ အဘိဏ္ဍံ ပစ္စ
ဝေက္ခိတဗ္ဗံ ဣတ္ထိယာ ဝါ ပုရိသေန ဝါ ဂဟဋ္ဌေန ဝါ ပဗ္ဗဇိတေန
ဝါ။ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ သတ္တာနံ ပိယေသု မနာပေသု ယော
ဆန္ဒ ရာဂေါ၊ ယေန ရာဂေန ရတ္တာ ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရန္တိ၊
ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရန္တိ၊ မနဿ ဒုစ္စရိတံ စရန္တိ။ တဿ တံ
ဌာနံ အဘိဏ္ဍံ ပစ္စဝေက္ခတော ယော ပိယေသု မနာပေသု ဆန္ဒ

၈

အဘိဏ္ဍသုတ်

ရံဂေါ၊ သော သဗ္ဗသော ဝါ ပဟိယတိ၊ တန ဝါ ပန ဟောတိ။
ဣဒံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အတ္ထဝသံ ပဋိစ္စ “သဗ္ဗေဟိ မေ ပိယေဟိ
မနာပေတိ နာနာဘာဝေါ ဝိနာဘာဝေါ”တိ အဘိဏ္ဍံ ပစ္စ
ဝေက္ခိတဗ္ဗံ ဣတ္ထိယာ ဝါ ပုရိသေန ဝါ ဂဟဋ္ဌေန ဝါ ပဗ္ဗဇိတေန
ဝါ။

ကိဉ္စ ဘိက္ခဝေ အတ္ထဝသံ ပဋိစ္စ “ကမ္မဿကောမိ၊ ကမ္မ
ဒါယောဒေါ ကမ္မယောနိ ကမ္မဗန္ဓု ကမ္မပ္ပဋိသရဏော။ ယံ ကမ္မံ
ကရိဿာမိ ကလျာဏံ ဝါ ပါပကံ ဝါ၊ တဿ ဒါယာဒေါ
ဘဝိဿာမိ” တိ အဘိဏ္ဍံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ ဣတ္ထိယာ ဝါ ပုရိသေန
ဝါ ဂဟဋ္ဌေန ဝါ ပဗ္ဗဇိတေန ဝါ။ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ သတ္တာနံ
ကာယာဒုစ္စရိတံ ဝစီဒုစ္စရိတံ မနောဒုစ္စရိတံ။ တဿ တံ ဌာနံ
အဘိဏ္ဍံ ပစ္စဝေက္ခေတော သဗ္ဗသော ဝါဒုစ္စရိတံ ပဟိယတိ၊ တန
ဝါ ပန ဟောတိ။ ဣဒံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အတ္ထဝသံ ပဋိစ္စ “ကမ္မဿ
ကောမိ၊ ကမ္မဒါယောဒေါ ကမ္မယောနိ ကမ္မဗန္ဓု ကမ္မပ္ပဋိ
သရဏော ယံ ကမ္မံ ကရိဿာမိ ကလျာဏံ ဝါ ပါပကံ ဝါ၊
တဿ ဒါယာဒေါ ဘဝိဿာမိ” တိ အဘိဏ္ဍံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ
ဣတ္ထိယာ ဝါ ပုရိသေန ဝါ ဂဟဋ္ဌေန ဝါ ပဗ္ဗဇိတေန ဝါ။

သခေါ သော ဘိက္ခဝေ အရိယသာဝကာ ဣတိ ပဋိသဉ္စိ
က္ခတိ “န ခေါ အဟညေဝေကော ဇရာဓမ္မော ဇရံ အနတိတော။

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ်

၉

အထခေါ် ယာဝတာ သတ္တာနံ အာဂတိ ဂတိ စုတိ ဥပပတ္တိ၊
သဗ္ဗေ သတ္တာ ဇရာ ဓမ္မာ ဇရံ အနတိတာ”တိ၊ တဿ တံ ဌာနံ
အဘိဏ္ဍံ ပစ္စဝေက္ခတော မဂ္ဂေါ သဉ္ဇာယတိ၊ သော တံ မဂ္ဂံ
အာသေဝတိ ဘာဝေတိ ဗဟုလိကရေတိ။ တဿ တံ မဂ္ဂံ
အာသေဝတော ဘာဝယတော ဗဟုလိကရေတော သံယော
ဇနာနိ သဗ္ဗသော ပဟိယန္တိ၊ အနုသယာ ဗျန္တိ ဟောန္တိ။

“န ခေါ အဟညေဝေကော ဗျာဓိဓမ္မော ဗျာဓိံ အနတိ
တော၊ အထ ခေါ ယာဝတာ သတ္တာနံ အာဂတိ ဂတိ စုတိ ဥပ
ပတ္တိ။ သဗ္ဗေ သတ္တာ ဗျာဓိဓမ္မော ဗျာဓိံ အနတိတာ” တိ။ တဿ
တံ ဌာနံ အဘိဏ္ဍံ ပစ္စဝေက္ခတော မဂ္ဂေါ သဉ္ဇာယတိ၊ သော တံ
မဂ္ဂံ အာသေဝတိ ဘာဝေတိ ဗဟုလိကရေတိ။ တဿ တံ မဂ္ဂံ
အာသေဝတော ဘာဝယတော ဗဟုလိကာရေတော သံယော
ဇနာနိ သဗ္ဗသော ပဟိယန္တိ၊ အနုသယာ ဗျန္တိ ဟောန္တိ။

“န ခေါ အဟညေဝေကော မရဏံ အနတိတော။ အထ
ခေါ ယာဝတာ သတ္တာနံ အာဂတိ ဂတိ စုတိ ဥပပတ္တိ၊ သဗ္ဗေ
သတ္တာ မရဏဓမ္မော မရဏံ အနတိတာ”တိ၊ တဿတံ ဌာနံ
အဘိဏ္ဍံ ပစ္စဝေက္ခတော မဂ္ဂေါ သဉ္ဇာယတိ၊ သော တံ မဂ္ဂံ
အာသေဝတိ ဘာဝေတိ ဗဟုလိကရေတိ။ တဿ တံ မဂ္ဂံ
အာသေဝတော ဘာဝယတော ဗဟုလိကာရေတော သံယော

ဇနာနိ သဗ္ဗသော ပဟိယန္တိ၊ အနုသယာ ဗျန္တိ ဟောန္တိ။

“န ခေါ အဟညေဝေကော သဗ္ဗေဟိ ပိယေဟိ မနာ ပေဟိ နာနာဘာဝေါ ဝိနာဘာဝေါ။ အထ ခေါ ယာဝတာ သတ္တာနံ အာဂတိ ဂတိ စုတိ ဥပပတ္တိ၊ သဗ္ဗေသံ သတ္တာနံ ပိယေ ဟိ မနာပေဟိ နာနာဘာဝေါ ဝိနာဘာဝေါ”တိ၊ တဿ တံ ဌာနံ အဘိဏ္ဍံ ပစ္စဝေက္ခတော မဂ္ဂေါ သဉ္ဇာယတိ။ သော တံ မဂ္ဂံ အာသေဝတိ ဘာဝေတိ ဗဟုလိကာရေတိ။ တဿ တံ မဂ္ဂံ အာသေဝတော ဘာဝယတော ဗဟုလိကာရေတော သံယောဇနာနိ သဗ္ဗသော ပဟိယန္တိ၊ အနုသယာ ဗျန္တိ ဟောန္တိ။

“န ခေါ အဟညေဝေကော ကမ္မဿကော ကမ္မဒါယာ ဒေါ ကမ္မယောနိ ကမ္မဗန္တု ကမ္မပ္ပဋိသရဏော၊ ယံ ကမ္မံ ကရိဿာ မိ ကလျာဏံ ဝါ ပါပကံ ဝါ၊ တဿ ဒါယောဒေါ ဘဝိဿာမိ။ အထ ခေါ ယာဝတာ သတ္တာနံ အာဂတိ ဂတိ စုတိ ဥပပတ္တိ၊ သဗ္ဗေ သတ္တာ ကမ္မဿကာ ကမ္မဒါယာဒါ ကမ္မယောနိ ကမ္မဗန္တု ကမ္မပ္ပဋိသရဏော၊ ယံ ကမ္မံ ကရိဿန္တိ ကလျာဏံ ဝါ ပါပကံ ဝါ တဿ ဒါယာဒါ ဘဝိဿန္တိ”တိ၊ တဿ တံ ဌာနံ အဘိဏ္ဍံ ပစ္စဝေက္ခတော မဂ္ဂေါ သဉ္ဇာယတိ။ သော တံ မဂ္ဂံ အာသေဝတိ ဘာဝတိ ဗဟုလိကာရေတိ။ တဿ တံ မဂ္ဂံ အာသေဝတော ဘာဝယတော ဗဟုလိကာရေတော သံယောဇနာနိ သဗ္ဗသော

မဟာစည်သာသနာရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ်

၁၁

ပဟိယန္တိ၊ အနုသယာ ဗျန္တိ ဟောန္တိတိ။

ဗျာဓိဓမ္မာ ဇရာဓမ္မာ၊ အထော မရဏဓမ္မိနော။
 ယထာဓမ္မ တထာ သတ္တာ၊ ဇီဂုစ္ဆန္တိ ပုထုဇ္ဇနာ။
 အဟဉ္ဇေ တံ ဇီဂုစ္ဆေယျံ ဧဝံ ဓမ္မေသု ပါဏိသု။
 နမေတံ ပဋိရူပဿ၊ မမ ဧဝံ ဝိဟာရိနော။
 သောဟံ ဧဝံ ဝိ ဟရန္တော၊ ဥ တွာ ဓမ္မံ နိရူပမိ။
 အာရောဂျေ ယောဗ္ဗနသ္မိန္ဒူ၊ ဇိဝိတသ္မိန္ဒူ ယေ မဒါ။
 သဗ္ဗေ မဒေ အဘိဘောသ္မိ၊ နေက္ခမ္ပံ ဒဋ္ဌ၊ ခေမတော။
 တဿ မေ အဟု ဥဿာဟော နိဗ္ဗာနံ အဘိပဿတော။
 နာဟံ ဘဗ္ဗော ဧတရဟိ၊ ကာမာနိ ပဋိသေဝိတုံ။
 အနိဝတ္တိ ဘဝိဿာမိ၊ ဗြဟ္မစရိယ ပရာယဏောတိ။

ပဗ္ဗဇိတ အဘိဏ္ဍာသုတ်

ဒသယိမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ ပဗ္ဗဇိတေန အဘိဏ္ဍံ ပစ္စ
 ဝေက္ခိ တဗ္ဗာ။ ကတမေ ဒသ၊ “ဝေဝဏ္ဏိယမိ အဇ္ဈုပဂတော”
 တိ ပဗ္ဗဇိတေန အဘိဏ္ဍံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ။ “ပရပဋိဗဒ္ဓါ မေ ဇိဝိကာ”
 တိ ပဗ္ဗဇိတေန အဘိဏ္ဍံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ။ “အညောမေ အာကပ္ပေါ
 ကရဏီယော” တိ ပဗ္ဗဇိတေန အဘိဏ္ဍံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ။ “ကစ္စိ န
 ခေါ မေ အတ္တာသီလတော န ဥပဝဒတိ” တိ ပဗ္ဗဇိတေန အဘိဏ္ဍံ
 ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ။ “ကစ္စိ န ခေါမံ အနုဝိစ္စ ဝိညူ သဗြဟ္မ စာရိ

သီလတော န ဥပဝဒန္တိ” တိ ပဗ္ဗဇိတေန အဘိဏ္ဍံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ။ “သဗ္ဗေဟိ မေ ပိယေဟိ မနာပေဟိ နာနာဘာဝေါ ဝိနာဘာဝေါ” တိ ပဗ္ဗဇိတေန အဘိဏ္ဍံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ။ “ကမ္မဿ ကောမိံ ကမ္မဒါယာဒေါ ကမ္မယောနိ ကမ္မဗန္ဓု ကမ္မပ္ပဋိ သရဏော၊ ယံ ကမ္မံ ကရိဿာမိံ ကလျာဏံ ဝါ ပါပကံ ဝါ၊ တဿ ဒါယာဒေါ ဘဝိဿာမိံ” တိ ပဗ္ဗဇိတေန အဘိဏ္ဍံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ။ “ကထံ ဘူတဿ မေ ရတ္တိန္ဒြိယဝိတိဝတ္တန္တိ” တိ ပဗ္ဗဇိတေန အဘိဏ္ဍံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ။ “ကစ္စိ န ခေါ အဟံ သုညာဂါရေ အဘိရမာမိ” တိ ပဗ္ဗဇိတေန အဘိဏ္ဍံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ။ “အတ္တိ န ခေါ မေ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မော အလမရိယဉာဏဒဿန ဝိသေသော အဓိဂတော၊ ယောဟံ ပစ္စိမေ ကာလေ သဗြဟ္မ စာရိတိ ပုဋ္ဌော န မင်္ဂံ ဘဝိဿာမိံ” တိ ပဗ္ဗဇိတေန အဘိဏ္ဍံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒသ ဓမ္မော ပဗ္ဗဇိတေန အဘိဏ္ဍံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာတိ။

ဥပသမ္ပဒကမ္မဝါစာ

သုဏာတု မေဘန္တေ သံဃော၊ အယံ (နာဂေါ) အာယသ္မတော (တိဿဿ) ဥပသမ္ပဒါ ပေက္ခာ၊ ပရိသုဒ္ဓေါ အန္တရာယိကေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ပရိပုဏ္ဏဿ ပတ္တစီဝရံ။ (နာဂေါ) သံဃံ ဥပသမ္ပဒံ ယာစတိ အာယသ္မတာ (တိဿေန) ဥပဇ္ဈာယေန။ ယဒိ

မဟာစည်သာသနာရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ်

၁၃

သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော (နာဂံ) ဥပသမ္မာဒေယျ အာယသ္မ
 တာ (တိဿေန) ဥပဇ္ဈာယေန။ ဧသာ ဥတ္တိ။ သုဏာတု မော
 န္တေ သံဃော၊ အယံ (နာဂေါ) အာယသ္မတော (တိဿဿ) ဥပ
 သမ္ပဒါပေက္ခာ၊ ပရိသုဒ္ဓေါ အန္တရာယိကေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ပရိပုဏ္ဏ
 ဿ ပတ္တစီဝရံ။ (နာဂေါ) သံဃံ ဥပသမ္ပဒံ ယာစတိ အာယသ္မ
 တာ (တိဿေန) ဥပဇ္ဈာယေန။ သံဃော (နာဂံ) ဥပသမ္မာဒေတိ
 အာယသမ္ပတာ (တိဿေန) ဥပဇ္ဈာယေန ယဿာ ယသ္မတော
 ခမတိ (နာဂဿ) ဥပသမ္ပဒါ အာယသ္မတာ (တိဿေန) ဥပဇ္ဈာ
 ယေန၊ သော တုဏှဿ။ ယဿ နက္ခမတိ၊ သော ဘာသေယျ။
 ဒုတိယမ္ပိ ဧတမတ္တံ ဝဒါမိ။ သုဏာတု မောန္တေ သံဃော။ပ။
 သော ဘာသေယျ။

တတိယမ္ပိ ဧတမတ္တံ ဝဒါမိ။   ။သုဏာတု မေ
 ဘန္တေ သံဃော။ပ။သော ဘာသေယျ။

ဥပသမ္ပန္နော သံဃေန (နာဂေါ) အာယသ္မတာ (တိ
 ဿေန) ဥပဇ္ဈာယေန။ ခမတိ သံဃဿ၊ တသ္မာ တုဏှိ။ ဧဝ
 မေတံဓာရယာမိ။

၁၄

အနန္တရာယိကကမ္မဝါစာ

အနန္တရာယိကကမ္မဝါစာ

သုဏှာတု မေဘန္တေ သံဃော၊ သံဃော ဣမံ အာရာမံ
 သတ္တန္တံ ဗုဒ္ဓါနံ အနန္တရာယိကဇီဝိတာနံ သဗ္ဗဝေရဇိတာနံ သဗ္ဗ
 ဝေရာဘိဘဝတံ အာနုဘာဝေန အနန္တရာယိကံ ပရိတ္တံ တာဏံ
 လေဏံ ပရာယဏံ ကရေယျ။ ဣမသ္မိံ အာရာမေ ဝသတံ ဘယ
 ဝိနာသာယ သဗ္ဗပရိဿယ ဝိနောဒနာယ ဖာသုဝိဟာရာယ၊
 ဒဿ ဥတ္တိ။

သုဏှာတု မေဘန္တေ သံဃော၊ သံဃော ဣမံအာရာမံ
 သတ္တန္တံ ဗုဒ္ဓါနံ အနန္တရာယိက ဇီဝိတာနံ သဗ္ဗဝေရဇိတာနံ သဗ္ဗ
 ဝေရာဘိဘဝတံ အာနုဘာဝေန အနန္တရာယိကံ ပရိတ္တံ တာဏံ
 လေဏံ ပရာယဏံ ရောတိ။ ဣမသ္မိံ အာရာမေ ဝသတံ ဘယ
 ဝိနာသာယ သဗ္ဗပရိဿယ ဝိနောဒနာယ ဖာသုဝိဟာရာယ၊
 ယဿာယသ္မတော ခမတိ ဣမဿ အာရာမဿ သတ္တန္တံ ဗုဒ္ဓါနံ
 အာနုဘာဝေန အနန္တရာယိကဿ ပရိတ္တဿ တာဏဿ ပရာ
 ယဏဿ ကရဏံ၊ သော တုဏှဿ။ ယဿနက္ခမတိ၊ သော
 ဘာသေယျ။ ဒုတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒါမိ။ တတိယမ္ပိ ဧတ မတ္ထံ
 ဝဒါမိ။

ကတော သံဃေန အယံ အာရာမော သတ္တန္တံ ဗုဒ္ဓါနံ
 အာနုဘာဝေန အနန္တရာယိကော ပရိတ္တော တာဏော လေဏော

မဟာစည်သာသနာရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ်

၁၅

ပရာယဏော။ ခမတိ သံဃဿ၊ တသ္မာ တုဏှိ။ ဧဝမေတံ
ဓာရယာမိ။

အနေကဇာတင် ပါဠိ

အနေကဇာတိ သံသာရုံ၊ သန္တာဝိဿံ အနိဗ္ဗိသံ။
ဂဟကာရံ ဂဝေသန္တော၊ ဒုက္ခာ ဇာတိ ပုနပ္ပုနံ။
ဂဟကာရက ဒိဋ္ဌောသိ၊ ပုန ဂေဟံ န ကာဟသိ။
သဗ္ဗာ တေ ဖာသုကာ ဘဂ္ဂါ၊ ဂဟကူဠံ ဝိသင်္ခတံ။
ဝိသင်္ခါရ ဂတံ စိတ္တံ၊ တဏှာန ခယ မဇ္ဈဂါ။

အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ၊
ဝိညာဏ ပစ္စယာ နာမရူပံ၊ နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနံ၊ သဠာ
ယတနပစ္စယာ ဖဿော၊ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာပစ္စယာ
တဏှာ၊ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ၊ ဘဝ
ပစ္စယာ ဇာတိ၊ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏံ သောကပရိဒေဝ ဒုက္ခ
ဒေါမနသုပါယာသာ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဧဝမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခ
က္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိတိ။

၁၆

အနေကဇာတင်ပါဠိ

ယဒါ ဟဝေ ပါတုဘဝန္တိ ဓမ္မာ၊
 အာတာပိနော ဈာယတော ဗြာဟ္မဏဿ။
 အထဿ ကင်္ခါ ဝပယန္တိ သဗ္ဗာ၊
 ယတော ပဇာနာတိ သဟေတု ဓမ္မံ။

အဝိဇ္ဇာယတွေဝ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ သိခါရနိရောဓာ သိခါရနိရောဓာ ဝိညာဏနိရောဓော၊ ဝိညာဏ နိရောဓာ နာမရူပနိရောဓော၊ နာမရူပနိရောဓာ သဠာယတန နိရောဓေါ သဠာယတန နိရောဓာ ဖဿနိရောဓော၊ ဖဿနိရောဓေါ၊ ဝေဒနာ နိရောဓော၊ ဝေဒနာနိရောဓော၊ တဏှာနိရောဓော၊ တဏှာနိရောဓာ ဥပဒါနနိရောဓော ဥပဒါနနိရောဓာ ဘဝနိရောဓော၊ ဘဝနိရောဓာ ဇာတိနိရောဓော၊ ဇာတိနိရောဓာ ဇရာမရဏံ သောကပရိဒေဝ ဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ဧဝမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ နိရောဓော ဟောတိတိ။

ယဒါ ဟဝေ ပါတုဘဝန္တိ ဓမ္မာ၊
 အာတာပိနော ဈာယတော ဗြာဟ္မဏဿ။
 အထဿ ကင်္ခါ ဝပယန္တိ သဗ္ဗာ၊
 ယတော ခယံ ပစ္စယာနံ အဝေဒိ။
 အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ ကင်္ခါရာ။ပ။ သမုဒယော ဟောတိတိ။
 အဝိဇ္ဇာယတွေဝ။ပ။ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ နိရောဓော

မဟာစည်သာသနာရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ်

၁၇

ဟောတီတိ။

ယဒါ ဟဝေ ပါတုဘဝန္တိ ဓမ္မာ၊
 အာတာပိနော ဈာယတော ဗြာဟ္မဏဿ။
 ဝိရူပယံ တိဋ္ဌတိ မာရသေနံ၊
 သူရိယောဝ ဩဘာသယ မန္တလိက္ခံ။

ပဇ္ဇာနပစ္စယုဒေသ ပါဠိ

ဟေတုပစ္စယော အာရမ္မဏပစ္စယော အဓိပတိပစ္စယော
 အနန္တရပစ္စယော သမနန္တရပစ္စယော သဟဇာတပစ္စယော အည
 မညပစ္စယော နိဿယပစ္စယော ဥပနိဿပစ္စယော ပုရေဇာတ
 ပစ္စယော ပစ္ဆာဇာတပစ္စယော အာသေဝနပစ္စယော ကမ္မပစ္စယော
 ဝိပါကပစ္စယော အာဟာရပစ္စယော ဣန္ဒြိယပစ္စယော ဈာန
 ပစ္စယော မဂ္ဂပစ္စယော သမ္ပယုတ္တပစ္စယော ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယော
 အတ္ထိပစ္စယော နတ္ထိပစ္စယော ဝိဂတပစ္စယော အဝိဂတပစ္စယော
 ဟောတိ။

ဇေန္တော ဗောဓိယာ မူလေ၊ သကျာနံ နန္ဒိဝဗုဒ္ဓော။
 ဧဝမေဝ ဇယော ဟောတု၊ ဇယဿု ဇယမင်္ဂလေ။
 အပရာဇိတပလ္လင်္ကေ၊ သီသေ ပုထုဝိပုက္ခလေ။
 အဘိသေကေ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ၊ အဂ္ဂပ္ပတ္တော ပမောဒတိ။

၁၈

ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္ထနသုတ်

သုနက္ခတ္တံ သုမင်္ဂလံ၊ သုပ္ပဘာတံ သုဟုဋ္ဌိတံ။
 သုခဏော သုမုဟုတ္တော စ၊ သုယိဋ္ဌံ ဗြဟ္မစာရိသု။
 ပဒက္ခိဏံ ကာယကမ္မံ၊ ဝါစာကမ္မံ ပဒက္ခိဏံ။
 ပဒက္ခိဏံ မနောကမ္မံ၊ ပဏီမိ တေ ပဒက္ခိဏော။
 ပဒက္ခိဏာနိ ကတွာန၊ လဘန္တတ္ထေ ပဒက္ခိဏော။
 တေ အတ္တလဒ္ဓါ သုခိတာ၊ ဝိရုဋ္ဌာ ဗုဒ္ဓသာသနော။
 အရောဂါ သုခိတာ ဟောန္တူ၊ သဟ သဗ္ဗေဟိ ဉာတိဘိ

ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္ထနသုတ်

ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဗာရာဏသီယံ ဝိဟရတိ ဣသံ
 ပတနေ မိဂဒါယေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ပဉ္စဝဂ္ဂိယေ ဘိက္ခု
 အာမန္တေသိ၊ ဒွေ မေ ဘိက္ခဝေ အန္တာ ပဗ္ဗဇိတေန န သေဝိတဗ္ဗာ။
 ကတမေ ဒွေ၊ ယော စာယံ ကာမေသု ကာမသုခလ္လိကာ
 နယောဂေါ ဟိနော ဂမ္မော ပေါထုဇ္ဇနိကော အနရိယော အနတ္ထသံ
 ဟိတော၊ ယောစာယံ အတ္တကိလမထာနယောဂေါ ဒုက္ခော
 အနရိယော အနတ္ထသံဟိတော၊ တေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဥဘော
 အန္တေ အနုပဂမ္မ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ
 စက္ခုကရဏီ ဉာဏကရဏီ ဥပသမာယ အဘိညာယ
 သမ္မောဓာယ၊ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။ ကတမာ စ သော ဘိက္ခဝေ
 မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ စက္ခုကရဏီ

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ်

၁၉

ဉာဏကရဏီ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ
သံဝတ္တတိ၊ အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ။ သေယျ
ထိဒံ၊ သမာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပော သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တော
သမ္မာအာဇီဝေါ သမ္မာဝါယာမော သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိ။
အယံ ခေါ သာ ဘိက္ခဝေ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ တထာဂတေန အဘိ
သမ္ဗုဒ္ဓါ စက္ခုကရဏီ ဉာဏကရဏီ ဥပသမာယ အဘိညာယ
သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။

ဣဒံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ၊ ဇာတိပိဒုက္ခာ၊
ဇရာပိဒုက္ခာ၊ ဗျာဓိပိ ဒုက္ခော၊ မရဏမ္ပိဒုက္ခံ၊ အပ္ပိယေဟိ သမ္ပ
ယော ဂေါ ဒုက္ခော၊ ပိယေဟိ ဝိပုယောဂေါ ဒုက္ခော။ ယမ္ပိစ္ဆံ န
လဘတိတမ္ပိ ဒုက္ခံ၊ သံခိတ္တေန ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ။

ဣဒံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ။
ယာ တဏှာ ပေါနောဗ္ဘဝိကာ နန္တိရာဂသဟဂတာ တတြာ
တတြာ ဘိနန္တိနီ။ သေယျထိဒံ ကာမတဏှာ ဘဝတဏှာ
ဝိဘဝတဏှာ။

ဣဒံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခနိရောဓံ၊ အရိယသစ္စံ၊
ယောတဿာ ယေဝ တဏှာယ အသေသ ဝိရာဂနိရောဓော
စာဂေါ ပဋိနိဿဂ္ဂေါ မုတ္တိ အနာလယော။

၂၀

ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္ထနသုတ်

ဣဒံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ
အရိယသစ္စံ၊ အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ။ သေယျ
ထိဒံ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ပ။ သမ္မာသမာဓိ။

“ဣဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ”န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနဿု
တေသု ဓမ္မေသု စက္ခုဉဒပါဒိ၊ ဉာဏံဉဒပါဒိ၊ ပညာဉဒပါဒိ၊
ဝိဇ္ဇာဉဒပါဒိ၊ အာလောကော ဉဒပါဒိ။ “တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခံ
အရိယသစ္စံ ပရိညေယျ”န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ။ပ။ဉဒပါဒိ။ “တံ
ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ ပရိညာတ”န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ
အနနဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခု ဉဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဉဒပါဒိ၊ ပညာ
ဉဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဉဒပါဒိ၊ အာလောကော ဉဒပါဒိ။

“ဣဒံ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ”န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ
အနနဿု တေသု ဓမ္မေသု စက္ခုဉဒပါဒိ၊ ဉာဏံဉဒပါဒိ၊ ပညာဉဒ
ပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာဉဒပါဒိ၊ အာလောကော ဉဒပါဒိ။ “တံ ခေါပနိဒံ
ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ ပဟာတဗ္ဗ”န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ။
ပ။ ဉဒပါဒိ။ “တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ ပဟိန”န္တိ
မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခု ဉဒပါဒိ၊
ဉာဏံ ဉဒပါဒိ၊ ပညာ ဉဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဉဒပါဒိ၊ အာလောကော
ဉဒပါဒိ။

“ဣဒံ ဒုက္ခံ နိရောဓံ အရိယသစ္စံ”န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ

အနနဿု တေသု ဓမ္မေသု စက္ခုဉဒပါဒိ၊ ဉာဏ်ဉဒပါဒိ၊
 ပညာဉဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာဉဒပါဒိ၊ အာလောကော ဉဒပါဒိ။ ။ “တံ
 ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ သစ္စိကာတဗ္ဗန္တိ မေ ဘိက္ခဝေ
 ပုဗ္ဗေ။ပ။ဉဒပါဒိ။” “တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ သစ္စိ
 ကတန္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုဉဒပါ
 ဒိ၊ ဉာဏ် ဉဒပါဒိ၊ ပညာ ဉဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဉဒပါဒိ၊ အာလောကော
 ဉဒပါဒိ။

“ဣဒံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါအရိယသစ္စန္တိ မေ
 ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနဿု တေသု ဓမ္မေသု စက္ခုဉဒပါဒိ၊ ဉာဏ်ဉဒ
 ပါဒိ၊ ပညာဉဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာဉဒပါဒိ၊ အာလောကော ဉဒပါဒိ။ ။
 “တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ ဘာဝေ
 တဗ္ဗန္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ။ပ။ဉဒပါဒိ။” “တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခ
 နိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံဘာဝိတန္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ
 အနနဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခု ဉဒပါဒိ၊ ဉာဏ် ဉဒပါဒိ၊ ပညာ
 ဉဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဉဒပါဒိ၊ အာလောကော ဉဒပါဒိ။

ယာဝကီဝဉ္စ မေ ဘိက္ခဝေ ဣမေသု စတုသု အရိယ
 သစ္စေသု ဧဝံ တိပရိဝဋ် ခွါဒသာကာရံ ယထာဘူတံ ဉာဏ
 ဒဿနံ န သုဝိသုဒ္ဓံ အဟောသိ၊ နေဝ တာဝါဟံ ဘိက္ခဝေ သ
 ဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏ ဗြဟ္မ

ဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနဿာယ အနတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ
အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ ပစ္စညာသိ။

ယတော စ ခေါ မေ ဘိက္ခဝေ ဣမေသု စတူသု အရိယ
သစ္စေသု ဧဝံ တိပရိဝဋ် ခွါဒသာကာရံ ယထာဘူတံ ဉာဏ
ဒဿနံ သုဝိသုဒ္ဓံ အဟောသိ၊ အထာဟံ ဘိက္ခဝေ သဒေဝကေ
လောကေ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏဗြဟ္မဏိယာ
ပဇာယ သဒေဝမနဿာယ အနတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိ
သမ္ဗုဒ္ဓေါတိ ပစ္စညာသိ၊ ဉာဏဉ္စ ပန မေ ဒဿနံ ဥဒပါဒိ၊
အကုပ္ပါ မေ ဝိမုတ္တိ၊ အယမန္တိမာ ဇာတိ၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဗဝေါတိ။
ဣဒမဝေါ စ ဘဂဝါ၊ အတ္တမနာ ပဉ္စဝဂ္ဂိယာ ဘိက္ခု ဘဂဝတော
ဘာသိတံ အဘိနန္ဒန္တိ။

ဣမသ္မိံ စ ပန ဝေယျာကရဏသ္မိံ ဘညာမာနေ
အာသုတော ကောဏ္ဍညဿ ဝိရဇံ ဝိတမလံ ဓမ္မစက္ကံ ဥဒါပါဒိ
“ယံကိဉ္စိ သမုဒယ ဓမ္မံ၊ သဗ္ဗံ တံ နိရောဓဓမ္မ” န္တိ။

ပဝတ္တိတေ စ ပန ဘဂဝတာ ဓမ္မစက္ကေ ဘုမ္မာ ဒေဝါ
သဒ္ဓမနဿဝေသု “ဧတံ ဘဂဝတာ ဗာရာဏသီယံ ဣသိ
ပတနေ မိဂဒါယေ အနတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ
သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ ဗြဟ္မာနာ
ဝါ ကေနစိ ဝါ လောကသ္မိံ” န္တိ။ ဘုမ္မာနံ ဒေဝိနံ သဒ္ဓံ သုတွာ

စာတုမဟာရာဇိကာ ဒေဝါ သဒ္ဓမနုဿာဝေသုံ “ဧဝံ ဘဂဝတာ ဗာရာဏသီယံ ဣတိပတနေ မိဂဒါယေ အနတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ အပ္ပဋ္ဌိဝတ္တိယံ သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ ဗြဟ္မနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ လောကသ္မိ”န္တိ။ စာတုမဟာရာဇိကာနံ ဒေဝါနံ သဒ္ဓံ သုတွာ တာဝတိံသာ ဒေဝါ။ပ။ ယာမာ ဒေဝါ။ပ။ တုသိတာ ဒေဝါ။ပ။ နိမ္မာနရတိ ဒေဝါ။ပ။ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိ ဒေဝါ။ပ။ ဗြဟ္မကာ ယိကာဒေဝါ သဒ္ဓမနုဿာဝေသုံ “ဧဝံ ဘဂဝတာ ဗာရာဏသီယံ ဣတိပတနေ မိဂဒါယေ အနတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ အပ္ပဋ္ဌိဝတ္တိယံ သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ ဗြဟ္မနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ လောကသ္မိ”န္တိ။

ဣတိဟ တေန ခဏေန (တေန လယေန) တေန မုဟုတ္တေန ယာဝ ဗြဟ္မလောကာ သဒ္ဓေါ အဗ္ဗုဂ္ဂန္တိ၊ အယဉ္ဇဒသသဟဿ လောကဓာတု သင်္ကမ္ပိ သမ္ပကမ္ပိ သမ္ပဝေဓိ၊ အပမာဏော စ ဥဠာရော ဩဘာသော လောကေ ပါတုရဟောသိ အတိက္ကမ္ပ ဒေဝါနံ ဒေဝါနုဘာဝန္တိ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ “အညာသိ ဝတဘော ကောဏ္ဍညော၊ အညာသိ ဝတ ဘော ကောဏ္ဍညော”တိ။ ဣတိ ဟိဒံ အာယသ္မတော ကောဏ္ဍညဿ “အညာသိ

၂၄

အနတ္တလက္ခဏသုတ္တ

ကောဏ္ဍညော" တွေဝ နာမံ အဟောသီတိ။

အနတ္တလက္ခဏသုတ္တ

ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဗာရာဏသီယံ ဝိဟရတိ ဣသိ
ပတနေ မိဂဒါယေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ပဉ္စဝဂ္ဂိယေ ဘိက္ခု
အာမန္တေသိ ဘိက္ခဝေါတိ။ ဘဒန္တေတိ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော
ပစ္စယောသု။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ။

ရူပံ ဘိက္ခဝေ အနတ္တာ၊ ရူပဉ္စ ဟိဒံ ဘိက္ခဝေ အတ္တာ
အဘဝိဿ၊ နယိဒံ ရူပံ အာဗာဓာယ သံဝတ္တေယျ၊ လဗ္ဘေထ စ
ရူပေ "ဧဝံ မေ ရူပံ ဟောတု၊ ဧဝံ မေ ရူပံ မာ အဟောသီ" တိ။
ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ရူပံ အနတ္တာ၊ တသ္မာ ရူပံ အာဗာဓာယ
သံဝတ္တတိ န စ လဗ္ဘတိ ရူပေ "ဧဝံ မေ ရူပံ ဟောတု၊ ဧဝံ မေ
ရူပံ မာ အဟောသီ" တိ။

ဝေဒနာ အနတ္တာ၊ ဝေဒနာ စ ဟိဒံ ဘိက္ခဝေ အတ္တာ
အဘဝိဿ၊ နယိဒံဝေဒနာ အာဗာဓာယ သံဝတ္တေယျ၊ လဗ္ဘေထ
စ ဝေဒနာယ "ဧဝံ မေ ဝေဒနာ ဟောတု၊ ဧဝံ မေ ဝေဒနာ မာ
အဟောသီ" တိ ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝေဒနာ အနတ္တာ၊
တသ္မာ ဝေဒနာ အာဗာဓာယ သံ ဝတ္တတိ၊ န စ လဗ္ဘတိ ဝေဒနာ
ယ "ဧဝံ မေ ဝေဒနာ ဟောတု၊ ဧဝံ မေ ဝေဒနာ မာ အဟော

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ်

၂၅

သိ"တိ။

သညာ အနတ္တာ။ပ။ သင်္ခါရာ အနတ္တာ၊ သင်္ခါရာ စ
ဟိဒံ ဘိက္ခဝေ အတ္တာ အဘဝိဿံသု၊ နယိဒံ သင်္ခါရာ အာဗာ
ဓာယ သံဝတ္ထေယျံ၊ လဗ္ဘေထ စ သင်္ခါရေသု "ဇဝံ မေ သင်္ခါရာ
ဟောန္တု၊ ဇဝံ မေ သင်္ခါရာ မာ အဟေသု"န္တိ။ ယသ္မာ စ ခေါ
ဘိက္ခဝေ သင်္ခါရာ အနတ္တာ၊ တသ္မာ သင်္ခါရာ အာဗာဓာယ
သံဝတ္တန္တိ၊ န စ လဗ္ဘတိ သင်္ခါရေသု "ဇဝံ မေ သင်္ခါရာ ဟောန္တု
ဇဝံမေ သင်္ခါရာ မာ အဟေသု"န္တိ။

ဝိညာဏံ အနတ္တာ၊ ဝိညာဏဉ္စ ဟိဒံ ဘိက္ခဝေ အတ္တာ
အဘဝိဿံ၊ နယိဒံ ဝိညာဏံ အာဗာဓာယ သံဝတ္ထေယျံ၊ လဗ္ဘေ
ထ စ ဝိညာဏေ "ဇဝံ မေ ဝိညာဏံ ဟောတု၊ ဇဝံ မေ ဝိညာဏံ
မာ အဟောသီတိ။ ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိညာဏံ အနတ္တာ၊
တသ္မာ ဝိညာဏံ အာဗာဓာယ သံ ဝတ္တတိ၊ န စ လဗ္ဘတိ ဝိညာ
ဏေ ဇဝံ မေ ဝိညာဏံ ဟောတု၊ ဇဝံ မေ ဝိညာဏံ မာ အဟော
သိ"တိ။

တံ ကိ" မညထ ဘိက္ခဝေ၊ ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ တိ။
အနိစ္စံ ဘန္တေ။

ယံ ပနာ နိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါ တိ။ ဒုက္ခံ ဘန္တေ။

၂၆

အနတ္တလက္ခဏသုတ္တ

ယံ ပနာ နိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမ ဓမ္မံ၊ ကလ္လံ န တံ သမ
နုပဿိတုံ “ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ အတ္တာ”တိ။
နော ဟေတံ ဘန္တေ။ ဝေဒနာ။ပ။ သညာ။ပ။ သင်္ခါရာ။ပ။ ဝိညာ
ဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ တိ။ အနိစ္စံ ဘန္တေ။

ယံ ပနာ နိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါ တိ။ ဒုက္ခံ ဘန္တေ။

ယံ ပနာ နိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမ ဓမ္မံ၊ ကလ္လံ နတံ သမနု
ပဿိတုံ “ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ အတ္တာ”တိ။
နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တသ္မာ တိဟ ဘိက္ခဝေ ယံ ကိဉ္စိ ရူပံ
အတီတာနာဂတ ပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဩဠာရိကံ
ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟိနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ၊ သဗ္ဗံ
ရူပံ “နေတံ မမ၊ နေသော ဟမသ္မိ၊ န မေ သော အတ္တာ”တိ ဧဝ
မေတံ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ယာ ကာစိ ဝေဒနာ အတီတာနာဂတ ပစ္စုပ္ပန္နာ အဇ္ဈတ္တ
ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဩဠာရိကာ ဝါ သုခုမာ ဝါ ဟိနာ ဝါ ပဏီတာ
ဝါ ယာ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ၊ သဗ္ဗာ ဝေဒနာ “နေတံ မမ၊ နေသော
ဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ” တိ ဧဝ မေတံ ယထာ ဘူတံ
သမ္ပပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ယာ ကာစိ သညာ။ပ။ ယေ ကေစိ သင်္ခါရာ အတီတာ

မဟာစည်သာသနာရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ်

၂၇

နာဂတ ပစ္စုပ္ပန္နာ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဩဠာရိကာ ဝါ သုခုမာ
ဝါ ဟိနာ ဝါ ပဏီတာ ဝါ ယေ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ၊ သဗ္ဗာ
သင်္ခါရာ “နေတံ မမ၊ နေသော ဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ”
တိ ဧဝ မေတံ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ယံ ကိဉ္စိ ဝိညာဏံ အတိတာနဂတ ပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ
ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဩဠာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟိနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ
ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ၊ သဗ္ဗံ ဝိညာဏံ “နေတံ မမ၊ နေသော
ဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ” တိ ဧဝ မေတံ ယထာ ဘူတံ
သမ္ပပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဧဝံ ပဿံ ဘိက္ခဝေ သုတဝါ အရိယသာဝကော ရူပသ္မိမ္မိ
နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ဝေဒနာယပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ သညာယပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ သင်္ခါရေ
သုပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ဝိညာဏသ္မိမ္မိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ နိဗ္ဗိန္ဒံ ဝိရဇ္ဇတိ၊ ဝိရာဂါ
ဝိမုစ္စတိ၊ ဝိမုတ္တသ္မိ “ဝိမုတ္တ”မိတိ ဉာဏံ ဟောတိ “ခိဏာ ဇာတိ၊
ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကတံ ကရဏီယံ၊ နာပရံ ဣတ္တတ္တာယာ”တိ
ပဇာနာတီတိ။

ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တာမနာ ပဉ္စဝဂ္ဂိယာ ဘိက္ခု။
ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္တံ။

ဣမသ္မိံ စ ပန ဝေယျာကရဏသ္မိံ ဘညာမာနေ ပဉ္စ

၂၈

အာဒိတ္တပရိယာယသုတ်

ဝဂ္ဂိယာနံ ဘိက္ခုနံ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တာနိ ဝိမုစ္ဆိ သူတိ။

အာဒိတ္တပရိယာယသုတ်

ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဂယာယံ ဝိဟရတိ ဂယာသီသေ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသဟဿေန။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေ သိ။

သဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ အာဒိတ္တံ၊ ကိဉ္စ ဘိက္ခဝေ သဗ္ဗံ အာဒိတ္တံ၊ စက္ခု အာဒိတ္တံ၊ ရူပါ အာဒိတ္တံ၊ စက္ခုဝိညာဏံ အာဒိတ္တံ၊ စက္ခုသမ္ပ သော အာဒိတ္တော၊ ယမိဒံ စက္ခုသမ္ပဿပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒ ယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ တမ္ဗိ အာဒိတ္တံ၊ ဧကေန အာဒိတ္တံ၊ ရာဂဂ္ဂိနာ ဒေါသဂ္ဂိနာ မောဟဂ္ဂိနာ အာဒိတ္တံ၊ ဇာတိယာ ဧရာယ မရဏေန သော ကေဟိ ပရိဒေဝေဟိ ဒုက္ခေဟိ ဒေါမန သေဟိ ဥပါယာသေဟိ အာဒိတ္တန္တိ ဝဒါမိ။

သောတံ အာဒိတ္တံ၊ သဒ္ဓါ အာဒိတ္တံ၊ သောတဝိညာဏံ အာဒိတ္တံ၊ သောတသမ္ပသော အာဒိတ္တော၊ ယမိဒံ သောတသမ္ပ သာ ပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ တမ္ဗိ အာဒိတ္တံ။ ဧကေန အာဒိတ္တံ၊ ရာဂဂ္ဂိနာ။ပ။ ဥပါယာသေဟိ အာဒိတ္တန္တိ ဝဒါမိ။

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ်

၂၉

ဃာနံ အာဒိတ္တံ၊ ဂန္ဓာ အာဒိတ္တာ၊ ဃာနဝိညာဏံ အာဒိ
တ္တံ၊ ဃာနာသမ္ပယော အာဒိတ္တော၊ ယမိဒံ ဃာနသမ္ပဿပစ္စယော
ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ တမ္ပိ
အာဒိတ္တံ။ ဧကေန အာဒိတ္တံ၊ ရာဂဂ္ဂိနာ။ပ။ ဥပါယာသေဟိ
အာဒိတ္တန္တိ ဝဒါမိ။

ဇီဝှာ အာဒိတ္တာ၊ ရဿ အာဒိတ္တာ၊ ဇီဝှိ ဝိညာဏံ အာဒိ
တ္တံ၊ ဇီဝှိသမ္ပယော အာဒိတ္တော၊ ယမိဒံ ဇီဝှိသမ္ပဿပစ္စယော
ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ တမ္ပိ
အာဒိတ္တံ။ ဧကေန အာဒိတ္တံ၊ ရာဂဂ္ဂိနာ။ပ။ ဥပါယာသေဟိ အာဒိတ္တ
န္တိ ဝဒါမိ။

ကာယော အာဒိတ္တော၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ အာဒိတ္တာ၊ ကာယ
ဝိညာဏံ အာဒိတ္တံ မနောသမ္ပယော အာဒိတ္တော၊ ယမိဒံ ကာယ
သမ္ပဿပစ္စယော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမ
သုခံ ဝါ တမ္ပိ အာဒိတ္တံ။ ဧကေန အာဒိတ္တံ၊ ရာဂဂ္ဂိနာ။ပ။ ဥပါယာ
သေဟိ အာဒိတ္တန္တိ ဝဒါမိ။

မနော အာဒိတ္တော၊ ဓမ္မာ အာဒိတ္တာ၊ မနော ဝိညာဏံ
အာဒိတ္တံ မနောသမ္ပယော အာဒိတ္တော၊ ယမိဒံ မနောသမ္ပဿ
ပစ္စယော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ
တမ္ပိ အာဒိတ္တံ။ ဧကေန အာဒိတ္တံ၊ ရာဂဂ္ဂိနာ ဒေါသဂ္ဂိနာ မောဟဂ္ဂိ

၃၀

အာဒိတ္တပရိယာယသုတ်

နာ အာဒိတ္တံ၊ ဇာတိယာ ဇရာယ မရဏေန သောကေဟိ ပရိ
ဒေဝေဟိ ဒုက္ခေဟိ ဒေါမနဿေဟိ ဥပါယာသေဟိ အာဒိတ္တန္တ
ဝဒါမိ။

ဧဝံ ပဿံ ဘိက္ခဝေ သုတဝါ အရိယသာဝကော စက္ခု
သ္မိမ္မိနိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ရူပေသုပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ စက္ခုဝိညာဏေပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊
စက္ခုသမ္ပာသေပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ယမိဒံ စက္ခုသမ္ပဿပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ
ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ စက္ခုသ္မိမ္မိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။
သောတသ္မိမ္မိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ သဒ္ဓေသုပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ပ။ ဃာနသ္မိမ္မိ
နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ဂန္ဓေသုပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ပ။ ဇိဝှာယပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ရသေသုပိ
နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ပ။ ကာယသ္မိမ္မိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေသုပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ပ။
မနသ္မိမ္မိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ဓမ္မေသုပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ မနောဝိညာဏေပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊
မနောသမ္ပာသေပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ယမိဒံ မနောသမ္ပဿပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ
ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခ မသုခံ ဝါ တသ္မိမ္မိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။
နိဗ္ဗိန္ဒံ ဝိရဇ္ဇတိ၊ ဝိရောဂါ ဝိမုစ္စတိ၊ ဝိမုတ္တသ္မိ “ဝိမုတ္တ” မိတိ ဉာဏံ
ဟောတိ၊ “ဒီဏာဇာတိ၊ ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကတံ ကရဏီယံ၊
နာပရံ ဣတ္တတ္ထာယာ”တိ ပဇာနာ တိတိ။

ဣမသ္မိံ စ ပန ဝေယျာကရဏသ္မိံ ဘညမာနေ
တဿဘိက္ခု သဟဿဿ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တာနိ
ဝိမုစ္စိံ သူတိ။

မဟာစည်သာသနာရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ်

၃၁

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်။ (နေ့စဉ် တစ်ပိုင်းစီ)
ဘိက္ခုပါတိမောက်။ (နေ့စဉ် တစ်ပိုင်းစီ)
သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာတိ၊ ယဒါ ပညာယ ပဿတိ။
အထ နိဗ္ဗိန္ဒတိ ဒုက္ခေ၊ ဧသ မဂ္ဂေါ ဝိသုဒ္ဓိယာ။
သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ ဒုက္ခာတိ၊ ယဒါ ပညာယ ပဿတိ။
အထ နိဗ္ဗိန္ဒတိ ဒုက္ခေ၊ ဧသ မဂ္ဂေါ ဝိသုဒ္ဓိယာ။
သဗ္ဗေဓမ္မာ အနတ္တာတိ၊ ယဒါ ပညာယ ပဿတိ။
အထ နိဗ္ဗိန္ဒတိ ဒုက္ခေ၊ ဧသ မဂ္ဂေါ ဝိသုဒ္ဓိယာ။
ယံ ပတ္တံ ကုသလံ တဿ၊ အာနုဘာဝေန ပါဏီနော။
သဗ္ဗေ သဒ္ဓမ္မရာဇဿ၊ ဥက္ကာ ဓမ္မံ သုခါဝဟံ။
ပါပုဏန္တု ဝိသုဒ္ဓါယ၊ သုခါယ ပဋိပတ္တိယာ။
အသောက မနုပါယာသံ၊ နိဗ္ဗာန သုခ မုတ္တမံ။
စိရံ တိဋ္ဌတု သဒ္ဓမ္မော၊ ဓမ္မေ ဟောန္တု သဂါရဝါ။
သဗ္ဗေပိ သတ္တာ ကာလေန၊ သမ္မာ ဒေဝေါ ပဝဿတု။
ယထာ ရက္ခိသု ပေါရာဏာ၊ သုရာဇာနော တထေဝိမံ။
ရာဇာ ရက္ခတု ဓမ္မေန၊ အတ္တနောဝ ပဇံ ပဇံ။
ဣမာယ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပတ္တိယာ ဗုဒ္ဓံ ပူဇေမိ။
ဣမာယ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပတ္တိယာ ဓမ္မံ ပူဇေမိ။
ဣမာယ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပတ္တိယာ သံဃံ ပူဇေမိ။

၃၂

ဂုဏ်တော် ၉-ပါး ဘုရားရှိခိုး

အဒွါ ဣမာယ ပဋိပဒါယ ဇရာမရဏမှာ ပရိမုစ္စိဿာမိ။
 ဣဒံ မေ ပုညံ အာသဝက္ခယာဝဟံ ဟောတု။
 ဣဒံ မေ ပုညံ နိဗ္ဗာနဿ ပစ္စယော ဟောတု။
 ဣမံ နော ပုညဘာဂံ သဗ္ဗသတ္တာနံ ဒေမ။

ဂုဏ်တော် ၉-ပါး ဘုရားရှိခိုး

အစိန္တေယျ၊ အစိန္တေယျ၊ အပ္ပမေယျ၊ အပ္ပမေယျ၊ မကြံဆ
 မနှိုင်းယှဉ်နိုင်ကောင်းသော ဂုဏ်တော်ပေါင်း အနန္တနှင့် လုံးဝ
 ဥဿုံ ပြည့်စုံတော်မူပေသော မြတ်စွာဘုရား။

၁။ (က) အရဟံ-လွန်ကဲထူးမြတ်သော သီလဂုဏ် သမာဓိဂုဏ်
 ပညာဂုဏ် ဝိမုတ္တိဂုဏ် ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနဂုဏ်တို့နှင့်
 ပြည့်စုံတော်မူသောကြောင့် လူနတ် ဗြဟ္မာ သတ္တဝါ
 အပေါင်းတို့၏ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်ပေသော
 မြတ်စွာဘုရား။

၁။ (ခ) အရဟံ-ဝါသနာနှင့်တကွ တစ်ထောင့်ငါးရာ ကိလေသာ
 အညစ်အကြေးတို့မှ ကင်းဝေးစင်ကြယ်တော်မူပေသော
 မြတ်စွာဘုရား။

၁။ (ဂ) အရ-ဟံ-လောဘ ဒေါသ မောဟ အစရှိသော ကိလေ
 သာ ရန်သူတို့ကို ပယ်သတ်တော်မူပြီးသော မြတ်စွာ

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ် ၃၃

ဘုရား။

- ၁။ (ဃ) အရ-ဟံ-သံသရာစက်၏ ထောက်အကန်တို့ကို
ချိုးဖျက်တော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရား။
- ၁။ (င) အ-ရဟံ-မျက်မှောက် မျက်ကွယ် အချင်းခပ်သိမ်း
စင်ကြယ်၍ ဆိတ်ကွယ်ရာ မရှိတော်မူသော မြတ်စွာ
ဘုရား။
- ၂။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ-သစ္စာလေးပါး ခပ်သိမ်းသော တရားတို့ကို
သူတစ်ပါးအထံ နည်းမခံဘဲ ကိုယ်တိုင် ဉာဏ်အဟုန်
အစွမ်းဖြင့် စူးစမ်းရှာဖွေကာ မှန်ကန်စွာ သိတော်မူပေ
သော မြတ်စွာဘုရား။
- ၃။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော-ဝိဇ္ဇာမည်သော ဉာဏ်ထူး ၃-ပါး
ဉာဏ်ထူး ၈-ပါး၊ စရဏမည်သော အခြေခံအကျင့်
တရား ၁၅-ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံတော် မူပေသော မြတ်စွာ
ဘုရား။
- ၄။ (က) သုဂတော-သတ္တဝါတို့အား အကျိုးများကြောင်း
ဟုတ်မှန်သော စကားကောင်းကိုသာ မြွက်ဆိုတော်
မူတတ်ပေသော မြတ်စွာဘုရား။

၃၄

ဂုဏ်တော် ၉-ပါး ဘုရားရှိခိုး

၄။ (ခ) သုဂတော--မဂ္ဂင်ရှစ်ဖြာ တင့်တယ်သော အမှုအရာဖြင့်
ကောင်းစွာသွားခြင်း၊ ကောင်းစွာဖြစ်ခြင်း ရှိတော်မူပေ
သော မြတ်စွာဘုရား။

၅။ လောကဝိဒူ-လောက၏ အကြောင်းအရာ အလုံးစုံကို အကုန်
အစင် သိမြင်တော်မူပေသော မြတ်စွာဘုရား။

၆။ (က) အနတ္တရော-အမြင့်အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော သီလဂုဏ်
သမာဓိဂုဏ် ပညာဂုဏ် ဝိမုတ္တိဂုဏ် ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန
ဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသောကြောင့် လောကဓါတ်
အလုံး၌ အမြင့်အမြတ်ဆုံး ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာ
ဘုရား။

၆။ (ခ) ပုရိသဒမ္မသာရထိ-ယဉ်ကျေးလိမ္မာ ပညာအသိမရှိ
ကြသေး မပြည့်ဝသေး၍ ဆုံးမပေးထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်
တို့အား ယဉ်ကျေးလိမ္မာ ပညာပြည့်ဝ အချိုးကျအောင်
ဆုံးမသွန်သင်တော်မူတတ်ပေသော မြတ်စွာဘုရား။

၆။ (ဂ) အနတ္တရော ပုရိသ ဒမ္မသာရထိ-ဆုံးမထိုက်သော
ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ညွှန်ကြားသွန်သင် ပဲ့ပြင် ဆုံးမမှု၌ အတု
မရှိ အမြတ်ဆုံးဖြစ်တော်မူပေသော မြတ်စွာဘုရား။

၇။ သတ္တာဒေဝ မနုဿာနံ-ချမ်းသာရကြောင်း လမ်းကောင်း

မဟာစည်သာသနာရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ်

၃၅

ညွှန်ပြ ဆုံးမတော်မူတတ်၍ လူနတ်တို့၏ ဆရာမြတ်
အစစ် ဖြစ်တော်မူပေသော မြတ်စွာဘုရား။

၈။ ဗုဒ္ဓေါ-တရားအလုံးစုံကို အကုန်သိတော်မူပေသော မြတ်စွာ
ဘုရား။

၉။ ဘဂဝါ- ဘုန်းတော်အနန္တ ကံတော်အနန္တ ဉာဏ်တော်အနန္တ
တန်ခိုးတော် အနန္တတို့နှင့် လုံးဝဥဿုံ ပြည့်စုံတော်မူပေ
သော မြတ်စွာဘုရား။

အရဟံ- အစရှိသော ကိုးပါးသော ဂုဏ်တော်
ဆယ်ပါးသော ဂုဏ်တော် အနန္တ ဂုဏ်တော် ကျေးဇူး
တော် အပေါင်းတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော သက်တော်
ထင်ရှား သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားကို ဘုရားတပည့်တော်
သည် ရိုသေမြတ်နိုး လက်အုပ်မိုး၍ ရိုခိုးပူဇော် ဖူးမြော်
မာန်လျှော့ ကန်တော့ပါ၏ မြတ်စွာဘုရား။

၃၆

ဂုဏ်တော် ၆-ပါး တရားရှိခိုး

ဂုဏ်တော် ၆-ပါး တရားရှိခိုး

ဘဂဝတာ-မြတ်စွာဘုရားသည် အက္ခာတော-ဟော
ကြားအပ်သော၊ ဓမ္မော- တရားတော်သည်။

၁။ သွာက္ခာတော-ကိလေသာ ငြိမ်းကြောင်း ကောင်းမွန်
မှန်ကန်စွာ ဟောအပ်သော တရားတော်မြတ်ပါ
ပေတကား။

၂။ သန္နိဋ္ဌိကော-ကျင့်ကြံအားထုတ်လျှင် မျက်မှောက်
ကိုယ်တိုင် တွေ့မြင်နိုင်သော တရားတော်မြတ်ပါပေ
တကား။

၃။ အကာလိကော-အချိန်အခွင့် မဆိုင်းလင့်ဘဲ အသင့်
လက်ငင်း ချက်ချင်းအကျိုးပေးတတ်သော တရား
တော် မြတ်ပါပေတကား။

၄။ ဧဟိပဿိကော-“လာပါ၊ ကြည့်လှည့်ပါ”ဟု ကျင့်ကြံ
အားထုတ်ရန် ဖိတ်မန်တိုက်တွန်းထိုက်သော တရား
တော်မြတ်ပါပေတကား။

၅။ ဩပနေယျိကော-မိမိသန္တာန်၌ တည်အောင်

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ် ၃၇

ကျင့်ဆောင်ထိုက်သော တရားတော်မြတ်ပါပေ
တကား။

၆။ ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညာဏိ-တရားမြင်သိသည့်
ပညာရှိ ရှစ်ပါးအရိယာ များသာလျှင် ကိုယ့်တရားနှင့်
ကိုယ်အသီးသီး သိမြင်ခံစားရသော တရားတော်မြတ်
ပါပေတကား။

သွာက္ခာတ-အစရှိသော ဤဂုဏ်တော် ၆-ပါး
နှင့်ပြည့်စုံတော်မူသော မဂ်လေးပါး ဖိုလ်လေးပါး
နိဗ္ဗာန် ပရိယတ်အားဖြင့် ဆယ်ပါးသော တရားတော်
မြတ်ကို ဘုရားတပည့်တော်သည် ရိသေ့မြတ်နိုး
လက်အုပ်မိုး၍ ရှိခိုးပူဇော် ဖူးမြော်မန်လျှော့ ကန်တော့
ပါ၏ဘုရား။

၃၈

ဂုဏ်တော် ၉-ပါး သံဃာတော်ရှိခိုး

ဂုဏ်တော် ၉-ပါး သံဃာတော် ရှိခိုး

ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏ သာဝက
သံဃော၊ တပည့်သား အပေါင်း သံဃာတော်သည်။

၁။ သုပ္ပဋိပန္နော- လောဘ ဒေါသ မောဟ ကင်းကြောင်း
(သီလ သမာဓိ ပညာ အကျင့်ကောင်းကို) ကောင်းစွာ
ကျင့်တော်မူသော သံဃာတော်မြတ်ပါပေဟကား။

၂။ ဥဇုပ္ပဋိပန္နော-ကိုယ်နှုတ် စိတ်ထား အကောက် သုံးပါး
ကင်းရန် ဖြောင့်မှန်စွာ ကျင့်တော်မူသော သံဃာ
တော်မြတ်ပါပေဟကား။

၃။ ဉာယပ္ပဋိပန္နော-ဆင်းရဲငြိမ်းရန် နိဗ္ဗာန်အလိုငှါ
သင့်လျော်စွာ ကျင့်တော်မူသော သံဃာတော်မြတ်ပါ
ပေဟကား။

၄။ သာမိစိပ္ပဋိပန္နော-သူများက ပြုသည့် ရိုသေမှုနှင့်
သင့်တင့်ထိုက်တန်အောင် ကျင့်ကြံတော်မူသော
သံဃာတော်မြတ်ပါပေဟကား။

၅။ အာဟုနေယျော-အရပ်ဝေးမှသော်လည်း ဆောင်လာ
၍ ပေးလှူပူဇော်ထိုက် ပေးလှူသည်ကို ခံယူတော်

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ် ၃၉

မူထိုက်သော သံဃာတော်မြတ်ပါပေတကား။

၆။ ပါဟုနေယျော-ချစ်မြတ်နိုးအပ်သည့် ဧည့်သည်များ
အတွက် အထူးပြုပြင်ထားသော စားကောင်း
သောက်ဖွယ်ကိုသော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ထိုက်
ခံယူတော်မူထိုက်သော သံဃာတော် မြတ်ပါပေ
တကား။

၇။ ဒက္ခိဏေယျော-နောင်တမလွန်လောက၌ကောင်းကျိုး
ရမည်ဟု ယုံကြည်၍ ပေးလှူသည်ကို ခံယူတော်
မူထိုက်သော သံဃာတော်မြတ်ပါပေတကား။

၈။ အဉ္စလိ ကရဏီယော-ကောင်းကျိုးချမ်းသာ မှန်စွာ
ရမည်ဟု ယုံကြည်မျှော်ကိုးလျက် လက်အုပ်မိုး၍ ရှိခိုး
ထိုက်သော သံဃာတော်မြတ်ပါပေတကား။

၉။ အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ- ကောင်းမှုမျိုးကို
စိုက်ပျိုးရန် အလိုငှါ သတ္တဝါအပေါင်း၏ အကောင်း
ဆုံး လယ်ယာမြေဖြစ်တော်မူသော သံဃာတော်မြတ်
ပါပေတကား။

သုပ္ပဋိပန္န-အစရှိသော ဤ ၉-ပါးသော
ဂုဏ်တော်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်

၄၀

ဉာဏ်စဉ် ၁၆-ပါး ဘုရားရှိခိုး

လေးပါး၊ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်လေးပါးအားဖြင့် ရှစ်ပါး
သော အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်း သံဃာတော်မြတ်ကို
ဘုရားတပည့်တော်သည် ရိုသေမြတ်နိုး လက်အုပ်
မိုး၍ ရှိခိုးပူဇော် ဖူးမြော်မာန်လျှော့ ကန်တော့ပါ၏
အရှင်ဘုရား။

ဉာဏ်စဉ် ၁၆-ပါး ဘုရားရှိခိုး

၁။ နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒံ၊ တပ္ပစ္စယ ပရိဂ္ဂဟံ။

တံ သမ္မသန ဥဒယ-ဗ္ဗယဉာဏဉ္စ ဘင်္ဂင်္ဂံ။

၂။ ဘယဉာဏံ အာဒိနဝ-ဉာဏဉ္စနိဗ္ဗိဒံ အထ။

မုဗ္ဗိတုကမျှတံ ပဋိ-သဒ္ဓံ သင်္ခါရပေက္ခကံ။

၃။ အနုလောမဉ္စ ဂေါတြဘုံ၊ မဂ္ဂဉာဏံ ဖလံ တထာ။

ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏန္တိ၊ တိလောကမှိပိ ကေနစိ။

၄။ အဒေသိယေ သာသနိကေ၊ ဉာဏီမေသောဠသုတ္တရေ။

ဒေသေတာရံ ပဝတ္တာရံ၊ ဗုဒ္ဓံ တိဟာဒရံ နမေ။

(၁) နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒံ၊ နာမ်ရုပ်တရားတို့ကို ပိုင်းခြား၍
သိသောနာမရူပ ပရိစ္ဆေဒဉာဏ် လည်းကောင်း။

(၂) တပ္ပစ္စယ ပရိဂ္ဂဟံ၊ ထိုနာမ်ရုပ်တို့၏ အကြောင်းတရား

မဟာစည်သာသနာရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ်

၄၁

ကို ပိုင်းခြား၍သိသော ပစ္စယ ပရိဂ္ဂဟဉာဏ် လည်းကောင်း။

(၃) တံ သမ္မသနံ၊ ထိုနာမ်ရုပ်တို့ကို အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တအား ဖြင့် သုံးသပ်ဆင်ခြင်၍ သိမြင်သော သမ္မသနဉာဏ် လည်း ကောင်း။

(၄) ဥဒယဗ္ဗယဉာဏဉ္စ၊ နာမ်ရုပ်တို့၏ အသစ်အသစ် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်ပေါ်ပြီးလျှင် တစ်ခဏချင်း ပျက်စီး သွားခြင်းကို ရှုမှတ်ထင်ထင် သိမြင်သော ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် လည်းကောင်း။

(၅) ဘင်္ဂင်္ဂံ၊ နာမ်ရုပ်တို့၏ ပျက်စီးခြင်းကိုသာ ရှုမှတ် ထင်ထင် သိမြင်သော ဘင်္ဂဉာဏ်လည်းကောင်း။

(၆) ဘယဉာဏဉ္စ၊ နာမ်ရုပ်တို့၏ ပျက်စီးခြင်းကို သိမြင် ရသဖြင့် ကြောက်လန့်ဖွယ် ဘေးကြီးအဖြစ်ဖြင့် ထင်မြင်သော ဘယဉာဏ်လည်းကောင်း။

(၇) အာဒိန ဝညဏဉ္စ၊ နာမ်ရုပ် သင်္ခါရတို့၌ ကိုးကွယ်ရာ မထင် အပြစ်မြင်သော အာဒိနဝညဏ်လည်းကောင်း။

(၈) နိဗ္ဗိဒံ၊ နာမ်ရုပ် သင်္ခါရတို့၌ မပျော်မမွေ့ ငြီးငွေ့သော နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်လည်းကောင်း။

၄၂

ဉာဏ်စဉ် ၁၆-ပါး ဘုရားရှိခိုး

အထ၊ အနက်သဘောတူသော ရှေ့ဉာဏ်သုံးခုမှတစ်ပါး
အနက် သဘောတူသော နောက်ဉာဏ်သုံးခုကား။

(၉) မုဉ္ဇိတုကမျှတံ၊ နာမ်ရုပ်သင်္ခါရတို့မှ အလွန်အမင်း
လွတ်ကင်းထွက်မြောက်လိုသော မုဉ္ဇိတုကမျှတာဉာဏ်
လည်းကောင်း။

(၁၀) ပဋိသင်္ခါ၊ အလွန်အမင်း လွတ်ကင်း ထွက်မြောက်
လိုလှသဖြင့် ထိုနာမ်ရုပ်နှစ်ပါးပင် အနိစ္စအစရှိသော
လေးဆယ်သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် တွင်တွင်အားထုတ်၍
အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ အနေအားဖြင့် ကောင်းကောင်းကြီး ထင်မြင်
သော ပဋိသင်္ခါဉာဏ်လည်းကောင်း။

(၁၁) သင်္ခါရပေက္ခကံ၊ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ အနေအားဖြင့်
ကောင်းကောင်းထင်မြင်၍ လွတ်မြောက်ရာ လွတ်မြောက်
ကြောင်းကို ရသဖြင့် အလွန်ပြင်းထန်သော လုံ့လကိုလည်းမပြု၊
ထိုနာမ်ရုပ် သင်္ခါရတို့၌ ကြောက်လန့်ခြင်း နှစ်သက်ခြင်း နှစ်ပါး
ကိုလည်း ပယ်စွန့်၍ သိရုံသိရုံသာ အညီအမျှရှုသော သင်္ခါ
ရပေက္ခာဉာဏ် လည်းကောင်း။

(၁၂) အနုလောမဉ္ဇ၊ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တတို့တွင် တစ်ပါး
ပါးကို အာရုံပြု၍ ဥဒယဗ္ဗယစသော ရှေး ဉာဏ်ရှစ်ပါး နောက်

မဂ္ဂသစ္စာအားလျော်သော ဂေါတြဘူ၏ ရှေးအခြားမဲ့၌ နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ်ဖြစ်သော အနုလောမ ဉာဏ်လည်းကောင်း။

(၁၃) ဂေါတြဘုံ၊ ပုထုဇဉ် အနွယ်ကိုဖြတ်၍ အရိယာအနွယ် ဇာတ်သို့ ရောက်စေလျက် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍ မဂ်၏ ရှေးအဖို့၌ တစ်ကြိမ်မျှသာ ဖြစ်သော ဂေါတြဘူဉာဏ်လည်းကောင်း။

(၁၄) မဂ္ဂဉာဏ်၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုလျက် သစ္စာ လေးပါးကို တစ်ပြိုင်နက်သိသော မဂ်ဉာဏ်လည်းကောင်း။

(၁၅) ဖလံ၊ မဂ်ဉာဏ်ကဲ့သို့ပင် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုလျက် ဖြစ်သော ဖိုလ်ဉာဏ်လည်းကောင်း။

(၁၆) တထာ၊ ထိုမှတစ်ပါး၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်၊ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်နှင့် ပယ်ပြီးသော ကိလေသာ၊ မပယ်ရသေးသော ကိလေသာအားဖြင့် ဤငါးပါးသော တရားအစုတို့ကို ပြန်လှည့်၍ ဆင်ခြင်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်လည်းကောင်း။

ဣတိ၊ ဤသို့ တိလောကမှ၊ ကာမ ရူပ အရူပဟု လောက သုံးဖြာ စကြဝဠာရှိသမျှ အနန္တမဆုံး လောကကြီးတစ်ခုလုံး၌ ကေနစိပိ၊ နတ်လူဗြဟ္မာ သတ္တဝါ တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ သော်လည်း။ အဒေသိယေ မကြားမနာ ကြံစည်ကာဖြင့် ယထာ ဘူတ အမှန်အကန် ကျအောင် ဟောပြခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ရာ

ကောင်းကုန်သော။ သာသနိကေ၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသာသနာ
တော်ကြီး အတွင်း၌သာလျှင် ပေါ်လင်းဖြစ်ထွန်းနိုင် ကောင်းကုန်
သော ဥတ္တရေ၊ လောကီ၊ ပညာအရပ်တို့ထက် ထူးကဲမြင့်မြတ်
ကုန်သော။ ဣမေ သောဠသဉာဏေ၊ ဤ ၁၆-ပါးသော ဉာဏ်
တို့ကို။ ဒေသေတာရံ၊ မိမိကိုယ်တော်တိုင် ပိုင်ပိုင်လှလှ အမှန်
အကန်သိရ၍ လှစ်ဟထုတ်ဖော် ဟောကြားတော်မူတတ်
ပေထသော။ ပဝတ္တာရံ၊ မိမိကိုယ်တော်တိုင် ပိုင်နိုင်ပြီးစီး ဖြစ်စေ
ပြီးမှ ခိုမှီးကပ်လာ ဗြဟ္မာ နတ် လူ ကျွတ်ထိုက်သူ မှန်သမျှ
ကလျာဏပုထုဇဉ် အရိယာသခင်တို့၏ ကြည်လင်သော စိတ်
သန္တန်ဝယ် အဖန်ဖန်အားဖြင့် ဖြစ်ပွားစေတော်မူတတ် ပေထ
သော။ ဗုဒ္ဓံ။ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ရှင် မြတ်စွာဘုရားသခင်ကို။
အဟံ။ ဘုရားတပည့်တော်သည် တိပဟိ၊ ကာယညွတ်ချီ ဝစီမန
သုံးဒွါရတို့ဖြင့်။ အာဒရံ၊ ရိုသေစွာ။ နမောနမာဓိ။ ကြည်ညို
မြတ်နိုး လက်အုပ်မိုး၍ ရှိခိုးပါ၏မြတ်စွာဘုရား။

ပဋိပတ္တိ ပူဇနာကာရ ဘုရားရှိခိုး

၁။ ဗုဒ္ဓေါ သော ဘဂဝါ ဗောဓာယ ဓမ္မံ ဒေသေတိ။

သောဘဂဝါ၊ ကျွန်ုပ်တို့အများ၏ အားထားကိုးကွယ်ရာ အစစ်ဖြစ်တော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သစ္စာ လေးပါး အမှန်တရားကို ပိုင်းခြားထင်ထင် သိမြင်တော် မူပြီး သည်ဖြစ်၍။ ဗောဓာယ၊ သတ္တဝါအများ ကျွန်ုပ်တို့အားလည်း အလားတူပင် သိမြင်ကြပါစေခြင်း အကျိုးငှါ။ ဓမ္မံ၊ သစ္စာ လေးတန် တရားမှန်ကို။ ဒေသေတိ၊ ကရုဏာရှေ့သွား ပညာ အားဖြင့် ဟောကြားကော်မူခဲ့ပါပေ၏။ (တံ ဘဂဝန္တံ၊ သက်တော် ထင်ရှား ထိုမြတ်စွာ ဘုရားသခင်ကို။ အဟံ အကျွန်ုပ်သည်။ ဝန္တာမိ၊ ရိုသေမြတ်နိုး လက်အုပ်မိုး၍ ရှိခိုးပူဇော်ပါ၏ အရှင် ဘုရား။)

၂။ ဒန္တော သော ဘဂဝါ ဒမထာယ ဓမ္မံ ဒေသေတိ။

သောဘဂဝါ၊ ကျွန်ုပ်တို့အများ၏ အားထားကိုးကွယ်ရာ အစစ်ဖြစ်တော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဒန္တော၊ မြင်ကြား တွေ့ရာ ကြံသိရာမှ ကိလေသာ အညစ်အကြေး ကင်းစင်ဝေး လျက် ယဉ်ကျေးတော်မူပြီးသည်ဖြစ်၍။ ဒမထာယ၊ သတ္တဝါ အများ ကျွန်ုပ်တို့အားလည်း အလားတူစွာ ကိလေသာ အညစ်

၄၆

ပဋိပတ္တိ ပူဇနာကာရ ဘုရားရှိခိုး

အကြေး ကင်းစင်ဝေးလျက် ယဉ်ကျေးကြပါစေခြင်း အကျိုးငှါ။
ဓမ္မံ၊ ယဉ်ကျေးစေရန် တရားမှန်ကို။ ဒေသေတိ၊ ကရုဏာ
ရှေ့သွား ပညာအားဖြင့် ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါပေ၏။ (တံ
ဘဂဝန္တံ၊ သက်တော်ထင်ရှား ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊
အကျွန်ုပ်သည်။ ဝန္တာမိ၊ ရိုသေမြတ်နိုး လက်အုပ်မိုး၍ ရှိခိုး
ပူဇော်ပါ၏ အရှင်ဘုရား)။

၃။ သန္တော သော ဘဂဝါ သမထာယ ဓမ္မံ ဒေသေတိ။

သောဘဂဝါ၊ ကျွန်ုပ်တို့အများ၏ အားထားကိုးကွယ်ရာ
အစစ်ဖြစ်တော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ သန္တော၊ ရာဂ
စသား အလှုပ်အရှားကင်းလျက် ငြိမ်သက်ငြိမ်းအေးတော်မူပြီး
သည်ဖြစ်၍ သမထာယ၊ သတ္တဝါအများ ကျွန်ုပ်တို့အားလည်း
အလားတူစွာ ငြိမ်သက်ငြိမ်းအေးကြပါစေခြင်း အကျိုးငှါ။ ဓမ္မံ၊
ငြိမ်သက်စေရန် တရားမှန်ကို။ ဒေသေတိ၊ ကရုဏာရှေ့သွား
ပညာအားဖြင့် ဟောကြားတော်မူပါပေ၏။ (တံ ဘဂဝန္တံ၊
သက်တော်ထင်ရှား ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။
ဝန္တာမိ၊ ရိုသေမြတ်နိုး လက်အုပ်မိုး၍ ရှိခိုးပူဇော်ပါ၏ အရှင်
ဘုရား)။

၄။ တိဇ္ဈော သော ဘဂဝါ တရဏာယ ဓမ္မံ ဒေသေတိ။

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ်

၄၇

သောဘဂဝါ၊ ကျွန်ုပ်တို့အများ၏ အားထားကိုးကွယ်ရာ အစစ်ဖြစ်တော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ တိဏ္ဍော၊ ဩဃလေးဖြာ သံသရာ၏ ဟိုမှာကမ်းရောက် နိဗ္ဗာန်ပေါက် အောင် ကူးမြောက်တော်မူပြီးသည်ဖြစ်၍။ တရဏာယ၊ သတ္တဝါ အများ ကျွန်ုပ်တို့အားလည်း အလားတူစွာ ကူးမြောက်ကြပါ စေခြင်း အကျိုးငှါ။ ဓမ္မံ၊ ကူးမြောက်စေရန် တရားမှန်ကို။ ဒေသေတိ၊ ကရုဏာရှေ့သွား ပညာအားဖြင့် ဟောကြားတော် မူခဲ့ပါပေ၏။ (တံ ဘဂဝန္တံ၊ သက်တော်ထင်ရှား ထိုမြတ်စွာဘုရား ကို။ အဟံ၊ ကျွန်ုပ်သည်။ ဝန္တာမိ၊ ရိုသေမြတ်နိုး လက်အုပ်မိုး၍ ရှိခိုးပူဇော်ပါ၏ အရှင်ဘုရား)။

၅။ ပရိနိဗ္ဗုတော သော ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗာနာယ ဓမ္မံ ဒေသေတိ။

သောဘဂဝါ၊ ကျွန်ုပ်တို့အများ၏ အားထားကိုးကွယ်ရာ အစစ်ဖြစ်တော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ကိလေသာခပ်သိမ်း အလုံးစုံငြိမ်းပြီးသည်ဖြစ်၍၊ ပရိနိဗ္ဗာနာယ၊ သတ္တဝါအများ အကျွန်ုပ်အားလည်း အလားတူစွာ ကိလေသာ ခပ်သိမ်း ငြိမ်းကြပါစေခြင်းအကျိုးငှါ။ ဓမ္မံ၊ ကိလေသာ ငြိမ်းရန် တရားမှန်ကို။ ဒေသေတိ၊ ကရုဏာရှေ့သွား ပညာအားဖြင့် ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါပေ၏။ (တံ ဘဂဝန္တံ၊ သက်တော်ထင်ရှား ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ဝန္တာမိ၊ ရိုသေ

မြတ်နိုး လက်အုပ်မိုး၍ ရှိခိုးပူဇော်ပါ၏ အရှင်ဘုရား။)

မဇ္ဈိမ ပဏ္ဏာသ ရဇ္ဇပါလသုတ်လာဓမ္မဓဋ္ဌသ
(၄)ပါးဆောင်ပုဒ်

အိုနာသေသို၊ မောင်းနှင်ပို့၊ လူတို့မမြဲပါတကား။
စောင့်ရှောက်သူမဲ့၊ ကိုးရာမဲ့ အားနွဲ့လှချေပါတကား။
ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ၊ မရှိပါ၊ စွန့်ကာသွားရမည်တကား။
လိုမပြည့်ဝ၊ အားမရ၊ တဏှာကျွန်ချည်းပါတကား။
ဓမ္မဓဋ္ဌသ၊ ဤလေးဝ၊ ဗုဒ္ဓဟောကြားသတိထား။

- ၁။ ဥပနိယျတိ လောကော အဒ္ဓုဝေါ
- ၂။ အတာဏော လောကော အနဘိဿရော။
- ၃။ အဿကော လောကော သဗ္ဗံ ပဟာယ ဂမနီယံ။
- ၄။ ဦးနော လောကော အတိတ္ထော တဏှာဒါသော။

ပရိတ္တပါဠိ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁။ သမန္တာ စက္ကဝါဠေသု၊ အတြာ ဂစ္ဆန္တု ဒေဝတာ။
သဒ္ဓမ္မံ မုနိရာဇဿ၊ သုဏန္တု၊ သဂ္ဂမောက္ခဒံ။

၂။ ဓမ္မဿ ဝနကာလော အယံ ဘဒန္တာ။

၃။ * နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတောသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၄။ ယေသန္တာသန္တစိတ္တာ တိသရဏသရဏာ ဧတ္ထ လော ကန္တ
ရေဝါ။

ဘုမ္မာ ဘုမ္မာ စ ဒေ ဝါ ဂုဏ ဂဏ ဂဟဏ ဗျာဝဋ္ဌာ
သဗ္ဗကာလံ။

ဧတေ အာယန္တု ဒေ ဝါ ဝရက နကမယေ မေရ ရာဇေ
ဝသန္တော။

*(တိက္ခတ္တံ) ဒီဃနိကာယေ ဒုတိယဘာဂေ ၂၃၀-ပိဋ္ဌေ၊ မဇ္ဈိမ
နိကာယေ မဇ္ဈိမ ပဏ္ဏာသပါဠိယံ ၃၁၄=၃၄၁၊ ပိဋ္ဌေသု၊ သံယုတ္တ
နိကာယေ ပဌမဘာဂေ ၁၆၂-ပိဋ္ဌေ အင်္ဂုတ္တရ နိကာယေ
ပဌမဘာဂေ ၆၈-ပိဋ္ဌေ၊ ဒုတိယဘာဂေ ၂၁၈-ပိဋ္ဌာဒီသု စ။

၅၀

ပရိတ္တပါဠိ

သန္တော သန္တောသ ဟေတုံ မုနိဝရဝစနံ သောတု မဂ္ဂံ
သမဂ္ဂါ။

၅။ သဗ္ဗေသု စက္ကဝါဠေသု၊ ယက္ခာ ဒေဝါစ ဗြဟ္မဇော။
ယံ အမေဟိ ကတံ ပုညံ၊ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိသာကေ။

၆။ သဗ္ဗေ တံ အနုမောဒိတွာ၊ သမဂ္ဂါ သာသနေ ရတာ။
ပမာဒ ရဟိတာ ဟောန္တု၊ အာရက္ခာသု ဝိသေသတော။

၇။ သာသနဿ စ လောကဿ၊ ဝုဗ္ဗိ ဘဝတု သဗ္ဗဒါ။
သာသနမ္ပိ စ လောကဿ၊ ဒေဝါ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒါ။

၈။ သဒ္ဓိံ ဟောန္တု သုခိ သဗ္ဗေ၊ ပရိဝါရေဟိ အတ္တဇော။
အနိဃာ သုမနာ ဟောန္တု၊ သဟ သဗ္ဗေဟိ ဉာတိဘိ။

၉။ ရာဇတော ဝါ စောရတော ဝါ
မနဿ တော ဝါ အမနဿတော ဝါ
အဂ္ဂိတော ဝါ ဥဒကတော ဝါ
ပိသာစတော ဝါ ခါဏုကတော ဝါ
ကဏ္ဍကတော ဝါ နက္ခတ္တတော ဝါ
ဇနပဒရောဂတော ဝါ အသဒ္ဓမ္မတော ဝါ
အသန္တိဋ္ဌိတော ဝါ အသပ္ပုရိသတော ဝါ
စဏ္ဍာ ဟတ္ထိ အဿ မိဂ ဂေါဏ ကုက္ကုရ အဟိ ဝိစ္ဆိက
မဏိသပ္ပ ဒီပိ

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ် ၅၁

အစ္စ တရစ္စ သူကရ မဟိံသ ယက္ခ ရက္ခသာဒီဟိ
နာနာဘယတော ဝါ နာနာရောဂတော ဝါ
နာနာဥပဒ္ဒဝတော ဝါ အာရက္ခံ ဂဏှန္တု။

၁-မင်္ဂလသုတ္တ

- ၁၀။ ယံ မင်္ဂလံ ဒွါဒဿဟိ၊ စိန္တယိံ သု သဒေဝကာ။
သောတ္တာနံ နာဓိဂစ္ဆန္တိ၊ အဋ္ဌတ္တိံ သဉ္စ မင်္ဂလံ။
- ၁၁။ ဒေသိတံ ဒေဝ ဒေဝေန၊ သဗ္ဗပါပဝိနာသနံ။
သဗ္ဗေလောကဟိတတ္တာယ၊ မင်္ဂလံ တံ ဘဏာမဟေ။

- ၁၂။ * ဧဝံ မေ သုတံ-ဧကံ သမယံ ဘဂဝါသာဝတ္ထိယံ
ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။
အထ ခေါ အညတရာ ဒေဝတာ အဘိက္ကန္တယ ရတ္တိယာ
အဘိက္ကန္တ ဝဏ္ဏာ ကေဝလကပ္ပံ ဇေတဝနံ ဩဘာသေတွာ
ယေနဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ။ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ
အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။ ဧကမန္တံ ဌိတာ
ခေါ သာ ဒေဝတာ ဘဂဝန္တံ ဂါထာယ အဇ္ဈဘသိ။

---

* ခုဒ္ဒကပါဌ ပါဠိယံ ၃-၄-ပိဋ္ဌေသု၊ သုတ္တနိပါတပါဠိယံ ၃၁
၈-၉ ပိဋ္ဌေသု စ။

၅၂

မင်္ဂလသုတ္တ

၁၃။ * ဗဟူ ဒေဝါမနုဿာ စ၊ မင်္ဂလာနိ အစိန္တယံ။
 အာကင်္ခမာနာ သောတ္တာနံ၊ ဗြူဟိ မင်္ဂလမုတ္တမံ။

၁၄။ * အသေဝနာ စ ဗာလာနံ၊ ပဏ္ဍိတာနဉ္စ သေဝနာ။
 ပူဇာ စ ပူဇနေယျာနံ၊ ဧတံ မင်္ဂလမုတ္တမံ။

၁၅။ ပတိရူပ ဒေသဝါသော စ၊ ပုဗ္ဗေ စ ကတပုညတာ။
 အတ္တသမ္မာပဏိဓိ စ၊ ဧတံ မင်္ဂလမုတ္တမံ။

၁၆။ * ဗာဟုသစ္စဉ္စ သိပ္ပဉ္စ၊ ဝိနယော စ သုသိက္ခိတော။
 သုဘာသိတာ စ ယာ ဝါစာ၊ ဧတံ မင်္ဂလမုတ္တမံ။

၁၇။ * မာတာပိတု ဥပဋ္ဌာနံ၊ ပုတ္တဒါရဿ သင်္ဂဟော။
 အနာကုလာ စ ကမ္မန္တာ၊ ဧတံ မင်္ဂလမုတ္တမံ။

၁၈။ * ဒါနဉ္စ ဓမ္မာစရိယာ စ ဉာတကာနဉ္စ သင်္ဂဟော။
 အနဝဇ္ဇာနိ ကမ္မာနိ၊ ဧတံ မင်္ဂလမုတ္တမံ။

---

* ခုဒ္ဒကပါဌ ပါဠိယံ ၃-၄-ပိဋ္ဌေသု၊ သုတ္တနိပါတပါဠိယံ ၃၁
 ၈-၉ ပိဋ္ဌေသု စ။

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ်

၅၃

၁၉။ * အာရတီ ဝိရတီ ပါပါ၊ မဇ္ဇပါနာ စ သံယမော။

အပ္ပမာဒေါ စ ဓမ္မေသု၊ ဧတံ မင်္ဂလမုတ္တမံ။

၂၀။ * ဂါရဝေါ စ နိဝါတော စ သန္တုဋ္ဌိ စ ကတ ညုတာ။

ကာလေန ဓမ္မဿဝနံ၊ ဧတံ မင်္ဂလမုတ္တမံ။

၂၁။ * ခန္တီ စ သောဝစဿတာ သမဏာနဉ္စ ဒဿနံ။

ကာလေန ဓမ္မသာကတ္တာ၊ ဧတံ မင်္ဂလမုတ္တမံ။

၂၂။ * တပေါ စ ဗြဟ္မစရိယဉ္စ၊ အရိယသစ္စာန ဒဿနံ။

နိဗ္ဗာနသစ္စိကိရိယာ စ၊ ဧတံ မင်္ဂလမုတ္တမံ။

၂၃။ * ဖုဋ္ဌဿ လောကဓမ္မေဟိ၊ စိတ္တံ ယဿ န ကမ္မတိ။

အသောကံ ဝိရဇံ ခေမံ၊ ဧတံ မင်္ဂလမုတ္တမံ။

၂၄။ * ဧတာဒိသာနိ ကတွာန၊ သဗ္ဗတ္ထ မပရာဇိတာ။

သဗ္ဗတ္ထ သောတ္တိံ ဂစ္ဆန္တိ၊ တံ တေသံ မင်္ဂလမုတ္တမံ။

မင်္ဂလသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

* ခုဒ္ဒကပါဌ ပါဠိယံ ၃-၄-ပိဋေသု၊ သုတ္တနိပါတပါဠိယံ ၃၁
၈-၉ ပိဋေသု စ။

၅၄

ရတနသုတ္တ

၂-ရတနသုတ္တ

၂၅။ ပဏိဓာနတော ပဋ္ဌာယ-တထာဂတဿ ဒဿ ပါရမိယော
 ဒဿ ဥပပါရမိယော ဒဿ ပရမတ္ထ ပါရမိယောတိ
 သမတ္တိံသ ပါရမိယော ပဉ္စ မဟာပရိစ္ဆာဂေ
 လောကတ္ထစရိယံ ဉာကတ္ထစရိယံ ဗုဒ္ဓတ္ထစရိယန္တိ
 တိဿော စရိယာယော ပစ္ဆိမဘဝေ ဂဗ္ဘဝေါက္ကန္တိ
 ဇာတိံ အဘိနိက္ခမနံ ပဓာနစရိယံ ဗောဓိပလ္လင်္ဂေ
 မာရဝိဇယံ သဗ္ဗညုတညာဏပ္ပဋိဝေဓံ
 ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနံ နဝ လောကုတ္တရဓမ္မေဟိ
 သဗ္ဗေပိ မေ ဗုဒ္ဓဂုဏော အာဝဇ္ဇေတွာ
 ဝေသာလိယာ တီသု ပါကာရန္တရေသု
 တိယာမရတ္တိံ ပရိတ္တံ ကရောန္တော
 အာယသ္မာ အာနန္ဒတ္ထေရော ဝိယ
 ကာရုညစိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေတွာ-

၂၆။ ကောဋိသတသဟဿေသု၊ စက္ကဝါဠေသု ဒေဝတာ။
 ယဿာဏံ ပဋိဂ္ဂဏန္တိ၊ ယဉ္စ ဝေသာလိယာ ပုရေ။

၂၇။ ရောဂါမနုဿဒုဗ္ဗိက္ခ-သမ္မုတံ တိဝိဓံ ဘယံ။
 ခိပ္ပမန္တရဓာပေသိ၊ ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမေဟ။

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ်

၅၅

၂၈။ * ယာနိဓ ဘူတာနိ သမာဂတာနိ၊
 ဘုမ္မာနိ ဝါ ယာနိဝ အန္တလိက္ခေ။
 သဗ္ဗေဝ ဘူတာ သုမနာ ဘဝန္တူ၊
 အထောပိ သက္ကစ္စ သုဏန္တူ ဘာသိတံ။

၂၉။ * တသ္မာ ဟိ ဘူတာ နိသာမေထ သဗ္ဗေ၊
 မေတ္တံ ကရေထ မာနသိယာ ပဇာယ။
 ဒိဝါစ ရတ္တော စ ဟရန္တိ ယေ ဗလိံ၊
 တသ္မာ ဟိ နေ ရက္ခေထ အပ္ပမတ္တာ။

၃၀။ * ယံ ကိဉ္စိ ဝိတ္တံ ဣဓ ဝါ ဟုရံ ဝါ၊
 သဂ္ဂေသု ဝါ ယံ ရတနံ ပဏီတံ-
 နနော သမံ အတ္ထိ တထာဂတေန၊
 ဣဒမ္ပိ ဗုဒ္ဓေ ရတနံ ပဏီတံ။
 ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

---

* ခုဒ္ဒကပါဌ ပါဠိယံ ၃-၅-ပိဋေသု၊ သုတ္တနိပါတပါဠိယံ ၃၁
 ၂-၃ ပိဋေသု စ။

၅၆

ရတနသုတ္တ

၃၁။ * ခယံ ဝိရာဂံ အမတံ ပဏီတံ၊

ယဒဇ္ဈဂါ သကျမုနိ သမာဟိတော။

န တေန ဓမ္မေနသမတ္ထိကိဉ္စိ၊

ဣဒမ္ပိ ဓမ္မေ ရတနံ ပဏီတံ။

ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

၃၂။ * ယံ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌော ပရိဝဏ္ဏယီ သုစိ၊

သမာဓိ မာနန္တရိကညမာဟု။

သမာဓိနာ တေန သမော န ဝိဇ္ဇတိ၊

ဣဒမ္ပိ ဓမ္မေ ရတနံ ပဏီတံ။

ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

၃၃။ * ယေ ပုဂ္ဂလာ အဋ္ဌ သတံ ပသတ္တာ၊

စတ္တာရိ ဧတာနိ ယုဂါနိ ဟောန္တိ။

တေ ဒက္ခိဏေယျာ သုဂတဿ သဒ္ဓဝကာ၊

ဧတေသု ဒိန္နာနိ မဟပ္ပလာနိ။

---

* ခုဒ္ဒကပါဌ ပါဠိယံ ၃-၅-ပိဋေသု၊ သုတ္တနိပါတပါဠိယံ ၃၁
၂-၃ ပိဋေသု စ။

မဟာစည်သာသနာရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ်

၅၇

ဣဒမ္ဗိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ။
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

၃၄။* ယေ သုပ္ပယုတ္တာ မနသာ ဒဠေန၊
နိက္ကာမိနော ဂေါတမသာသနမ္ပိ။
ဧတေ ပတ္တိပတ္တာ အမတံ ဝိဂယု။
လဒ္ဓါ မုဓာ နိဗ္ဗုတိံ ဘုဉ္ဇ မာနာ။
ဣဒမ္ဗိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ။
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

၃၅။* ယထိန္ဒဒီလော ပထဝိသိတော သိယာ၊
စတုတ္ထိ ဝါတေဟိ အသမ္ပကမ္ပိယော။
တထူပမံ သပ္ပုရိသံ ဝဒါမိ၊
ယော အရိယသစ္စာနိ အဝေစ္စ ပဿတိ။
ဣဒမ္ဗိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ။
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

---

* ခုဒ္ဒကပါဌ ပါဠိယံ ၃-၅-ပိဋေသု၊ သုတ္တနိပါတပါဠိယံ ၃၁
၂-၃ ပိဋေသု စ။

၅၈

ရတနသုတ္တ

၃၆။ * ယေ အရိယသစ္စာနိ ဝိဘာဝယန္တိ။
 ဂမ္ဘီရပညေန သုဒေသိတာနိ။
 ကိဉ္ဇာပိ တေ ဟောန္တိ ဘုသံ ပမတ္တာ၊
 န တေ ဘဝံ အဋ္ဌမ မာဒိယန္တိ။
 ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ။
 ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

၃၇။ * သဟာ ဝဿ ဒဿနသမ္ပဒါယ၊
 တယဿ ဓမ္မာ ဧဟိတာ ဘဝန္တိ။
 သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆိတဉ္စ။
 သီလဗ္ဗတံ ဝါပိ ယဒတ္ထိ ကိဉ္စိ။

၃၈။ * စတူဟပါယေဟိ စ ဝိပ္ပမုတ္တော၊
 ဆစ္စာဘိဋ္ဌာနာနိ အဘဗ္ဗကာတုံ။
 ဣဒမ္ပိ သံဇေ ရတနံ ပဏီတံ။
 ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

---

* ခုဒ္ဒကပါဌ ပါဠိယံ ၇-၈-ပိဋ္ဌေသု၊ သုတ္တနိပါတပါဠိယံ ၃၁
 ၄-၅ ပိဋ္ဌေသု စ။

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ်

၅၉

၃၉။* ကိဉ္ဇာပိ သော ကမ္မ ကရောတိ ပါပကံ၊

ကာယေန ဝါစာ ဥဒ စေတသာ ဝါ။

အာဗ္ဗ သော တဿ ပဋိစ္စဒါယ၊

အာဗ္ဗတာ ဒိဋ္ဌပဒဿ ဝုတ္တာ။

ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ။

ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

၄၀။* ဝနပ္ပဂုဗ္ဗေ ယထ ဖုဿိတဂ္ဂေ၊

ဂိမ္မာနမာသေ ပဌမသီဂီမ္မေ။

တထူပမံ ဓမ္မဝရံ အဒေသယိ။

နိဗ္ဗာနဂါမိံ ပရမံ ဟိတာယ။

ဣဒမ္ပိ ဗုဒ္ဓေ ရတနံ ပဏီတံ။

ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

၄၁။* ဝရော ဝရညူ ဝရဒေါ ဝရာဟရော၊

အနတ္တရော ဓမ္မဝရံ အဒေသယိ။

ဣဒမ္ပိ ဗုဒ္ဓေ ရတနံ ပဏီတံ။

---

* ခုဒ္ဒကပါဌ ပါဠိယံ ၇-၈-ပိဋေသု၊ သုတ္တနိပါတပါဠိယံ ၃၁
၄-၅ ပိဋေသု စ။

၆၀

ရတနသုတ္တ

ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

၄၂။ * ခီဏံ ပုရာဏံ နဝ နတ္ထိ သမ္ဘဝံ၊
 ဝိရတ္တ စိတ္တာယတိကေ ဘဝသ္မိံ
 တေ ခီဏာဗီဇာ အဝိရုဠိဆန္ဒာ၊
 နိဗ္ဗန္တိ ဓိရာ ယထာယံ ပဒီပေါ။
 ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ။
 ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

၄၃။ * ယာနီဓ ဘူတာနိ သမာဂတာနိ၊
 ဘုမ္မာနိ ဝါ ယာနိ ဝ အန္တလိက္ခေ။
 တထာဂတံ ဒေဝမနုဿပူဇိတံ
 ဗုဒ္ဓံ နမဿာမ သုဝတ္ထိ ဟောတု။

၄၄။ * ယာနီဓ ဘူတာနိ သမာဂတာနိ၊
 ဘုမ္မာနိ ဝါ ယာနိ ဝ အန္တလိက္ခေ။
 တထာဂတံ ဒေဝမနုဿပူဇိတံ

---

* ခုဒ္ဒကပါဌ ပါဠိယံ ၇-စ-ပိဋေသု၊ သုတ္တနိပါတပါဠိယံ ၃၁
 ၄-၅ ပိဋေသု စ။

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ်

၆၁

ဓမ္မံ နမဿာမ သုဝတ္ထိ ဟောတု။

၄၅။* ယာနီဓ ဘူတာနိ သမာဂတာနိ၊
 ဘုမ္မာနိ ဝါ ယာနိ ဝ အန္တလိက္ခေ။
 တထာဂတံ ဒေဝမနုဿပူဇိတံ
 သံဃံ နမဿာမ သုဝတ္ထိ ဟောတု။

ရတနသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

၃-ဓမ္မတ္ထသုတ္တံ

၄၆။ ယဿာ နဘာဝတော ယက္ခာ၊ နေဝ ဒဿေန္တိ ဘိသနံ။
 ယမိ စေဝါနယုဉ္ဇန္တော၊ ရတ္တိန္ဒြိယံ မတန္တိတော။

၄၇။ သုခံ သုပတိ သုတ္တော စ၊ ပါပံ ကိဉ္စိ န ပဿတိ။
 ဧဝမာဒိဂုဏူပေတံ၊ ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

၄၈။* ကရဏီယမတ္ထ ကုသလေန၊
 ယန္တိ သန္တိ ပဒံ အဘိသမေဓူ။

---

* ခုဒ္ဒကပါဌ ပါဠိယံ ၁၀-၁-ပိဋေသု၊ သုတ္တနိပါတ်ပါဠိယံ ၃၀၀-၁-၂ ပိဋေသု စ။

၆၂

မေတ္တသုတ္တ

သက္ကော ဥဇ္ဇေ စ သုဟုဇ္ဇေ စ၊
သုဝဇ္ဇော စဿ မုဒု အနတိမာနိ။

၄၉။* သန္တုဿကော စ သုဘရော စ၊
အပ္ပကိစ္စော စ သလ္လဟုကဝုတ္တိ။
သန္တိန္ဒြိယော စ နိပကော စ၊
အပ္ပဂဗ္ဘော ကုလေသု နနဂိဒ္ဓေါ။

၅၀။* န စ ခုဒ္ဒမာစရေ ကိဉ္စိ၊
ယေန ဝိညူပရေ ဥပဝဒေယျံ။
သုခိနောဝ ခေမိနော ဟောန္တု၊
သဗ္ဗသတ္တာ ဘဝန္တု သုခိတတ္တာ။

၅၁။* ယေ ကေစိ ပါဏဘူတတ္ထိ၊
တဿ ဝါ ထာဝရာ ဝ နဝသေဿ။
ဒီဃာ ဝါ ယေ ဝ မဟန္တာ၊
မဇ္ဈိမာ ရဿကာ အဏုကထူလာ။

---

* ခုဒ္ဒကပါဌ ပါဠိယံ ၁၀-၁-ပိဋေသု၊ သုတ္တနိပါတပါဠိယံ ၃၀၀-
၁-၂ ပိဋေသု စ။

မဟာစည်သာသနာရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ်

၆၃

၅၂။ * ဒိဋ္ဌာ ဝါ ယေ ဝ အဒိဋ္ဌာ၊

ယေ ဝ ဒူရေ ဝသန္တိ အဝိဒူရေ။

ဘူတာ ဝ သမ္ဘဝေသီ ဝ၊

သဗ္ဗ သတ္တာ ဘဝန္တု သုခိတတ္တာ။

၅၃။ * န ပရော ပရံ နိက္ခဗေထ၊

နာတိမညေထ ကတ္တစိ န ကဇ္ဇိ။

ဗျာရောသနာ ပဋိဃသည၊

နာညမညဿ ဒုက္ခမိစ္ဆေယျ။

၅၄။ * မာတာ ယထာ နိယံ ပုတ္တ-

မာယုသာ ဧကပုတ္တ မနုရက္ခေ။

ဧဝမ္ပိ သဗ္ဗဘူတေသု၊

မာနသံ ဘာဝယေ အပရိမာဏံ။

၅၅။ * မေတ္တဉ္စ သဗ္ဗလောကသ္မိ၊

မာနသံ ဘာဝယေ အပရိမာဏံ။

---

* ခုဒ္ဒကပါဌ ပါဠိယံ ၁၀-၁-ပိဋေသု၊ သုတ္တနိပါတပါဠိယံ ၃၀၀-၁-၂ ပိဋေသု စ။

၆၄

မေတ္တသုတ္တ

ဥဒ္ဓံ အစော စ တိရိယဉ္ဇ၊
အသမ္မာဓံ အဝေရ မသပတ္တံ။

၅၆။* တိဋ္ဌံ စရံ နိသိန္ဒော ဝ။
သယာနော ယာဝတာဿ ဝိတမိဒ္ဓေါ။
ဧတံ သတိံ အဓိဋ္ဌေယျ၊
ဗြဟ္မ မေတံ ဝိဟာရ မိမ မာဟု။

၅၇။* ဒိဋ္ဌိဉ္ဇ အနုပဂ္ဂမ္ပ၊
သီလဝါ ဒဿနေန သမ္ပန္နော။
ကာမေသု ဝိနေယျ ဂေဓံ၊
န ဟိ ဇာတု ဂုဗ္ဘသေယျ ပုန ရေတိ။

မေတ္တသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

---

* ခုဒ္ဒကပါဌ ပါဠိယံ ၁၀-၁-ပိဋ္ဌေသု၊ သုတ္တနိပါတပါဠိယံ ၃၀၀-
၁-၂ ပိဋ္ဌေသု စ။

မဟာစည်သာသနာရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ် ၆၅

၄-ခန္ဓသုတ္တ

၅၈။ သဗ္ဗာသီဝိသ ဇာတိနံ၊ ဒိဗ္ဗမန္တာဂဒံ ဝိယ။
ယံ နာသေတိ ဝိသံ ဃောရံ၊ သေသဉ္ဇာပိ ပရိဿယံ။

၅၉။ အာဏာခေတ္တမိ သဗ္ဗတ္ထ၊ သဗ္ဗဒါ သဗ္ဗပါဏိနံ။
သဗ္ဗသောပိ နိဝါရေတိ ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

၆၀။ + ဝိရူပေက္ခဟိ မေ မေတ္တံ၊
မေတ္တံ ဧရာ ပထေဟိ မေ၊
ဆဗျာပုတ္တေဟိ မေ မေတ္တံ၊
မေတ္တံ ကဏှာဂေါတ မကေဟိ စ။

၆၁။ + အပါဒကေဟိ မေ မေတ္တံ၊ မေတ္တံ ဒွိပါဒကေဟိ မေ။
စတုပ္ပဒေဟိ မေ မေတ္တံ၊ မေတ္တံ ဗဟုပ္ပဒေဟိ မေ။

၆၂။ + မာ မံ အပါဒကောဟိသိ၊ မာ မံ ဟိသိ ဒွိပါဒကော။
မာ မံ စတုပ္ပဒေါဟိသိ၊ မာ မံ ဟိသိ ဗဟုပ္ပဒေါ။

+ ဝိနယပိဋကစူဠဝဂ္ဂပါဠိယံ ၂၄၅-ပိဋေ၊ ဇာတကပါဠိယံ
ပထမဘာဂေ ၅၃-ပိဋေ၊ အင်္ဂုတ္တရနိကာယေပဌမဘာဂေ ၃၈၄-
ပိဋေ စ။

၆၆

ခန္ဓသုတ္တ

၆၃။ + သဗ္ဗေ သတ္တာ သဗ္ဗေ ပါဏာ။

သဗ္ဗေ ဘူတာ စ ကေဝလာ။

သဗ္ဗေ ဘဒြာနိ ပဿန္တု။

မာ ကိဉ္စိ ပါပ မာဂမာ။

၆၄။ + အပ္ပမာဏော ဗုဒ္ဓေါ၊ အပ္ပမာဏော ဓမ္မော။

အပ္ပမာဏော သံဃော၊ ပမာဏဝန္တာနိ သရီသပါနိ။

အဟိဝိစ္စိကာ သတပဒီ၊ ဥဏ္ဏနာဘိ သရဗူ မူသိကာ။

၆၅။ + ကတာ မေ ရက္ခာ ကတံ မေ ပရိတ္တံ။

ပဋိက္ကမန္တ ဘူတာနိ။

သော ဟံ နမော ဘဂဝတော၊

နမော သတ္တန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ။

ခန္ဓသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

+ ဝိနယပိဋကစူဠဝဂ္ဂပါဠိယံ ၂၄၅-ပိဋေ၊ ဇာတကပါဠိယံ
ပထမဘာဂေ ၅၃-ပိဋေ၊ အင်္ဂုတ္တရနိကာယေပဌမဘာဂေ ၃၈၄-
ပိဋေ စ။

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ်

၆၇

၅-မောရသုတ္တံ

၆၆။ ပူရေန္တံ ဗောဓိသမ္ဘာရေ၊ နိဗ္ဗတ္တံ မောရ ယောနိယံ။
ယေန သံဝိဟိတာရက္ခံ၊ မဟာသတ္တံ ဝနေ စရာ။

၆၇။ စိရသံ ဝါယမန္တာပိ၊ နေဝသက္ခိံ သု ဂဏှိတုံ။
“ဗြဟ္မမန္တ” န္တိ အက္ခာတံ၊ ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမဟေ။

၆၈။ ဥဒေတယံ စက္ခုမာ ဧကရာဇာ၊
ဟရိဿ ဝဏ္ဏော ပထဝိပ္ပဘာသော။
တံ တံ နမဿာမိ ဟရိဿဝဏ္ဏံ ပထဝိပ္ပဘာသံ၊
တယာဇ္ဇ ဂုတ္တာ ဝိဟရေမု ဒီဝသံ။

၆၉။* ယေ ဗြဟ္မဏာ ဝေဒဂူ သဗ္ဗ ဓမ္မေ၊
တေ မေ နမော တေ စ မံ ပါလယန္တူ။
နမတ္ထု ဗုဒ္ဓါနံ န မတ္ထု ဗောဓိယာ၊
နမော ဝိမုတ္တာနံ နမော ဝိမုတ္တိယာ။
ဣမံ သော ပရိတ္တံ ကတွာ၊
မောရော စရဟိ ဧသေနာ။

---

* ဇာတကပါဠိယံ ပဌမဘာဂေ ၃၈-ပိဋ္ဌေ။

၆၈

မောရသုတ္တ

၇၀။ * အပေတယံ စက္ခုမာ ဧကရာဇာ၊

ဟရိဿ ဝဏ္ဏော ပထဝိပ္ပဘာသော။

တံ တံ နမဿာမိ ဟရိဿဝဏ္ဏံ ပထဝိပ္ပဘာသံ၊

တယာဇ္ဇ ဂုတ္တာ ဝိဟရေမု ရတ္တိံ။

၇၁။ * ယေ ဗြာဟ္မဏာ ဝေဒဂူ သဗ္ဗဓမ္မေ၊

တေ မေ နမော တေ စ မံ ပါလယန္တူ။

နမတ္ထု ဗုဒ္ဓါနံ နမတ္ထု ဗောဓိယာ၊

နမော ဝိမုတ္တာနံ နမော ဝိမုတ္တိယာ။

ဣမံ သော ပရိတ္တံ ကတွာ၊

မောရော ဝါသ မကပ္ပယိ။

မောရသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

---

* ဇာတကပါဠိယံ ပဌမဘာဂေ ၃၈-ပိဋ္ဌေ။

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ်

၆၉

၆-ဝဋ်သုတ္တ

၇၂။ ပူရေန္တံ ဗောဓိ သမ္ဘာရေ၊ နိဗ္ဗတ္တံ ဝဋ်ဇာတိယံ။
ယဿ တေဇေန ဒါဝဂ္ဂိ၊ မဟာသတ္တံ ဝိဝဇ္ဇယိ။

၇၃။ ထေရဿ သာရိပုတ္တဿ၊ လောကနာထေန ဘာသိတံ။
ကပ္ပဋ္ဌာယိ မဟာတေဇံ၊ ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

၇၄။ +အတ္ထိ လောကေ သီလဂုဏော၊
သစ္စံ သောစေယျ နဒ္ဒယာ။
တေန သစ္စေန ကာဟာမိ၊
သစ္စကိရိယ မုတ္တမံ။

၇၅။ + အာဝဇ္ဇေတွာ ဓမ္မဗလံ၊ သရိတွာ ပုဗ္ဗကေ ဇိနေ။
သစ္စဗလမဝဿာယ၊ သစ္စကိရိယ မကာသ ဟံ။

၇၆။ × သန္တိ ပက္ခာ အပတနာ၊ သန္တိပါဒါ အဝဉ္ဇနာ။
မာတာ ပိတာ စ နိက္ခန္တာ၊ ဇာတဝေဒ ပဋိက္ကမ။

+ စရိယာပိဋကပါဠိယံ ၄၁၅-ပိဋေ ၈၀။

× စရိယာပိဋကပါဠိယံ ၄၁၅-ပိဋေ၊ ဇာတကပါဠိယံ ပဌမ
ဘာဂေ ၉-ပိဋေ စ။

၇၀

မေဂ္ဂသုတ္တ

၇၇။ * သဟ သစ္စေ ကတေ မယံ၊ မဟာပဇ္ဇလိတော သိခီ။
 ဝဇ္ဇေသိ သောဠသ ကရိသာနိ၊ ဥဒကံ ပတွာ ယထာ သိခီ။
 သစ္စေန မေ သမော နတ္ထိ၊ ဒေသာ မေ သစ္စပါရမီ။

ဝဇ္ဇသတ္တံ နိဇ္ဈိတံ။

၇-မေဂ္ဂသုတ္တ

၇၈။ ယဿာ နဿရဏေနာပိ၊ အန္တလိက္ခေပိ ပါဏိနော။
 ပတိဋ္ဌ မဓိဂစ္ဆန္တိ၊ ဘူမိယံ ဝိယ သဗ္ဗထာ။

၇၉။ သဗ္ဗုပဒ္ဒဝဇာလမှာ၊ ယက္ခစောရာဒိသမ္ဘဝါ။
 ဂဏာနာ န စ မုတ္တာနံ၊ ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမဟေ။

၈၀။ ဧဝံ မေ သုတံ-
 ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ
 ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။

၈၁။ + တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္နေသိ “ဘိက္ခဝေါ”တိ။
 “ဘဒန္တေ” တိ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စယေသု။
 ဘဂဝါ ဧတ ဒဝေါစ-

+သံယုတ္တ နိကာယေ ပဌမဘာဂေ ၂၂၀၊ ၂၂၁-ပိဋ္ဌေသု။

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ် ၇၁

ဘူတပုဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ ဒေဝါသုရ သင်္ဂါမော သမုပဗျူဋ္ဌော
အဟောသိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဒေဝေတာ
ဝတိံသေ အာမန္တေသိ-

သစေ မာရိသာ ဒေဝါနံ သင်္ဂါမဂတာနံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ ဘယံ
ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ လောမဟံသော ဝါ၊ မမေဝ တသ္မိ
သမယေ ဓဇှုံ ဥလ္လောကေယျာထ။

မမံ ဟိ ဝေါ ဓဇှုံ ဥလ္လောကယတံ ယံ ဘဝိဿတိ ဘယံ
ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ လောမဟံသော ဝါ၊ သော ပဟိယိဿ
တိ။

၈၂။ + နော စေ မေ ဓဇှုံ ဥလ္လောကေယျာထ၊ အထ
ပဇာပတိဿ ဒေဝရာဇဿ ဓဇှုံ ဥလ္လောကေယျာထ။
ပဇာပတိဿဟိ ဝေါ ဒေဝရာဇဿ ဓဇှုံ ဥလ္လောက
ယတံ ယံ ဘဝိဿတိ ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ
လောမဟံသော ဝါ၊ သော ပဟိယိဿတိ။

၈၃။ + နော စေ ပဇာပတိဿ ဒေဝရာဇဿ ဓဇှုံ ဥလ္လော
ကေယျာထ၊ အထ ဝရဏဿ ဒေဝရာဇဿ ဓဇှုံ

၇၂

ဓဇေသုတ္တ

ဥလ္လောကေယျာထ။ ဝရုဏဿ ဟိ ခေါ ဒေဝရာဇဿ
ဓဇံ ဥလ္လောကေယတံ ယံ ဘဝိဿတိ ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိ
တတ္ထံ ဝါ လောမဟံသော ဝါ၊ သော ပဟိယိဿတိ။

၈၄။ + နော စေ ဝရုဏဿ ဒေဝရာဇဿ ဓဇံ ဥလ္လောကေ
ယျာထ၊ အထ ဤသာနဿ ဒေဝရာဇဿ ဓဇံ
ဥလ္လောကေယျာထ။ ဤသာနဿ ဟိ ဝေါ ဒေဝရာဇ
ဿ ဓဇံ ဥလ္လောကေယျာထ။ ယံ ဘဝိဿတိ ဘယံ
ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ လောမဟံသော ဝါ၊ သော ပဟိယိ
ဿတိတိ။

၈၅။* တံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ သက္ကဿ ဝါ ဒေဝါနမိန္ဒဿ ဓဇံ
ဥလ္လောကယတံ၊ ပဇာပတိဿ ဝါ ဒေဝရာဇဿ ဓဇံ
ဥလ္လောကယတံ၊ ဝရုဏဿ ဝါ ဒေဝရာဇဿ ဓဇံ
ဥလ္လောကယတံ၊ ဤသာနဝါ ဒေဝရာဇဿ ဓဇံ ဝါ
ဒေဝရာဇဿ ဓဇံ ဥလ္လော ကယတံ ယံ ဘဝိဿတိ
ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ လောမဟံ သော ဝါ၊ သော
ပဟိယေထာပိ နောပိပဟိယေယ။

+သံယုတ္တ နိကာယေ ပဌမဘာဂေ ၂၂၁၊ ၂၂၂-ပိဋ္ဌေသု။

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ်

၇၃

၈၆။* တံ ကိဿ ဟေတု၊ သက္ကော ဟိ ဘိက္ခဝေ ဒေဝါနမိန္ဒော
အဝီတရာဂေါ အဝီတဒေါသော အဝီတမောဟော
ဘိရုဆန္တိ ဥတြာသီ ပလာယိတိ။

၈၇။* အဟဉ္စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ ဝဒါမိ၊ သစေ တုမှာကံ ဘိက္ခဝေ
အရညဂတာနံ ဝါ ရုက္ခမူလဂတာနံ ဝါ သုညာ
ဂါရဂတာနံ ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ ဘယံ ဝါ ဆန္တိတတ္ထံ ဝါ
လောမဟံသော ဝါ။ မမေဝ တသ္မိံ သမယေ အနုဿရေ
ယျာထ။

၈၈။* ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာစရဏ
သမ္ပန္နော သုဂတော လောကဝိဒူ အနတ္တရော ပုရိသ
ဒမ္မသာရတိ သတ္တာ ဒေဝမနုဿနံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ"တိ။

၈၉။ မမံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ အနုဿရတံ ယံ ဘဝိဿတိ ဘယံ
ဝါ ဆန္တိတတ္ထံ ဝါ လောမဟံသော ဝါ၊ သောပဟိယိဿ
တိ။

၇၄

ဓဇ္ဇေသုတ္တ

၉၀။ * နော စေ ဓမ္မံ အနုဿရေယျာထ၊ အထ ဓမ္မံ အနုဿရေ
ယျာထ။

၉၁။ * သွာက္ခာတော ဘဂဝတော ဓမ္မော သိန္နိဋ္ဌိကော အကာ
လိကော ဧဟိပဿိကော ဩပနေယျိကော ပစ္စတ္တံ ဝေဒိ
တဗ္ဗော ဝိညူဟိ”တိ။

၉၂။ * ဓမ္မံ ဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ အနုဿရတံ ယံ ဘဝိဿတိဘယံ
ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ လောမဟံသော ဝါ သော ပဟိယိဿ
တိ။

၉၃။ နော စေ ဓမ္မံ အနုဿရေယျာထ အထ သံဃံ အနုဿရေ
ယျာထ။

၉၄။ “သုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ ဥဇုပ္ပဋိပန္နော
ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ ဉာယပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝ
တော သာဝကသံဃော၊ သာမိစိပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော
သာဝကသံဃော၊ ယဒိဒံ စတ္တာရိ ပုရိသယုဂါနိ အဋ္ဌ
ပုရိသပုဂ္ဂလာ၊ ဧသ ဘဂဝတော သာဝကသံဃော

+သံယုတ္တ နိကာယေ ပဌမဘာဂေ ၂၂၂-ပိဋေ။

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ် ၇၅

အာဟုနေယျော ပါဟုနေယျော ဒက္ခိဏေယျော အဇ္ဈလိ
ကရဏီယော အနတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿာ"တိ။

၉၅။* သံဃံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ အနုဿရတံ ယံ ဘဝိဿတိ
ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ လောမဟံ သော ဝါ၊ သော
ပဟိယိဿတိ။

၉၆။* တံ ကိဿ ဟေတု၊ တထာဂတော ဟိ ဘိက္ခဝေ အရဟံ
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိတရာဂေါ ဝိတဒေါသော ဝိတမော
ဟော အဘိရ အဆန္တိ အနုတြာသိ အပလာယိတိ။

၉၇။* ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ၊ ဣဒံ ဝတ္ထာန သုဂတော အထာပရံ
တေဒဝေါစ သတ္တာ။

၉၈။* အရညေ ရက္ခမူလေ ဝါ၊ သုညာဂါရေဝ ဘိက္ခဝေါ။
အနုဿရေထ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ ဘယံ တုမ္မာက နော သိယာ။

၇၆

ဇေဋ္ဌသုတ္တ

၉၉။* နော စေ ဗုဒ္ဓံ သရေယျာယ၊ လောကဇေဋ္ဌံ နရာသဘံ။
 အထ ဓမ္မံ သရေယျာယ၊ နိယျာနိကံ သုဒေသိတံ။

၁၀၀။* နော စေ ဓမ္မံ သရေယျာယ၊ နိယျာနိကံ သုဒေသိတံ။
 အထ သံဃံ သရေယျာယ၊ ပုညက္ခေတ္တံ အနုတ္တရံ။

၁၀၁။* ဧဝံ ဗုဒ္ဓံ သရန္တာနံ၊ ဓမ္မံ သံဃဉ္စ ဘိက္ခဝေါ။ ဘယံ ဝါ
 ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ၊ လောကဟံသော န ဟေဿတိ။

ဇေဋ္ဌသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

ဂ-အာဠာနာဠိယသုတ္တ

၁၀၂။ အပ္ပသန္နေဟိ နာထဿ၊ သာသနေ သာဓုသမ္ပတေ။
အမနဿေဟိ စဏ္ဍောဟိ၊ သဒါ ကိဗ္ဗိသကာရိဘိ။

၁၀၃။ ပရိသာနံ စတဿန္တံ၊ အဟိ သာယ စ ဂုတ္တိယာ။ ယံ
ဒေသေသိ မဟာဝီရော၊ ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမဟေ။

၁၀၄။ + ဝိပဿိဿ စ နမတ္ထု၊ စက္ခုမန္တဿ သိရီမတော။
သိခိဿပိ စ နမတ္ထု၊ သဗ္ဗဘူတာနုကမ္ပိနော။

၁၀၅။ * ဝေဿဘုဿ စ နမတ္ထု၊ နာတကဿ တပဿိနော။
နမတ္ထု ကကုသန္တဿ၊ မာရသေနာပမဒ္ဓိနော။

၁၀၆။ * ကောဏာဂမနဿ နမတ္ထု၊ ဗြာဟ္မဏဿ ဝုသီမတော။
ကဿပဿ စ နမတ္ထု၊ ဝိပ္ပမုတ္တဿ သဗ္ဗမိ။

၁၀၇။ * အင်္ဂီရသဿ နမတ္ထု၊ သကျပုတ္တဿ သိရီမတော။ ယော
ဣမံ ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ သဗ္ဗဒုက္ခပနုဒနံ။

---

* ဒီဃနိကာယေ ပါထိကဝဂ္ဂေ ၁၅၉-ပိဋ္ဌေ။

၇၈

အာဇာနည်ယသုတ္တ

၁၀၈။ * ယေ စာ ပိ နိဗ္ဗုတာ လောကေ၊ ယထာဘူတံ ဝိပဿိသုံ။
တေ ဇနာ အပိသုဏာထ၊ မဟန္တာ ဝိတသာရဒါ။

၁၀၉။ * ဟိတံ ဒေဝမနုဿာနံ၊ ယံ နမဿန္တိ ဂေါတမံ။
ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နံ၊ မဟန္တံ ဝိတသာရဒံ။

၁၁၀။ * ဧတေ စညေ စ သမ္ပုဒ္ဓါ၊ အနေကသတကောဋိယော။
သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ သမသမာ၊ သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ မဟိဒ္ဓိကာ။

၁၁၁။ * သဗ္ဗေဒသဗလူပေတာ၊ ဝေသာရဇ္ဇေဟု ပါဂတာ။ သဗ္ဗေ
တေ ပဋိဇာနန္တိ၊ အာသဘံ ဌာနမုတ္တမံ။

၁၁၂။ * သီဟနာဒံ နဒန္တေ တေ၊ ပရိသာသု ဝိသာရဒါ။ ဗြဟ္မ
စက္ကံ ပဝတ္တေန္တိ၊ လောကေ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ။

၁၁၃။ ဥပေတာ ဗုဒ္ဓ ဓမ္မေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ နာယကာ။
ဗာတ္ထိသလက္ခဏူပေတာ၊ သီတာနုဗျဉ္ဇနာဓရာ။

၁၁၄။ ဗျာမပ္ပဘာယ သုပ္ပဘာ၊ သဗ္ဗေ တေ မုနိကုဉ္ဇရာ။
ဗုဒ္ဓါသဗ္ဗညုနော ဧတေ၊ သဗ္ဗေ ခိဏာသဝါဇိနာ။

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ် ၇၉

၁၁၅။ မဟာပဘာ မဟာတေဇာ၊ မဟာပညာ မဟဗ္ဗလာ။
မဟာကရုဏိကာ မီရာ၊ သဗ္ဗေသာနံ သုခါဝဟာ။

၁၁၆။ ဒီပါနာထာ ပတိဋ္ဌာ စ၊ တာဏာ လေဏာ စ ပါဏိနံ။
ဂတိ ဗန္ဓု မဟေဿာသာ၊ သရဏာ စ ဟိတေသိနော။

၁၁၇။ သဒေဝကဿ လောကဿ၊ သဗ္ဗေ ဧတေ ပရာယဏာ။
တေသာဟံ သိရသာ ပါဒေ၊ ဝန္တာမိ ပုရိသုတ္တမေ။

၁၁၈။ ဝစသာ မနသာ စေဝ၊ ဝန္တာ မေ တေ တထာဂတေ။
သယနေ အာသနေ ဌာနေ၊ ဂမနေ စာပိ သဗ္ဗဒါ။

၁၁၉။ သဒါ သုခေန ရက္ခန္တု၊ ဗုဒ္ဓါ သန္တိ ကရာ တုဝံ။ တေဟိ
တွံ ရက္ခိတော သန္တော၊ မုတ္တော သဗ္ဗဘယေဟိစ။

၁၂၀။ သဗ္ဗရောဂါ ဝိနိမုတ္တော၊ သဗ္ဗသန္တာပ ဝဇ္ဇိတော။ သဗ္ဗဝေရ
မတိက္ကန္တော၊ နိဗ္ဗုတော စ တုဝံ ဘဝ။

၁၂၁။ တေသံ သစ္စေန သီလေန၊ ခန္တိမေတ္တာ ဗလေန စ။ တေပိ
အမေ နုရက္ခန္တု၊ အရောဂေန သုခေန စ။

၁၂၂။ ပုရတ္ထိမသ္မိံ ဒိသာဘာဂေ၊ သန္တိ ဘူတာ မဟိဒ္ဓိကာ။ တေပိ
အမေ နုရက္ခန္တု၊ အရောဂေန သုခေန စ။

၈၀

အာဠာနာဠိယသုတ္တ

- ၁၂၃။ ဒက္ခိဏသို့ ဒိသာဘာဂေ၊ သန္တိဒေဝါ မဟိဒ္ဓိကာ။ တေပိ
အမေ နုရက္ခန္တု၊ အရောဂေန သုခေန စ။
- ၁၂၄။ ပစ္ဆိမသို့ ဒိသာဘာဂေ၊ သန္တိ နာဂါ မဟိဒ္ဓိကာ။ တေပိ
အမေ နုရက္ခန္တု၊ အရောဂေန သုခေန စ။
- ၁၂၅။ ဥတ္တရသို့ ဒိသာဘာဂေ၊ သန္တိ ယက္ခာ မဟိဒ္ဓိကာ။ တေပိ
အမေ နုရက္ခန္တု၊ အရောဂေန သုခေန စ။
- ၁၂၆။ ပုရတ္ထိမေန ဓတရဋ္ဌော၊ ဒက္ခိဏေန ဝိရုဋ္ဌကော။ ပစ္ဆိမေန
ဝိရုပက္ခော၊ ကုဝေရော ဥတ္တရံ ဒိသံ။
- ၁၂၇။ စတ္တာရော တေ မဟာရာဇာ၊ လောကပါလာ ယသသီ
နော။ တေပိ အမေ နုရက္ခန္တု၊ အရောဂေန သုခေန စ။
- ၁၂၈။ အာကာသဌာ စ ဘူမဌာ၊ ဒေဝါ နာဂါ မဟိဒ္ဓိကာ။ တေပိ
အမေ နုရက္ခန္တု၊ အရောဂေန သုခေန စ။
- ၁၂၉။ ဣဒ္ဓိမန္တော စ ယေ ဒေဝါ၊ ဝသန္တာ ဣဓ သာသနော။
တေပိ အမေ နုရက္ခန္တု၊ အရောဂေန သုခေန စ။
- ၁၃၀။ သဗ္ဗိတိယော၊ ဝိဝဇ္ဇန္တု၊ သောကော ရောဂေါ ဝိနဿတု။
မာတေ ဘဝနန္တရာယာ။ သုခီ ဒီဃာယုကော ဘဝ။

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ်

၈၁

၁၃၁။ * အဘိဝါဒနသီလိဿ၊ နိစ္စံ ဝုဓာပစာယိနော။ စတ္တာရော
ဓမ္မာ ဝဗုန္တိ၊ အာယု ဝဏ္ဏော သုခံ ဗလံ။

အာဠာနာဠိယသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ

၉-အင်္ဂုလိမာလသုတ္တံ

၁၃၂။ ပရိတ္တံ ယံ ဘဏန္တဿ၊ နိသိန္နဌာန ဇောဝနံ။ ဥဒကမ္ပိ
ဝိနာသေတိ၊ သဗ္ဗမေဝ ပရိဿယံ။

၁၃၃။ သောတ္တိနာ ဂမ္ဘဝုဌာနံ၊ ယဉ္စ သာဓေတိ တခံဏေ။
ထေရဿ ဂုံလိမာလဿ လောကနာထေန ဘာသိတံ။
ကပ္ပဌာယိ မဟာတေဇံ၊ ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမဟေ။

၁၃၄။ * ယတောဟံ ဘဂိနိ အရိယာယ ဇာတိယာ ဇာတော။
နာဘိဇာနာမိ သဉ္စိစ္စပါဏံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတာ။
တေန သစ္စေန သောတ္တိ တေ ဟောတု သောတ္တိ ဂမ္ဘဿ။

အင်္ဂုလိမာသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

---

* မဇ္ဈိမနိကာယေ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ ပါဠိယံ ၃၀၆-ပိဋေ။

၈၂

ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ္တ

၁၀-ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ္တ

၁၃၅။ သံသာရေ သံသရန္တာနံ၊ သဗ္ဗဒုက္ခဝိနာသနေ။ သတ္တ ဓမ္မေ
စ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ၊ မာရသေနာပမဒ္ဒနေ။

၁၃၆။ ဗုဇ္ဈိတွာ ယေ စိ မေ သတ္တာ၊ တိဘဝါ မုတ္တကုတ္တမာ။
အဇာတိ မရောဗျာဓိံ၊ အမတံ နိဗ္ဗယံ ဂတာ။

၁၃၇။ ဧဝမာဒိဂုဏူပေတံ၊ အနေကဂုဏသင်္ဂဟံ။ သြသဓဇ္ဇ ဣမံ
မန္တံ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂံ ဘဏာမ ဟေ။

၁၃၈။ +ဗောဇ္ဈင်္ဂေါသတိသင်္ခါတော၊ ဓမ္မာနံ ဝိစယောတယာ။
ဝိရိယံ ပီတိ ပဿဒ္ဓိံ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ စ တထာပရေ။

၁၃၉။ + သမာဓုပေက္ခာ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ သတ္တေ တေ သဗ္ဗဒဿိနာ။
မုနိနာ သမ္ပဒက္ခာတာ၊ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ။

၁၄၀။ +သံဝတ္တန္တိ အဘိညာယ၊ နိဗ္ဗာနာယ စ ဗောဓိယာ။ ဧတေန
သစ္စေဝဇ္ဇေန၊ သောတ္ထိ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။

၁၄၁။ +ဧကသ္မိံ သမယေ နာထော၊ မောဂ္ဂလ္လာနန္တ ကဿပံ။
ဂိလာနေ ဒုက္ခိတေ ဒိသွာ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ သတ္တ ဒေသယံ

၁၄၂။ +တေ စ တံ အဘိနန္ဒိတွာ၊ ရောဂါမုစ္စိံ သုတင်္ခဏေ။
ဧတေန သစ္စေဝဇ္ဇေန၊ သောတ္ထိ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ် ၈၃

၁၄၃။ +ဧကဒါ ဓမ္မရာဇာပိ၊ ဂေလညေနဘိပိဋိတော။
စုန္တုတ္ထေရေန တံ ယေဝ၊ ဘဏာပေတွာန သာဒရံ။

၁၄၄။ +သမ္မောဒိတွာန အာဗာဓာ၊ တမှာ ဝုဋ္ဌာသိ ဌာနသော။
ဧတေန သစ္စေဝဇ္ဇေန၊ သောတ္ထိ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။

၁၄၅။ +ပဟိနာ တေ စ အာဗာဓာ၊ တိဏ္ဏန္တမ္ပိ မဟေသိနံ။
မဂ္ဂဟဟာ ကိလေသာဝ၊ ပတ္တာ နပတ္တိဓမ္မတံ ဧတေန
သစ္စေဝဇ္ဇေန၊ သောတ္ထိ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။

ဓမ္မာဇ္ဈင်္ဂသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

၁၁-ပုဗ္ဗဏှသုတ္တံ

၁၄၆။ ယံ ဒုန္နိမိတ္တံ အဝမင်္ဂလဉ္စ၊ ယော စာမနာပေါ သကုဏဿ
သဒ္ဓေါ။ ပါပဂ္ဂဟော ဒုဿုပိနံ အကန္တံ၊ ဗုဒ္ဓါနဘာဝေန
ဝိနာသ မေန္တူ။

၁၄၇။ ယံ ဒုန္နိမိတ္တံ အဝမင်္ဂလဉ္စ၊ ယော စာမနာပေါ သကုဏဿ
သဒ္ဓေါ။ ပါပဂ္ဂဟော ဒုဿုပိနံ အကန္တံ၊ ဓမ္မာနဘာဝေန
ဝိနာသ မေန္တူ။

+ ဣဒံ သုတ္တံ ပါဠိယံ နတ္ထိ၊ သံယုတ္တနိကာယေ ပန မဟာဝဂ္ဂ
ပါဠိယံ ၇၀၊ ၇၂၊ ၇၃-ပိဋေသု စုဏ္ဏိယတော အာဂတံ။

၈၄

ပုဗ္ဗဏှသုတ္တ

၁၄၈။ ယံ ဒုန္နိမိတ္တံ အဝမင်္ဂလဉ္စ၊ ယော စာမနာပေါ သကုဏဿ
သဒ္ဓေါ။ ပါပဂ္ဂဟော ဒုဿုပိနံ အကန္တံ၊ သံဃာ နဘာဝေန
ဝိနာသ မေန္တူ။

၁၄၉။ ဒုက္ခပ္ပတ္တာ စ နိဒ္ဒုက္ခာ၊ ဘယပ္ပတ္တာ စ နိဗ္ဗယာ။
သောကပ္ပတ္တာ စ နိဿောကာ၊ ဟောန္တူ သဗ္ဗေပိ ပါဏိ
နော။

၁၅၀။ ဧတ္တာဝတာ စ အမှေဟိ၊ သမ္ဘတံ ပုညသမ္ပဒံ။ သဗ္ဗေ
ဒေဝေါနမောဒန္တူ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိသိဒ္ဓိယာ။

၁၅၁။ ဒါနံ ဒေန္တူ သဒ္ဓါယ၊ သီလံ ရက္ခန္တူ သဗ္ဗဒါ၊ ဘာဝနာ
ဘိရတာ ဟောန္တူ၊ ဂစ္ဆန္တူ ဒေဝတာဂတာ။

၁၅၂။ သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ ဗလပ္ပတ္တာ၊ ပစ္စေကာနဉ္စ ယံ ဗလံ။
အရဟန္တာနဉ္စ တေဇေန၊ ရက္ခံ ဗန္ဓာမိ သဗ္ဗသော။

၁၅၃။ +ယံ ကိဉ္စိ ဝိတ္တံ ဣဓ ဝါ ဟုရံ ဝါ၊ သဂ္ဂေသု ဝါ ယံ
ရတနံ ပဏီတံ။ န နော သမံ အတ္ထိ တထာဂတေန၊
ဣဒမ္ပိ ဗုဒ္ဓေ ရတနံ ပဏီတံ၊ ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ
ဟောတု။

+ ဒုဒ္ဒကပါဌ ပါဠိယံ ၅-ပိဋေ၊ သုတ္တနိပါတ ပါဠိယံ ၂၁၂၊
ပိဋေစ။

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ်

၈၅

၁၅၄။ ယံ ကိဉ္စိ ဝိတ္တံ ဣဓ ဝါ ဟုရံ ဝါ၊ သဂ္ဂေသု ဝါ ယံ ရတနံ
ပဏီတံ။ န နော သမံ အတ္ထ တထာဂတေန၊ ဣဒမ္ပိ
ဓမ္မေ ရတနံ ပဏီတံ၊ ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

၁၅၅။ ယံ ကိဉ္စိ ဝိတ္တံ ဣဓ ဝါ ဟုရံ ဝါ၊ သဂ္ဂေသု ဝါ ယံ ရတနံ
ပဏီတံ။ န နော သမံ အတ္ထ တထာဂတေန၊ ဣဒမ္ပိ
သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊ ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိဟောတု။

၁၅၆။ ဘဝတု သဗ္ဗမင်္ဂလံ၊ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒေဝတာ။ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနုဘာ
ဝေန၊ သဒါ သုခီ ဘဝန္တု တေ။

၁၅၇။ ဘဝတု သဗ္ဗမင်္ဂလံ၊ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒေဝတာ။ သဗ္ဗဓမ္မနုဘာ
ဝေန၊ သဒါ သုခီ ဘဝန္တု တေ။

၁၅၈။ ဘဝတု သဗ္ဗမင်္ဂလံ၊ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒေဝတာ။ သဗ္ဗသံဃာ
နုဘာဝေန၊ သဒါ သုခီ ဘဝန္တု တေ။

၁၅၉။ မဟာကာရုဏီကော နာထော၊ ဟိတာယ သဗ္ဗပါဏိနံ။
ပူရေတွာ ပါရမီ သဗ္ဗာ၊ ပတ္တော သမ္မောဓိ မုတ္တမံ။ ဧတေန
သစ္စဝဇ္ဇေန၊ သောတ္ထိ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။

၁၆၀။ ဇယန္တော ဗောဓိယာ မူလေ၊ သကျာနံ နန္ဒိဝဗုဒ္ဓေန။ ဧဝ
မေဝ ဇယော ဟောတု၊ ဇယဿု ဇယမင်္ဂလေ။

၈၆

ပုဗ္ဗဏှသုတ္တ

၁၆၁။ အပရာဇိတပလ္လင်္ကေ၊ သီသေ ပုထုဝိပုက္ခလေ။ အဘိ
သေကေ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ၊ အဂ္ဂပ္ပတ္တော ပမောဒတိ။

၁၆၂။* သုနက္ခတ္တံ သုမင်္ဂလံ၊ သုပ္ပဘာတံ သုဟုဋ္ဌိတံ။ သုခဏော
သုမုဟုတ္တော စ၊ သုယိဋ္ဌံ ဗြဟ္မစာရိသု။

၁၆၃။* ပဒက္ခိဏံ ကာယကမ္မံ၊ ဝါစာကမ္မံ ပဒက္ခိဏံ။ ပဒက္ခိဏံ
မနောကမ္မံ၊ ပဏီခိတေ ပဒက္ခိဏေ။ ပဒက္ခိဏာနိ ကတွာ
န၊ လဘန္တတ္ထေ ပဒက္ခိဏေ။

၁၆၄။* တေ အတ္တ လဒ္ဓါ သုခိတာ၊ ဝိရုဋ္ဌာ ဗုဒ္ဓသာသနေ။
အရောဂါ သုခိတာ ဟောထ၊ သဟ သဗ္ဗေဟိ ညတိဘိ။

ပုဗ္ဗဏှသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

ပရိတ္တပါဠိ နိဋ္ဌိတော။

---

* ဣဒံ သုတ္တံ အင်္ဂုတ္တရနိကာယေ ပဌမဘာဂေ ၂၉၉-ပိဋ္ဌေ
အာဂတံ။

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တံ

ဧဝံ မေ သုတံ-ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ကုရူသု ဝိဟရတိ
 ကမ္မာ သဓမ္မံ နာမ ကုရူနံ နိဂမော။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု
 အာမန္တေသိ “ဘိက္ခုဝေါ”တိ “ဘဒ္ဒေန္တေ” တိ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝ
 တော ပစ္စသေသာသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါ စ-

ဥဒ္ဓေသ

ဧကာယနော အယံ ဘိက္ခုဝေ မဂ္ဂေါ သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိယာ
 သောက ပရိဒေဝါနံ သမတိက္ကမာယ ဒုက္ခ ဒေါမနဿာနံ အတ္တင်္ဂ
 မာယ ဉာယဿ အဓိဂမာယ နိဗ္ဗာနဿ သန္တိကိရိယာယ၊ ယဒိဒံ
 စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ။

ကတမေ စတ္တာရော။ ဣဓ ဘိက္ခုဝေ ဘိက္ခု ကာယေ
 ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေ
 ယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿံ၊ ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ
 ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ
 အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿံ၊ စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ
 သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿံ၊
 ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ
 ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿံ။

ဥဒ္ဓေသော နိဋ္ဌိတော။ (လဆန်း ၁-ရက်)

ကာယာနုပဿနာ အာနာပါနပဗ္ဗ

ကထဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ
 ဝိဟရတိ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အရညဂတော ဝါ ရက္ခမူလ
 ဂတော ဝါ သုညာဂါရဂတော ဝါ နိသီဒတိ ပလ္လင်္ကအာဘုဇိတွာ
 ဥဇုံ ကာယံ ပဏိဓာယ ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာ။ သော
 သတောဝ အဿသတိ၊ သတောဝ ပဿသတိ။ ဒီဃံ ဝါ အဿ
 သန္တော “ဒီဃံ အဿသာမိ” တိ ပဇာနာတိ၊ ဒီဃံ ဝါ ပဿသန္တော
 “ဒီဃံ ပဿသာမိ” တိ ပဇာနာတိ၊ ရဿံ ဝါ အဿသန္တော
 “ရဿံ အဿသာမိ” တိ ပဇာနာတိ၊ ရဿံ ဝါ ပဿသန္တော
 “ရဿံ ပဿသာမိ” တိ ပဇာနာတိ၊ “သဗ္ဗကာယ ပဋိသံဝေဒီ
 အဿသိသာမိ” တိ သိက္ခတိ၊ “သဗ္ဗကာယ ပဋိသံဝေဒီ ပဿသိ
 သာမိ” တိ သိက္ခတိ။ “ပဿမ္ဘယံ ကာယ သင်္ခါရံ အဿသိ
 သာမိ” တိ သိက္ခတိ၊ “ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ ပဿသိ သာမိ”
 တိ သိက္ခတိ။

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဒက္ခော ဘမကာရော ဝါ
 ဘမကာရန္တေ ဝါ သီ ဝါ ဒီဃံ ဝါ အဉ္ဇန္တော ဒီဃံ အဉ္ဇာမိ” တိ
 ပဇာနာတိ၊ ရဿံ ဝါ အဉ္ဇန္တော “ရဿံ အဉ္ဇာမိ” တိ ပဇာနာတိ။
 ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဒီဃံ ဝါ အဿသန္တော “ဒီဃံ
 အဿသာမိ” တိ ပဇာနာတိ၊ ဒီဃံ ဝါ ပဿသန္တော “ဒီဃံ ပဿ

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ်

၈၉

သာမိ"တိ ပဇာနာတိ၊ ရဿံ ဝါ အဿသန္တော "ရဿံ အဿ
သာမိ"တိ ပဇာနာတိ၊ ရဿံ ဝါ ပဿသန္တော "ရဿံ အဿသာ
မိ"တိ ပဇာနာတိ။ "သဗ္ဗကာယပဋိ သံဝေဒီ အဿသိဿာမိ"
တိ သိက္ခတိ၊ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ ပဿသိဿာမိ"တိ
သိက္ခတိ၊ "ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ အဿသိ ဿာမိ" တိသိက္ခ
တိ။ "ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ ပဿသိဿာမိ" တိသိက္ခတိ၊
ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ကာယေ ကာယာ နုပဿီ ဝိဟရတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ
ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ
ကာယေ ကာယာ နုပဿီ ဝိဟရတိ။ သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ
ကာယသ္မိံ ဝိဟရတိ ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါကာယသ္မိံ ဝိဟရတိ၊
သမုဒယ ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ကာယသ္မိံ ဝိဟရတိ။ "အတ္ထိ
ကာယော" တိ ဝါ ပနဿ သတိ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ဟောတိ ယာဝဒေဝ
ဉာဏမတ္တာယ ပဋိဿတိမတ္တာယ။ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ၊
န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ' ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု
ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

အာနာပါနပဗ္ဗ နိဋ္ဌိတံ။ (၂)

၉၀

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တ

ကာယာနုပဿနာ ဣရိယာပထပဗ္ဗ

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဂစ္ဆန္တော ဝါ “ဂစ္ဆာမိ”တိ
 ပဇာနာတိ၊ ဌိတော ဝါ “ဌိတောမိ” တိ ပဇာနာတိ နိသိန္နော ဝါ
 “နိသိန္နောမိ” တိ ပဇာနာတိ၊ သယာနော ဝါ “သယာနောမိ”တိ
 ပဇာနာတိ၊ ယထာ ယထာ ဝါ ပနဿ ကာယော ပဏိဟိတော
 ဟောတိ၊ တထာ တထာ နံ ပဇာနာတိ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ
 ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ကာယေ ကာယာ
 နုပဿီ ဝိဟရတိ၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ
 ဝိဟရတိ။ သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ကာယသ္မိံ ဝိဟရတိ၊ ဝယ
 ဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ကာယသ္မိံ ဝိဟရတိ၊ သမုဒယဝယဓမ္မာ နုပဿီ
 ဝါ ကာယသ္မိံ ဝိဟရတိ။ “အတ္ထိ ကာယော” တိ ဝါ ပနဿသတိ
 ပစ္စုပ္ပိတာ ဟောတိ ယာဝ ဒေဝ ဉဏမတ္တာယ ပဋိဿတိမတ္တာ
 ယ။ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ၊ န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယ
 တိ။ ဧဝမိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရ
 တိ။

ဣရိယာပထပဗ္ဗ နိဋ္ဌိတံ။

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ်

၉၁

ကာယာနုပဿနာ သမ္မဇာနပဗ္ဗ

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အဘိက္ကန္တေ ပဋိက္ကန္တေ
 သမ္မဇာနကာရီ ဟောတိ၊ အာလောကိတေ ဝိလောကိတေ သမ္မဇာ
 နကာရီ ဟောတိ၊ သမိဉ္ဇိတေ ပဿာရိတေ သမ္မဇာနကာရီ
 ဟောတိ၊ သင်္ခါပုတ္တစိ ဝရဓာရဏေ သမ္မဇာနကာရီ ဟောတိ၊
 အသိတေ ပီတေ ခါယိတေ သာယိတေ သမ္မဇာနကာရီ ဟောတိ၊
 ဥစ္စာရပဿာဝ ကမ္မေ သမ္မဇာနကာရီ ဟောတိ၊ ဂတေ ဌိတေ
 နိသိန္နေ သုတ္တေ ဇာဂရိတေ ဘာသိတေ တုဏှိ ဘာဝေ သမ္မဇာန
 ကာရီ ဟောတိ၊ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ။ပ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ
 ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

သမ္မဇာနပဗ္ဗ နိဋ္ဌိတံ(၃)

ကာယာနုပဿနာ ပဋိက္ခလ မနသိကာရပဗ္ဗ

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဣမမေဝ ကာယံ ဥဒ္ဓံ ပါဒ
 တလာ အဓော ကေသမတ္တကာ တစပရိယန္တံ ပူရံ နာနပ္ပကာရဿ
 အသုစိနော ပစ္စဝေက္ခတိ “အတ္ထိ ဣမသ္မိ” ကာယေ ကေသာ
 လောမာ နခါ ဒန္တာ တစော၊ မံသံ နာရု အဋ္ဌိအဋ္ဌိမိဉ္ဇံ ဝက္ကံ၊
 ဟဒယံ ယကနံ ကိလောမကံ ပိဟကံ ပပ္ပါသံ၊ အန္တံ အန္တဂုဏံ

ဥဒရိယံ ကရိယံ^၁၊ ပိတ္တံ ဒေသမ္ပံ ပုဗ္ဗော လောဟိတံ သေဒေါ
မေဒေါ၊ အဿု ဝဿာ ခေဋ္ဌော သိဃံဏိကာ လသိကာ မုတ္တန္တိ။

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဥဘတောမုခါ ပုတောဠိ^၂၊ ပူရာ
နာနာဝိဟိတဿ ခညဿ။ သေယျထိဒံ၊ သာလီနံ ဝိဟိနံ မုဂ္ဂါနံ
မာသာနံ တိလာနံ တဏှုလာနံ။ တမေနံ စက္ခုမာ ပုရိသော
မုဇ္ဈိတွာ ပစ္စဝေက္ခေယျ “ဣမေ သာလီ ဣမေ ဝိဟိ ဣမေ မုဂ္ဂါ
ဣမေ မာသာ ဣမေ တိလာ ဣမေ တဏှုလာ”တိ။ ဧဝ မေဝ
ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဣမမေဝ ကာယံ ဥဒ္ဓံ ပါဒတလာ
အစောကေသမတ္တကာ တစပရိယန္တံ ပူရံ နာနပ္ပကာရဿ
အသုစိနော ပစ္စဝေက္ခတိ “အတ္ထိ ဣမသ္မိ” ကာယေ ကေသာ
လောမာ။ပ။ မုတ္တန္တိ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ။ပ။ ဧဝမိ ခေါ ဘိက္ခဝေ
ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿတိ ဝိဟရတိ။

ပဋိက္ခလမနသိကာရပဗ္ဗံ နိဇ္ဈိတံ။

၁-ကရိသံ မတ္တလုဂံ (က) ၂-မူတောဠိ (သျှာ)၊ မုတောလိ (ဣ)

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ်

၉၃

ကာယာနုပဿနာ ဓာတုမနသိကာရပဗ္ဗ

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဣမမေဝ ကာယံ ယထာဋ္ဌိတံ ယထာပဏိဟိတံ ဓာတုသော ပစ္စဝေက္ခတိ “အတ္ထိ ဣမသ္မိံ ကာယေ ပထဝီဓာတု အာပေါဓာတု တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတူ”တိ။

သေယျာထာပိ ဘိက္ခဝေ ဒက္ခော ဂေါဃာတကော ဝါ ဂေါဃာတကန္တေဝါသီ ဝါ ဂါဝိ ဝဓိတွာ စတုမဟာပထေ ဗိလသော ဝိဘဇိတွာ နိသိန္နော အဿ။ ဧဝ မေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဣမမေဝ ကာယံ ယထာဋ္ဌိတံ ယထာပဏိဟိတံ ဓာတုသော ပစ္စဝေက္ခတိ အတ္ထိ ဣမသ္မိံ ကာယေ ပထဝီဓာတု အာပေါဓာတု တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတူ” တိ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ပ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

ဓာတု မနသိကာရပဗ္ဗ နိဋ္ဌိတံ(၄)

ကာယာနုပဿနာ နဝသိထိကပဗ္ဗ

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သေယျထာပိ ပသေယျ သရိရံ သိဝထိကာယ ဆဒ္ဓိတံ ကောဟမတံ ဝါ ဒွိဟမတံ ဝါ တိဟမတံ ဝါ ဥဒ္ဓါမာတကံ ဝိနီလကံ ဝိပုဗ္ဗကဇာတံ။ သော ဣမ မေဝ ကာယံ ဥပသံဟရတိ “အယမ္ပိ ခေါ ကာယော ဧဝံဓမ္မော ဧဝံဘာဝီ ဧဝံအနတိတော”တိ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ။ပ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သေယျထာပိ ပသေယျ သရိရံ သိဝထိကာယ ဆဒ္ဓိတံ ကာကေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ ကုလ လေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ ဂိဇ္ဈေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ ကကေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ သုနခေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ ဗျဠေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ ဒီပိဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ သိင်္ဂါလေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ ဝိဝိဇေဟိ ဝါ ပါဏကဇာတေဟိ ဇ္ဇမာနံ။ သော ဣမမေဝ ကာယံ ဥပသံဟရတိ “အယမ္ပိ ခေါ ကာယော ဧဝံဓမ္မော ဧဝံ ဘာဝီ ဧဝံ အနတိတော”တိ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ။ပ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာ နုပဿီ ဝိဟရတိ။ (၅)

၁-ဂိဇ္ဈေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ၊ သုဝါနေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ၊ သိင်္ဂါလေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ၊ (သျှ၊ ဣ)

မဟာစည်သာသနာရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ်

၉၅

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သေယျာထာပိ ပသေယျ
သရီရံ သိဝထိကာယ ဆဒ္ဓိတံ အဋ္ဌိကသင်္ခလိကံ သမံသလော
ဟိတံ နှာရသမ္ပန္တံ။ပ။ အဋ္ဌိကသင်္ခလိကံ နိမံသလောဟိတမက္ခိတံ
နှာရသမ္ပန္တံ။ အဋ္ဌိကသင်္ခလိကံ အပဂတမံသလောဟိတံ
နှာရသမ္ပန္တံ။ပ။ အဋ္ဌိကာနိ အပဂတသမ္ပန္နာနိ၊ ဒိသာ ဝိဒိသာ
ဝိက္ခိတ္တာနိ၊ အညေန ဟတ္ထဋ္ဌိကံ အညေန ပါဒဋ္ဌိကံ အညေန
ဂေါပကဋ္ဌိကံ၊ အညေန ဇယံဋ္ဌိကံ အညေန ဥရုဋ္ဌိကံ အညေန
ကဋ္ဌိဋ္ဌိကံ၊ အညေန ဗာသုကဋ္ဌိကံ အညေန ပိဋ္ဌိဋ္ဌိကံ အညေန
ခန္တုဋ္ဌိကံ၊ အညေန ဂီဝဋ္ဌိကံ အညေန ဟနုကဋ္ဌိကံ အညေန ဒန္တုဋ္ဌိ
ကံ အညေန သီသကဋ္ဌာဟံ။ သော ဣမမေဝ ကာယံ ဥပသံဟရ
တိ “အယမ္ပိ ခေါ ကာယော ဧဝံဓမ္မော ဧဝံဘာဝီ ဧဝံအနတီတော”
တိ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ။ပ။ဝိဟရတိ။ (၆)

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သေယျာထာပိ ပသေယျ

၂-အပဂတနှာရသမ္ပန္နာနိ (သျှာ) ၃- “အညေန ဂေါပကဋ္ဌိကံ”
နိ ဣဒံသီ-သျှာ-ဣပေါတ္တကေသုနတ္ထိ

၄-၄-အညေန ကဋ္ဌိဋ္ဌိကံ အညေန ပိဋ္ဌိဋ္ဌိကံ အညေန ကဏ
ကဋ္ဌိကံ အညေန ဗာသုကဋ္ဌိကံ အညေန ဥရုဋ္ဌိကံ အံသဋ္ဌိကံ
အညေန ဗာဟုဋ္ဌိကံ (သျှာ)

၉၆

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တ

သရီရံ သိဝထိကာယ ဆဒ္ဓိတံ အဋ္ဌိကာနိ သေတာနိ သင်္ခေဏ္ဍ
 ပဋိဘာဂါနိ။ ပ။ အဋ္ဌိကာနိ ပုဉ္ဇကိတာနိ တေရော ဝဿိကာနိ။
 ပ။ အဋ္ဌိကာနိ ပူတီနိ စုဏ္ဏကဇာတာနိ။ သော ဣမမေဝ ကာယံ
 ဥပသံဟရတိ “အယမ္ပိ ခေါ ကာယော ဧဝံဓမ္မော ဧဝံဘာဝီ
 ဧဝံအနတိတော”တိ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ
 ဝိဟရတိ။ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။
 အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ သမုဒယ
 ဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ကာယသ္မိံ ဝိဟရတိ၊ ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ
 ကာယသ္မိံ ဝိဟရတိ၊ သမုဒယဝယ ဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ကာယသ္မိံ
 ဝိဟရတိ။ “အတ္ထိ ကာယော”တိ ဝါ ပနဿ သတိ ပစ္စုပ္ပန်တာ
 ဟောတိ ယာဝဒေဝ ဉာဏမတ္တာယ ပဋိဿတိမတ္တာယ။ အနိဿိ
 တော စ ဝိဟရတိ၊ န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဧဝမ္ပိ
 ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

နဝသိဝထိကပဉ္စ နိဋ္ဌိတံ။

စူဠသ ကာယာနုပဿနာ နိဋ္ဌိတာ။ (၇)

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ်

၉၇

ဝေဒနာနုပဿနာ

ကထည ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ
 ဝိဟရတိ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သုခံ ဝါ ဝေဒနံ ဝေဒေယမာနော
 “သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမိ”တိ ပဇာနာတိ။ ဒုက္ခံ ဝါ ဝေဒနံ ဝေဒယ
 မာနော “ဒုက္ခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမိ”တိ ပဇာနာတိ။ အဒုက္ခမသုခံ
 ဝါ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော “အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမိ”တိ
 ပဇာနာတိ။ သာမိသံ ဝါ သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော “သာမိသံ
 သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမိ”တိ ပဇာနာတိ။ နိရုဗ္ဗိသံ ဝါ သုခံ ဝေဒနံ
 ဝေဒယမာနော “နိရုဗ္ဗိသံ သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမိ”တိ ပဇာနာ
 တိ။ သာမိသံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော “သာမိသံ ဒုက္ခံ
 ဝေဒနံ ဝေဒယာမိ”တိ ပဇာနာတိ။ နိရုဗ္ဗိသံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝေဒနံ
 ဝေဒယမာနော “နိရုဗ္ဗိသံ ဒုက္ခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမိ”တိ ပဇာနာ
 တိ။ သာမိသံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော “သာမိသံ
 အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမိ”တိ ပဇာနာတိ။ နိရုဗ္ဗိသံ ဝါ
 အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ ဝေဒေယမာနော “နိရုဗ္ဗိသံ အဒုက္ခမသုခံ
 ဝေဒနံ ဝေဒယာမိ”တိ ပဇာနာတိ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဝေဒနာသု
 ဝေဒနာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ
 ဝိဟရတိ၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ ဝိဟရ
 တိ။ သမုဒယ ဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဝေဒနာသု ဝိဟရတိ၊ ဝယဓမ္မာ

၉၈

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တ

နုပဿီ ဝါ ဝေဒနာသု ဝိဟရတိ၊ သမုဒယဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ
 ဝေဒနာသု ဝိဟရတိ၊ “အတ္ထိ ဝေဒနာ”တိ ဝါ ပနဿ သတိ
 ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ဟောတိ ယာဝဒေဝ ဉာဏမတ္တာယ ပဋိဿတိ
 မတ္တာယ။ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ၊ န စ ကိဉ္စိ လောကေ
 ဥပါဒိယတိ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝေဒနာသု ဝေဒနာ
 နုပဿီ ဝိဟရတိ။

ဝေဒနာနုပဿနာ နိဋ္ဌိတာ။ (၈)

စိတ္တာနုပဿနာ

ကထဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ ဝိဟရ
 တိ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သရာဂံ ဝါ စိတ္တံ “သရာဂံ စိတ္တ”န္တိ
 ပဇာနာတိ၊ ဝိတရာဂံ ဝါ စိတ္တံ “ဝိတရာဂံ စိတ္တ”န္တိ ပဇာနာတိ။
 သဒေါသံ ဝါ စိတ္တံ “သဒေါသံ စိတ္တ”န္တိ ပဇာနာတိ။ ဝိတဒေါသံ
 ဝါ စိတ္တံ “ဝိတဒေါသံ စိတ္တ”န္တိ ပဇာနာတိ။ သမောဟံ ဝါ စိတ္တံ
 “သမောဟံ စိတ္တ”န္တိ ပဇာနာတိ။ ဝိတမောဟံ ဝါ စိတ္တံ “ဝိတ
 မောဟံ ဝါ စိတ္တ”န္တိ ပဇာနာတိ။ သံခိတ္တံ ဝါ စိတ္တံ “သံခိတ္တံစိတ္တ”
 န္တိ ပဇာနာတိ၊ ဝိက္ခိတ္တံ ဝါ စိတ္တံ “ဝိက္ခိတ္တံ စိတ္တ”န္တိ ပဇာနာတိ။
 မဟဂ္ဂတံ ဝါ စိတ္တံ “မဟဂ္ဂတံ စိတ္တ”န္တိ ပဇာနာတိ၊ အမဟဂ္ဂတံ
 ဝါ စိတ္တံ “အမဟဂ္ဂတံ စိတ္တ”န္တိ ပဇာနာတိ။ သဥတ္တရံ ဝါ စိတ္တံ

“သဥတ္တရံ စိတ္တ”န္တိ ပဇာနာတိ။ အနတ္တရံ ဝါ စိတ္တံ “အနတ္တရံ
 စိတ္တ”န္တိ ပဇာနာတိ။ သမာဟိတံ ဝါ စိတ္တံ “သမာဟိတံ စိတ္တ”န္တိ
 ပဇာနာတိ။ အသမာဟိတံ ဝါ စိတ္တံ “အသမာဟိတံ စိတ္တ”န္တိ
 ပဇာနာတိ။ ဝိမုတ္တံ ဝါ စိတ္တံ “ဝိမုတ္တံ စိတ္တ”န္တိ ပဇာနာတိ။ အဝိမုတ္တံ
 ဝါ စိတ္တံ “အဝိမုတ္တံ စိတ္တ”န္တိ ပဇာနာတိ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ
 စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဝါ စိတ္တေ စိတ္တာ
 နုပဿီ ဝိဟရတိ။ သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ စိတ္တသ္မိံ ဝိဟရတိ။
 ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ စိတ္တသ္မိံ ဝိဟရတိ။ သမုဒယဝယဓမ္မာနုပဿီ
 ဝါ စိတ္တသ္မိံ ဝိဟရတိ။ “အတ္ထိ စိတ္တ”န္တိ ဝါ ပနဿ သတိ ပစ္စုပ္ပန္နိ
 တာ ဟောတိ ယာဝဒေဝ ဉာဏမတ္တာယ ပဋိဿတိမတ္တာယ။
 အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ။ န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။
 ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

စိတ္တာနုပဿနာ နိဋ္ဌိတာ။ (၉)

ဓမ္မာနုပဿနာ နိဝရဏပဗ္ဗ

ကထဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရ
 ဟိ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ ပဉ္စသု
 နိဝရဏေသု။ ကထဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ
 ဝိဟရတိ။ ပဉ္စသု နိဝရဏေသု။

ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ကာမတ္ထန္တံ "အတ္ထိ
 မေ အဇ္ဈတ္တံ ကာမတ္ထန္တော"တိ ပဇာနာတိ၊ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ
 ကာမတ္ထန္တံ "နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ကာမတ္ထန္တော"တိ ပဇာနာတိ၊ ယထာ
 စ အနုပ္ပန္နဿ ကာမတ္ထန္တဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊
 ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ ကာမတ္ထန္တဿ ပဟာနံ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာ
 တိ၊ ယထာ စ ပဟီနဿ ကာမတ္ထန္တဿ အာယတိံ အနုပ္ပာဒေါ
 ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဗျာပါဒံ "အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဗျာပါဒေါ"
 တိ ပဇာနာတိ၊ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဗျာပါဒံ "နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ
 ဗျာပါဒေါ"တိ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ ဗျာပါဒဿ
 ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ ဗျာပါ
 ဒဿ ပဟာနံ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ပဟီနဿ
 ဗျာပါဒဿ အာယတိံ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ထိနမိဒ္ဒံ "အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ထိနမိဒ္ဒံ"န္တိ
 ပဇာနာတိ၊ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ထိနမိဒ္ဒံ "နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ
 ထိနမိဒ္ဒံ" န္တိ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ ထိနမိဒ္ဒဿ
 ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ ထိနမိဒ္ဒ
 ဿ ပဟာနံ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ပဟီနဿ
 ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ပဟီနဿ ထိနမိဒ္ဒဿ အာယတိံ အနုပ္ပါ

ဒေါ် ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။ (၁၀)

သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ “အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ” န္တိ ပဇာနာတိ။ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ “နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ” န္တိ ပဇာနာတိ။ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စဿ ဥပ္ပာဒေါဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စဿ ပဟာနံ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။ ယထာ စ ပဟိနဿ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စဿ အာယတိ အနုပ္ပာဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဝိစိကိစ္ဆံ “အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဝိစိကိစ္ဆာ” တိ ပဇာနာတိ။ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဝိစိကိစ္ဆံ “နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဝိစိကိစ္ဆာ” တိ ပဇာနာတိ။ ယထာ စ အနုပ္ပန္နာယ ဝိစိကိစ္ဆာယ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။ ယထာ စ ဥပ္ပန္နာယ ဝိစိကိစ္ဆာယ ပဟာနံ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။ ယထာစ ပဟိနာယ ဝိစိကိစ္ဆာယ အာယတိ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ။ ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ။ သမုဒယဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ။ “အတ္ထိ ဓမ္မာ”တိ ဝါ ပနဿ

၁၀၂

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တ

သတိ ပစ္စုပ္ပန်တာ ဟောတိ ယာဝဒေဝ ဉာဏမတ္တာယ ပဋိဿတိ
မတ္တာယ။ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ နစ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိ
ယတိ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊
ပဉ္စသု နိဝရဏေသု။

နိဝရဏပဋ္ဌ နိဋ္ဌိတံ။ (၁၁)

ဓမ္မာနုပဿနာ ခန္တပဋ္ဌ

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရ
တိ ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု။ ကထဉ္စ ပနဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု
ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု။ ဣစ ဘိက္ခဝေ
ဘိက္ခု ဣတိ ရူပံ၊ ဣတိ ရူပဿ သမုဒယော၊ ဣတိ ရူပဿ
အတ္တင်္ဂမော။ ဣတိ ဝေဒနာ၊ ဣတိ ဝေဒနာယ သမုဒယော၊
ဣတိ ဝေဒနာ ယ အတ္တင်္ဂမော။ ဣတိ သညာ၊ ဣတိ သညာယ
သမုဒယော၊ ဣတိ သညာယ အတ္တင်္ဂမော။ ဣတိ သင်္ခါရာ၊
ဣတိ သင်္ခါရာနံ သမုဒယော၊ ဣတိ သင်္ခါရာနံ အတ္တင်္ဂမော။
ဣတိ ဝိညာဏံ၊ ဣတိ ဝိညာဏဿ သမုဒယော၊ ဣတိ
ဝိညာဏဿ အတ္တင်္ဂမောတိ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာ
နုပဿီ ဝိဟရတိ။ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊
အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ သမုဒယ

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ် ၁၀၃

ဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ၊ ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု
ဝိဟရတိ၊ သမုဒယုဝယ ဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ။
“အတ္ထိဓမ္မာ”တိ ဝါ ပနဿ သတိ ပစ္စုပ္ပိတာ ဟောတိ ယာဝဒေဝ
ဉာဏမတ္တာယ ပဋိဿတိ မတ္တာယ။ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ
န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိ ယတိ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု
ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု။

ဓန္ဓပဗ္ဗံ နိဋ္ဌိတံ။ (၁၂)

ဓမ္မာနုပဿနာ အာယတနပဗ္ဗ

ပုန စ ပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုစ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ
ဝိဟရတိ။ ဆသု အဇ္ဈတ္တိကဗဟိရေသု အာယတနေသု။ ကထဉ္စ
ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ ဆသု
အဇ္ဈတ္တိကဗဟိရေသု အာယတနေသု။

ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု စက္ခုစ ပဇာနာတိ၊ ရူပေ စ
ပဇာနာတိ၊ ယဉ္စ တဒဘယံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သံယောဇနံ တဥပဇာ
နာတိ၊ ယထာစ အနုပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ ဥပ္ပဒေါ ဟောတိ
တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ ပဟာနံ
ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ပဟိနဿ သံယောဇနဿ
အာယတိ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

၁၀၄

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တ

သောကဉ္စ ပဇာနာတိ၊ သဒ္ဓေစ ပဇာနာတိ၊ ယဉ္စ တဒု
 ဘယံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သံယောဇနံ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ
 အနုပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊
 ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ ပဟာနံ ဟောတိ တဉ္စ
 ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ပဟိနဿ သံယောဇနဿ အာယတိ
 အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

ဃာနဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ဂန္ဓေ စ ပဇာနာတိ၊ ယဉ္စ တဒုဘယံ
 ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သံယောဇနံ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ အနုပ္ပန္န
 ဿ သံယောဇနဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ
 စ ဥပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ ပဟာနံ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊
 ယထာ စ ပဟိနဿ သံယောဇနဿ အာယတိ အနုပ္ပါဒေါ
 ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

ဇိဝုဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ရသေ စ ပဇာနာတိ၊ ယဉ္စ တဒုဘယံ
 ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သံယောဇနံ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ အနုပ္ပန္န
 ဿ သံယောဇနဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ
 စ ဥပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ ပဟာနံ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊
 ယထာ စ ပဟိနဿ သံယောဇနဿ အာယတိ အနုပ္ပါဒေါ
 ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။ (၁၃)

ကာယဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ စ ပဇာနာတိ၊ ယဉ္စ

မဟာစည်သာသနာရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ် ၁၀၅

တဒုဘယံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သံယောဇနံ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ
စ အနုပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ၊ တဉ္စ ပဇာနာ
တိ၊ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ ပဟာနံ ဟောတိ၊
တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ပဟိနဿ သံယောဇနဿ အာယတိံ
အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

မနဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ဓမ္မေ စ ပဇာနာတိ၊ ယဉ္စ တဒုဘယံ
ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သံယောဇနံ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ အနုပ္ပန္န
ဿ သံယောဇနဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ
စ ဥပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ ပဟာနံ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊
ယထာ စ ပဟိနဿ သံယောဇနဿ အာယတိံ အနုပ္ပါဒေါ
ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊
ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ
ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု
ဝိဟရတိ၊ ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ၊ သမုဒယဝယ
ဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ။ “အတ္ထိ ဓမ္မာ”တိ ဝါ ပနဿ
သတိ ပစ္စုပ္ပန္တိတာ ဟောတိ ယာဝဒေဝ ဉာဏမတ္တာယ ပဋိဿတိ
မတ္တာယ။ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ၊ န စ ကိဉ္စိ လောကေ
ဥပါဒိယတိ။ ဧဝမ္ပိ ဓါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ

၁၀၆

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တ

ဝိဟရတိ ဆသု အဇ္ဈတ္တိက ဗာဟိရေသု အာယတနေသု။

အာယတနပဗ္ဗ နိဋ္ဌိတံ။ (၁၄)

ဓမ္မာနုပဿနာ ဗောဇ္ဈင်္ဂပဗ္ဗ

ပုန စ ပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ သတ္တသု ဗောဇ္ဈင်္ဂေသု။ ကထဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ သတ္တသု ဗောဇ္ဈင်္ဂေသု။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ “အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ သတိသံ သမ္ပောဇ္ဈင်္ဂေါ”တိ ပဇာနာတိ၊ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ သတိသံ သမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ “နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ သတိသံ သမ္ပောဇ္ဈင်္ဂေါ”တိ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဿ ဘာဝနာယ ပါရိပူရီ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဓမ္မဝိစယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ “အတ္ထိ မေအဇ္ဈတ္တံ ဓမ္မဝိစယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂေါ”တိ ပဇာနာတိ၊ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဓမ္မဝိစယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ “နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဓမ္မဝိစယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂေါ”တိ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ ဓမ္မဝိစယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာစ ဥပ္ပန္နဿ ဓမ္မဝိစယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဿ ဘာဝနာယ ပါရိပူရီ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

မဟာစည်သာသနာရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ် ၁၀၇

သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ “အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဝီရိယ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ”တိ ပဇာနာတိ၊ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဝီရိယ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ “နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ”တိ ပဇာနာတိ၊ ယထာစ အနုပ္ပန္နဿ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပာဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာစ ဥပ္ပန္နဿ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဘာဝနာယ ပါရိပူရီ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။ (လပြည့်)

သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ပီတသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ “အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ”တိ ပဇာနာတိ၊ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ “နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ”တိ ပဇာနာတိ၊ ယထာစ အနုပ္ပန္နဿ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပာဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာစ ဥပ္ပန္နဿ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဘာဝနာယ ပါရိပူရီ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ “အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ”တိ ပဇာနာတိ၊ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ပဿဒ္ဓိ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ “နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ”တိ ပဇာနာတိ၊ ယထာစ အနုပ္ပန္နဿ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပာဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာစ ဥပ္ပန္နဿ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဘာဝနာယ ပါရိပူရီ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ “အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ

၁၀၈

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တ

သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ”တိ ပဇာနာတိ၊ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ “နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ”တိ ပဇာနာတိ၊ ယထာစ အနုပ္ပန္နဿ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပာဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာစ ဥပ္ပန္နဿ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဘာဝနာယ ပါရိပူရီ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။ (လဆုတ် ၁-ရက်)

သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ “အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ”တိ ပဇာနာတိ၊ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ “နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ”တိ ပဇာနာတိ၊ ယထာစ အနုပ္ပန္နဿ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပာဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာစ ဥပ္ပန္နဿ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဘာဝနာယ ပါရိပူရီ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီဝိဟရတိ။ သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ၊ ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ၊ သမုဒယဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ။ “အတ္ထိ ဓမ္မာ”တိ ဝါ ပနဿသတိ ပစ္စုပ္ပန္တိတာ ဟောတိ ယာဝဒေဝ ဉာဏမတ္တာယ ပဋိဿတိ မတ္တာယ။ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါ

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ် ၁၀၉

ဒိယတိ။ ဧဝမိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ
ဝိဟရတိ သတ္တသု ဗောဇ္ဈင်္ဂေသု။

ဗောဇ္ဈင်္ဂ ပဗ္ဗ နိဋ္ဌိတံ ၁။

ဓမ္မာနုပဿနာ သစ္စပဗ္ဗ

ပုန စ ပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရ
တိ၊ စတုသု အရိယသစ္စေသု။ ကထဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု
ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ စတုသု အရိယသစ္စေသု။ ဣစ
ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ “အယံ
ဒုက္ခနိရောဓေ” တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓ
ဂါမိနိပဋိပဒါ” တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။

ပဌမဘာဏာဝါရော နိဋ္ဌိတော။ (၂)

၁၁၀

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တ

ဒုက္ခသစ္စ နိဒ္ဒေသ

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ။ ဇာတိပိ ဒုက္ခာ၊
 ဧရာပိ ဒုက္ခာ၊ မရဏမ္ပိ ဒုက္ခံ၊ သောကပရိဒေဝ ဒုက္ခဒေါမနဿု
 ပါယာသာပိ ဒုက္ခာ၊ အပ္ပိယေဟိ သမ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော၊ ပိယေဟိ
 ဝိပ္ပယောဂေါပိ ဒုက္ခော^၁ ယမ္ပိန္တံ န လဘတိ တမ္ပိ ဒုက္ခံ၊ သံခိတ္တေန
 ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ^၂ ဒုက္ခာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဇာတိ။ ယာ တေသံ တေသံ
 သတ္တာနံ တမ္ပိ တမ္ပိ သတ္တာနိကာယေ ဇာတိ သဉ္ဇာတိ ဩက္ကန္တိ
 အဘိနိဗ္ဗတ္တိ ခန္ဓာနံ ပါတုဘာဝေါ အာယတနာနံ ပဋိလာဘော။
 အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဇာတိ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဧရာ။ ယာ တေသံ တေသံ
 သတ္တာနံ တမ္ပိ တမ္ပိ သတ္တာနိကာယေ ဧရာ ဧရဏတာ ခဏ္ဍိစ္စံ
 ပါလိစ္စံ ဝလိတ္တံ စတာ အာယုနော သံဟာနိ ဣန္ဒြိယာနံ ပရိပါ
 ကော။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဧရာ။

၁- အပ္ပိယေဟိ။ပ။ ဝိပ္ပယောဂေါ ဒုက္ခောတိ ပါဠော စေဝ တံ
 နိဒ္ဒေသော စ တတ္ထိမိ န ဒိဿတိ၊ အဋ္ဌကထာယံပိ တံ သံဝဏ္ဏနာ
 နတ္ထိ။

၂-ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာပိ (က)

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ် ၁၁၁

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ မရဏံ။ ယံ^၇ တေသံ တေသံ သတ္တာ
နံ တမှာ တမှာ သတ္တာနိကာယာ စုတိ ဝစနတာ ဘေဒေါ အန္တရ
ဓာနံ မစ္စု မရဏံ ကာလကိရိယာ ခန္ဓာနံ ဘေဒေါ ကဠေဝရဿ
နိက္ခေ ပေါ ဇီဝိတိန္ဒြိယဿ ပစ္ဆေဒေါ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ
မရဏံ။ (၃)

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သောကော။ ယော ခေါ ဘိက္ခဝေ
အညတရညတရေန ဗျာသနေန သမန္နာဂတဿ အညတရ
ညတရေန ဒုက္ခဓမ္မေန ဖုဋ္ဌဿ သောကော သောစနာ သောစိ
တတ္တံ အန္တော သောကော အန္တောပရိသောကော။ အယံ ဝုစ္စတိ
ဘိက္ခဝေ သောကော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပရိဒေဝေါ။ ယော ခေါ ဘိက္ခဝေ
အညတရညတရေန ဗျာသနေန သမန္နာဂတဿ အညတရညတ
ရေန ဒုက္ခဓမ္မေန ဖုဋ္ဌဿ အာဒေဝေါ ပရိဒေဝေါ အာဒေဝနာ
ပရိဒေဝနာ အာဒေဝိတတ္တံ ပရိဒေဝိတတ္တံ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ
ပရိဒေဝေါ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ။ ယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကာယိကံ
ဒုက္ခံ ကာယိကံ အသာတံ ကာယသမ္ပဿဇံ ဒုက္ခံ အသာတံ

၁၁၂

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တ

ဝေဒယိတံ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒေါမနဿာ။ ယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ
ကာယိကံ စေတသိကံ ဒုက္ခံ စေတသိကံ အသာတံ မနောသမ္ပ
ဿဇံ ဒုက္ခံ အသာတံ ဝေဒယိတံ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒေါမန
ဿံ။ (၄)

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ဥပါယာသော။ ယော ခေါ ဘိက္ခ
ဝေ အညတရညတရေန ဗျသနေန သမန္နာဂတဿ အညတရ
ညတရေန ဒုက္ခဓမ္မေန ဖုဋ္ဌဿ အာယာသော ဥပါယာသော
အာယာသိတတ္ထံ။ ဥပါယာသိတတ္ထံ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ
ဥပါယာသော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ အပ္ပိယေဟိ သမ္ပယောဂေါ
ဒုက္ခော။ ဣဓ ယဿ တေ ဟောန္တိ အနိဋ္ဌာ အကန္တာ အမနာပါ
ရူပါ သဒ္ဓါ ဂန္ဓာ ရဿာ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ ဓမ္မာ၊ ယေ ဝါ ပနဿ တေ
ဟောန္တိ အနတ္တ ကာမာ အဟိတကာမာ အဖါသုကကာမာ
အယောဂက္ခေမကာမာ ယာ တေဟိ သဒ္ဓိ သင်္ဂတိ သမာဂမော
သမောဓာနံ မိဿိဘာဝေါ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အပ္ပိယေဟိ
သမ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပိယေဟိ ဝိပ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော။

ဣဓ ယဿ တေ ဟောန္တိ ဣဋ္ဌာ ကန္တာ မနာပါ ရူပါ သဒ္ဓါ
 ဂန္ဓာ ရသာ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ ဓမ္မာ၊ ယေ ဝါ ပနဿ တေ ဟောန္တိ
 အတ္တကာမာ ဟိတကာမာ ဖါသုကကာမာ ယောဂက္ခေမကာမာ
 မာတာ ဝါ ပိတာ ဝါ ဘာတာ ဝါ ဘင်္ဂိ ဝါ မိတ္တာ ဝါ အမစ္စာ
 ဝါ ဉှတိသာလောဟိတာ ဝါ၊ ယာ တေဟိ သဒ္ဓိံ အသင်္ဂတိ
 အသမာဂမော အသမောဓာနံ အမိဿိဘာဝေါ။ အယံ ဂုစ္စတိ
 ဘိက္ခဝေ ပိယေဟိ ဝိပ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော။ (၅)

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ တမ္ပိ ဒုက္ခံ။
 ဇာတိဓမ္မာနံ ဘိက္ခဝေ သတ္တာနံ ဧဝံ ဣစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ “အဟော
 ဝတ မယံ န ဇာတိဓမ္မာ အဿာမ၊ န စ ဝတ နော ဇာတိ
 အာဂစ္ဆေယျာ”တိ။ န ခေါ ပနေတံ ဣစ္ဆာယ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဣဒမ္ပိ
 ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ တမ္ပိ ဒုက္ခံ။ ဧဝာဓမ္မာနံ ဘိက္ခဝေ သတ္တာနံ
 ဧဝံ ဣစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ “အဟောဝတ မယံန ဧဝာဓမ္မာ အဿာမ၊
 န စ ဝတ နော ဧဝာ အာဂစ္ဆေယျာ”တိ န ခေါ ပနေတံ ဣစ္ဆာယ
 ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဣဒမ္ပိ ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ တမ္ပိ ဒုက္ခံ။ ဗျာဓိဓမ္မာနံ ဘိက္ခ
 ဝေ သတ္တာနံ ဧဝံ ဣစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ “အဟောဝတ မယံ န ဗျာဓိဓမ္မာ
 အဿာမ၊ န စ ဝတ နော ဗျာဓိ အာဂစ္ဆေယျာ”တိ။ န ခေါ
 ပနေတံ ဣစ္ဆာယ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဣဒမ္ပိ ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ တမ္ပိ ဒုက္ခံ။
 မရဏဓမ္မာနံ ဘိက္ခဝေ သတ္တာနံ ဧဝံ ဣစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ “အဟောဝတ

၁၁၄

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တ

မယံ န မရဏဓမ္မာ အဿာမ၊ န စ ဝတ နော မရဏံ အာဂစ္ဆေ
 ယျော" တိ န ခေါ ပနေတံ ဣစ္ဆာယ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဣဒမ္ပိ ယမ္ပိစ္ဆံ န
 လဘတိ တမ္ပိ ဒုက္ခံ။ သောကပရိဒေဝ ဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ
 ဓမ္မာနံ ဘိက္ခဝေ သတ္တာနံ ဧဝံ ဣစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ "အဟော ဝတ
 မယံ န သောကပရိဒေဝ ဒုက္ခဒေါမနဿု ပါယာသာ အဿာမ၊
 န စ ဝတ နော သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခဒေါမနဿု ပါယာသဓမ္မာ
 အာဂစ္ဆေယျူန္တိ။ န ခေါ ပနေတံ ဣစ္ဆာယ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဣဒမ္ပိ ယမ္ပိစ္ဆံ
 န လဘတိ တမ္ပိ ဒုက္ခံ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သံခိတ္တေန ပဇ္ဇပါဒါနက္ခန္ဓာ
 ဒုက္ခာ။ သေယျထိဒံ၊ ရူပပါဒါနက္ခန္ဓော၊ ဝေဒနပါဒါနက္ခန္ဓော၊
 သညပါဒါ နက္ခန္ဓော၊ သင်္ခါရပါဒါနက္ခန္ဓော၊ ဝိညာဏုပါဒါနက္ခ
 န္ဓော။ ဣမေ ဝုစ္ဆန္တိ ဘိက္ခဝေ သံခိတ္တေန ပဇ္ဇပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ။
 ဣဒံ ဝုစ္ဆတိ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ။ (၆)

မဟာစည်သာသနာရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ် ၁၁၅

သမုဒယသစ္စနိဒ္ဒေသ

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခသမုဒယံ^၁ အရိယာသစ္စံ။
ယာယံ တဏှာ ပေါနောဗ္ဗဝိကာ^၂ နန္ဒိရာဂသဟဂတာ^၃ တတြ
တတြာဘိနန္ဒိနိ။ သေယျထိဒံ၊ ကာမတဏှာ ဘဝတဏှာ ဝိဘဝ
တဏှာ။

သာ ခေါ ပနေသာ ဘိက္ခဝေ တဏှာ ကတ္ထ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ကတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။ ယံ လောကေ ပိယရူပံ
သာတရူပံ။ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိ
သမာနာ နိဝိသတိ။

ကိဉ္စ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ။ စက္ခုလောကေ
ပိယရူပံ သာတရူပံ။ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ
နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။ သောတံ လောကေ။ ပ။ ဃာနံ လောကေ။
ဇိဝှါ လောကေ။ ကာယော လောကေ။ မနော လောကေ။ ပိယရူပံ
သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိ
သမာနာ နိဝိသတိ။

၁-ဒုက္ခသမုဒယော(သျှာ)

၂-ပေါနောဘဝိကာ (သီ။ဣ)

၃-နန္ဒိရာဂသဟဂတာ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

၁၁၆

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တ

ရူပါလောကေ။ သဒ္ဒါလောကေ။ ဂန္ဓာလောကေ။ ရသာ
လောကေ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ လောကေ။ ဓမ္မာ လောကေ။ ပိယရူပံ
သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိ
သမာနာ နိဝိသတိ။

စက္ခုဝိညာဏ်လောကေ။ သောတဝိညာဏ်လောကေ။
ဃာနဝိညာဏ်လောကေ။ ဇိဝှိဝိညာဏ် လောကေ။ ကာယ
ဝိညာဏ် လောကေ။ မနောဝိညာဏ် လောကေ ပိယရူပံ သာတ
ရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ
နိဝိသတိ။

စက္ခုသမ္ပဿေသောလောကေ။ သောတသမ္ပဿေ
သောလောကေ။ ဃာနသမ္ပဿေသော လောကေ။ ဇိဝှိသမ္ပဿေ
သောလောကေ။ ကာယသမ္ပဿေသော လောကေ။ မနောသမ္ပဿေ
သောလောကေ။ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။ (၇)

စက္ခုသမ္ပဿဇာဝေဒနာလောကေ။ သောတသမ္ပဿ
ဇာဝေဒနာလောကေ။ ဃာနသမ္ပဿဇာဝေဒနာ လောကေ။ ဇိဝှိ
သမ္ပဿ ဇာဝေဒနာလောကေ။ ကာယသမ္ပဿဇာဝေဒနာ
လောကေ။ မနောသမ္ပဿ ဇာဝေဒနာ လောကေ။ ပိယရူပံ
သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိ

မဟာစည်သာသနာရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ် ၁၁၇

သမာနာ နိဝိသတိ။

ရူပသညာလောကေ။ သဒ္ဓသညာလောကေ။ ဂန္ဓသညာ
လောကေ။ ရသသညာလောကေ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသညာ လောကေ။
ဓမ္မသညာ လောကေ။ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ
ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။

ရူပသဉ္စေတနာလောကေ။ သဒ္ဓသဉ္စေတနာလောကေ။
ဂန္ဓသဉ္စေတနာ လောကေ။ ရသသဉ္စေတနာ လောကေ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ
သဉ္စေတနာ လောကေ။ ဓမ္မသဉ္စေတနာ လောကေ။ ပိယရူပံ
သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိ
သမာနာ နိဝိသတိ။

ရူပတဏှာ လောကေ။ သဒ္ဓတဏှာ လောကေ။ ဂန္ဓ
တဏှာ လောကေ။ ရသတဏှာ လောကေ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗတဏှာ
လောကေ။ ဓမ္မတဏှာ လောကေ။ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ
တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။

ရူပဝိတက္ကော လောကေ။ သဒ္ဓဝိတက္ကော လောကေ။
ဂန္ဓဝိတက္ကော လောကေ။ ရသဝိတက္ကော လောကေ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဝိ
တက္ကော လောကေ။ ဓမ္မဝိတက္ကော လောကေ။ ပိယရူပံ သာတ
ရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ

၁၁၈

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တ

နိဝိသတိ။

ရူပဝိစာရော လောကေ။ သဒ္ဓဝိစာရော လောကေ။ ဂန္ဓဝိ
စာရော လောကေ။ ရသဝိစာရောလောကေ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဝိစာရော
လောကေ။ ဓမ္မဝိစာရော လောကေ။ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေ
သာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။
ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ။ (၈)

နိရောဓသစ္စ နိဒ္ဒေသ

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခနိရောဓံ^၁ အရိယသစ္စံ။ ယော
တဿာယေဝ တဏှာယ အသေသ ဝိရာဂနိရောဓော စာဂေါ
ပဋိနိဿဂ္ဂေါ မုတ္တိ အနာလယော။

သာ ခေါ ပနေသာ ဘိက္ခဝေ တဏှာ ကတ္ထ ပဟိယ
မာနော ပဟိယတိ၊ ကတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။ ယံ လောကေ
ပိယရူပံ သာတရူပံ။ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟိယမာနာ ပဟိယတိ၊
ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။

ကိဉ္စ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ။ စက္ခုလောကေ
ပိယရူပံ သာတရူပံ။ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟိယမာနာ ပဟိယတိ၊
ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။ သောတံ လောကေ။ပ။ ဃာနံ
၁-ဒုက္ခနိရောဓာ (သျှာ)

မဟာစည်သာသနာရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ် ၁၁၉

လောကေ။ ဇိဝှါ လောကေ။ ကာယော လောကေ။ မနော
လောကေ။ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟိယမာနာ
ပဟိယတိ ဧတ္တနိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။

ရူပါ လောကေ။ သဒ္ဒါ လောကေ။ ဂန္ဓာ လောကေ။
ရသာ လောကေ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ လောကေ။ ဓမ္မာ လောကေ။ ပိယရူပံ
သာတ ရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟိယမာနာ ပဟိယတိ။ ဧတ္တ
နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။

စက္ခုဝိညာဏံ လောကေ။ သောတဝိညာဏံ လောကေ။
ဃာနဝိညာဏံ လောကေ။ ဇိဝှါဝိညာဏံ လောကေ။ ကာယ
ဝိညာဏံ လောကေ။ မနောဝိညာဏံ လောကေ။ ပိယရူပံ သာတ
ရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟိယမာနာ ပဟိယတိ၊ ဧတ္တ နိရုဇ္ဈ
မာနာ နိရုဇ္ဈတိ။

စက္ခုသမ္ပသော လောကေ။ သောတသမ္ပသော
လောကေ။ ဃာနသမ္ပသော လောကေ။ ဇိဝှါသမ္ပသော
လောကေ။ ကာယသမ္ပသော လောကေ။ မနောသမ္ပသော
လောကေ။ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟိယမာနာ
ပဟိယတိ၊ ဧတ္တ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။(၉)

စက္ခုသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာလောကေ။ သောတသမ္ပဿ

၁၂၀

မဟာသတ်ပဋ္ဌာနသုတ္တ

ဇာ ဝေဒနာ လောကေ။ ဃာနသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ။
ဇိဝှိသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ။ ကာယသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ
လောကေ။ မနောသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ။ ပိယရူပံ
သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟိယမာနာ ပဟိယတိ၊ ဧတ္ထ
နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။

ရူပသညာ လောကေ။ သဒ္ဓသညာ လောကေ။ ဂန္ဓ
သညာ လောကေ။ ရသသညာ လောကေ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသညာ
လောကေ။ ဓမ္မသညာ လောကေ။ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေ
သာ တဏှာ ပဟိယမာနာ ပဟိယတိ၊ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။

ရူပသဉ္စေတနာ လောကေ။ သဒ္ဓသဉ္စေတနာ လောကေ။
ဂန္ဓသဉ္စေတနာ လောကေ။ ရသသဉ္စေတနာ လောကေ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ
သဉ္စေတနာ လောကေ။ ဓမ္မသဉ္စေတနာ လောကေ။ ပိယရူပံ
သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟိယမာနာ ပဟိယတိ၊ ဧတ္ထ
နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။

ရူပတဏှာ လောကေ။ သဒ္ဓတဏှာ လောကေ။
ဂန္ဓတဏှာ လောကေ။ ရသတဏှာ လောကေ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗတဏှာ
လောကေ။ ဓမ္မတဏှာ လောကေ။ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ
တဏှာ ပဟိယမာနာ ပဟိယတိ၊ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။

မဟာစည်သာသနာရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ် ၁၂၁

ရူပဝိတက္ကော လောကေ။ သဒ္ဓဝိတက္ကော လောကေ။
ဂန္ထဝိတက္ကော လောကေ။ ရသဝိတက္ကော လောကေ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ
ဝိတက္ကော လောကေ။ ဓမ္မဝိတက္ကော လောကေ။ ပိယရူပံ သာတ
ရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟိယမာနာ ပဟိယတိ၊ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈ
မာနာ နိရုဇ္ဈတိ။

ရူပဝိစာရော လောကေ။ သဒ္ဓဝိစာရော လောကေ။ ဂန္ထ
ဝိစာရော လောကေ။ ရသဝိစာရော လောကေ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဝိစာရော
လောကေ။ ဓမ္မဝိစာရော လောကေ။ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊
ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟိယမာနာ ပဟိယတိ၊ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ
နိရုဇ္ဈတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ။ (၁၀)

မဂ္ဂသစ္စ နိဓဒ္ဒသ

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ အရိယ
သစ္စံ။ အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ။ သေယျထိဒံ၊
သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တော သမ္မာ
အာဇီဝေါ သမ္မာဝါယာမော သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ ယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ
ဒုက္ခေ ဉာဏံ ဒုက္ခသမုဒယေ ဉာဏံ ဒုက္ခနိရောဓေ ဉာဏံ ဒုက္ခ
နိရောဓ ဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ ဉာဏံ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ

၁၂၂

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တ

သမ္မာဒိဋ္ဌိ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ။ နေက္ခမ္မ
သင်္ကပ္ပော အဗျာပါဒသင်္ကပ္ပော။ အဝိဟိံ သာ သင်္ကပ္ပေါ။ အယံ
ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဝါစာ။ မုသာဝါဒါ ဝေရ
မဏိံ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ဝေရမဏီ ဖရသာယ ဝါစာယ ဝေရ
မဏီ သမ္ပပ္ပလာပါ ဝေရမဏီ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဝါစာ

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာကမ္မန္တော။ ပါဏာတိပါတာ
ဝေရမဏီ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏီ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ
ဝေရမဏီ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သမ္မာကမ္မန္တော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာအာဇီဝေါ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ
အရိယသာဝကော မိစ္ဆာအာဇီဝံ ပဟာယ သမ္မာအာဇီဝေန ဇီဝိတံ
ကပ္ပေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သမ္မာအာဇီဝေါ။ (၁၁)

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဝါယာမော။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ
ဘိက္ခု၊ အနုပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အနုပ္ပါဒါယ
ဆန္တံ ဇနေတိ ဝါယမတိ ဝီရိယံ အာရဘတိ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ
ပဒဟေတိ၊ ဥပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနာယ

၁-ဝေရမဏီ (က)

ဆန္ဒ ဇနေတိ ဝါယမတိ ဝီရိယံ အာရဏတိ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ
 ပဒဟတိ၊ အနုပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပ္ပါဒါယ ဆန္ဒံ ဇနေတိ
 ဝါယမတိ ဝီရိယံ အာရဏတိ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ၊ ဥပ္ပန္နာနံ
 ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဌိတိယာ အသမ္မောသာယ ဘိယျောဘာဝါယ
 ဝေပုလ္လာယ ဘာဝနာယ ပါရိပူရိယာ ဆန္ဒံ ဇနေတိ ဝါယမတိ
 ဝီရိယံ အာရဏတိ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ
 ဘိက္ခဝေ သမ္မာဝါယာမော။ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာသတိ။
 ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ကာယေ ကာယာနုပဿီဝိဟရတိ အာတာ
 ပီ သမ္ပဇာနော သတိမာဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ၊
 ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော
 သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ၊ စိတ္တေ စိတ္တာ
 နုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ
 လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ
 အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာ
 ဒေါမနဿံ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သမ္မာသတိ။ (၁၂)

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာသမာဓိ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ
 ဘိက္ခူ ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိဇ္ဇ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သဝိ
 တက္ကံ သဝိစာရံ ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခံ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရ
 တိ။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝုပသမာ အဇ္ဈတ္တံ သမ္ပသာဒနံ စေတသော
 ဧကောဒိဘာဝံ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ သမာဓိဇံ ပီတိသုခံ ဒုတိယံ

ဈာန် ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ပီတိယာ စ ဝိရာဂါ ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတိ၊ သတောစ သမ္ပဇာနော၊ သုခဉ္စ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ယံ တံ အရိယာ အာစိက္ခန္တိ “ဥပေက္ခကော သတိမာ သုခဝိဟာရီ” တိ၊ တတိယံ ဈာန် ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သုခဿ စ ပဟာနာ ဒုက္ခဿစ ပဟာနာ ပုဗ္ဗေဝ သောမနဿ ဒေါမနဿာနံ အတ္ထင်္ဂမာ အဒုက္ခမသုခံ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိံ စတုတ္ထံ ဈာန် ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သမ္မာသမာဓိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ။

ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ၊ ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ၊ သမုဒယဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ၊ “အတ္ထိဓမ္မာ”တိ ဝါ ပနဿ သတိပစ္စုပ္ပိတာ ဟောတိ ယာဝဒေဝ ဉာဏမတ္တာယ ပဋိဿတိ မတ္တာယ။ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ၊ န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ စတုသု အရိယသစ္စေသု။

သစ္စပဉ္စ နိဋ္ဌိတံ။

ဓမ္မာနုပဿနာ နိဋ္ဌိတာ။ (၁၃)

မဟာစည်သာသနာရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ် ၁၂၅

ယော ဟိ ကောစိ ဘိက္ခဝေ ဣမေ စတ္တာရော သတိ ပဋ္ဌာနေ ဧဝံ ဘာဝေယျ သတ္တဝဿာနိ၊ တဿ ခွိန္တံ ဖလာနံ အညတရံ ဖလံ ပါဠိကံခံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ အညာ သတိ ဝါ ဥပါဒိ သေသေ အနာဂါမိတာ။

တိဋ္ဌန္တု ဘိက္ခဝေ သတ္တဝဿာနိ။ ယော ဟိ ကောစိ ဘိက္ခဝေ ဣမေ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ ဧဝံ ဘာဝေယျ ဆ ဝဿာနိ။ ပ။ ပဉ္စဝဿာနိ။ စတ္တာရိ ဝဿာနိ။ တိဏိ ဝဿာနိ၊ ဒွေ ဝဿာနိ၊ ဧကံ ဝဿံ။ တိဋ္ဌတု ဘိက္ခဝေ ဧကံ ဝဿံ။

ယော ဟိ ကောစိ ဘိက္ခဝေ ဣမေ စတ္တာရော သတိ ပဋ္ဌာနေ ဧဝံ ဘာဝေယျ သတ္တမာသာနိ၊ တဿ ခွိန္တံ ဖလာနံ အညတရံ ဖလံ ပါဠိကံခံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ အညာ သတိ ဝါ ဥပါဒိသေသေ အနာဂါမိတာ။ (၁၄)

တိဋ္ဌန္တု ဘိက္ခဝေ သတ္တ မာသာနိ။ ယော ဟိ ကောစိ ဘိက္ခဝေ ဣမေ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ ဧဝံ ဘာဝေယျ ဆ မာသာနိ။ ပ။ ပဉ္စ မာသာနိ။ စတ္တာရိ မာသာနိ။ တိဏိ မာသာနိ၊ ဒွေ မာသာနိ၊ ဧကံ မာသံ။ အမုမာသံ။ တိဋ္ဌတု ဘိက္ခဝေ အမုမာ သော။ ယော ဟိ ကောစိ ဘိက္ခဝေ ဣမေ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာ နေ ဧဝံ ဘာဝေယျ သတ္တာဟံ၊ တဿ ခွိန္တံ ဖလာနံ အညတရံ ဖလံ ပါဠိကံခံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ အညာ သတိ ဝါ ဥပါဒိသေသေ

၁၂၆

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တ

အနာဂါမိတာတိ။

ကောယနော အယံ ဘိက္ခဝေ မဂ္ဂေါ သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိယာ
 သောကပရိဒေဝါနံ သမတိက္ကမာယ ဒုက္ခဒေါမနဿာနံ
 အတ္ထင်္ဂမာယ ဉာယဿ အဓိဂမာယ နိဗ္ဗာနဿ သစ္စိကိရိယာယ
 ယဒိဒံ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ"တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေ
 တံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တန္တိ။ ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခု
 ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္တန္တိ။

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။ (၁၅) လက္ခယံ

ဘိက္ခု ပါတိမောက် ပါဠိတော်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပုဗ္ဗကရဏလေးပါး

သမ္ဗုဒ္ဓနိ ပဒီပေါ စ၊ ဥဒကံ အာသနေန စ။
ဥပေါသထဿ ဧတာနိ၊ ပုဗ္ဗကရဏန္တိ ဝုစ္စတိ။

ပုဗ္ဗကိစ္စလေးပါး

ဆန္ဒ ပါရိသုဒ္ဓိ ဥတုက္ခာနံ၊ ဘိက္ခု ဂဏာနာ စ ဩဝါဒေါ
ဥပေါသထဿ ဧတာနိ၊ ပုဗ္ဗကိစ္စန္တိ ဝုစ္စတိ။

ပတ္တကလ္လလေးပါး

ဥပေါသထော ယာဝတိကာ စ ဘိက္ခု ကမ္မပုတ္တာ၊
သဘာဂါပတ္တိယော စ န ဝိဇ္ဇန္တိ။
ဝဇ္ဇနိယာ စ ပုဂ္ဂလာ တသ္မိံ န ဟောန္တိ၊ ပတ္တကလ္လန္တိ
ဝုစ္စတိ။

ပုဗ္ဗကရဏ ပုဗ္ဗကိစ္စာနိ သမာပေတွာ ဒေသိတာပတ္တိက
ဿ သမဂ္ဂဿ ဘိက္ခုသံဃဿ အနုမတိယာ ပါတိမောက္ခံ
ဥဒ္ဓိသိတုံ အာရာဓနံ ကရေမ။

နိဒါနုဒ္ဒေသ

သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အဇ္ဈုပေါသထော
 ပန္နရသော၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော ဥပေါထထံ
 ကရေယျ၊ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသေယျ။ ကိံ သံဃဿ ပုဗ္ဗကိစ္စံ၊
 ပါရိသုဒ္ဓိံ အာယသ္မန္တော အာရောစေထ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသိ
 သာမိ၊ တံ သဗ္ဗေဝ သန္တာ သာဓုကံ သုဏောမ မနသိ ကရောမ၊
 ယဿ သိယာ အာပတ္တိ၊ သော အာဝိကရေယျ၊ အသန္တိယာ
 အာပတ္တိယာ တုဏှိ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ တုဏှိ ဘာဝေန ခေါ ပနာယသ္မန္တေ
 “ပရိသုဒ္ဓါ”တိ ဝေဒိသာမိ။ ယထာ ခေါ ပန ပစ္စေကပုဋ္ဌဿ
 ဝေယျာကရဏံ ဟောတိ၊ ဧဝမေဝ ဧဝရူပါယ ပရိသာယ ယာဝ
 တတိယံ အနုသာဝိတံ ဟောတိ။ ယောပန ဘိက္ခု ယာဝတတိယံ
 အနုသာဝိယမာနေ သရမာနော သန္တိ အာပတ္တိံ နာဝိကရေယျ၊
 သမ္ပဇာနမုသာဝါဒဿ ဟောတိ၊ သမ္ပဇာနမုသာဝါဒေါ ခေါ
 ပနာယသ္မန္တော အန္တရာယိကော ဓမ္မော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ၊ တသ္မာ
 သရမာနေန ဘိက္ခုနာ အာပန္နေန ‘ဝိသုဒ္ဓါပေက္ခန သန္တိ အာပတ္တိ
 အာဝိကာတဗ္ဗာ၊ အာဝိကတာ ဟိဿဖာသု ဟောတိ။

ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ ခေါ အာယသ္မန္တော နိဒါနံ၊ တတ္ထာယသ္မန္တေ ပုစ္ဆာမိ
 ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ဒုတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ တတိယမ္ပိ
 ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ပရိသုဒ္ဓေတ္ထာယသ္မန္တော၊ တသ္မာ တုဏှိ၊

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ် ၁၂၉

ဝေမေတံ ဓာရယာမိတိ။

နိဗ္ဗိတံ နိဗ္ဗိတံ။ (လဆန်း ၁-ရက်)

ပါရာဇိကုဒ္ဒေသ

တကြိမေ စတ္တာရော ပါရာဇိကာ ဓမ္မာ ဥဒ္ဓေသံ
အာဂစ္ဆန္တိ။

မေထုနဓမ္မ သိက္ခာပဒ

၁။ ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုနံ သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော
သိက္ခံ အပ္ပစ္စက္ခာယ ဒုဗ္ဗလျံ အနာဝိကတွာ မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေ
ဝေယျ။ အန္တမသော တိရစ္ဆာနဂတာယပိ၊ ပါရာဇိကော ဟောတိ
အသံဝါသော။

အာဒိန္နာဒါန သိက္ခာပဒ

၂။ ယော ပန ဘိက္ခု ဂါမာ ဝါ အရညာ ဝါ အဒိန္နံ
ထေထယျသင်္ခါတံ အာဒိယေယျ ယထာရူပေ အဒိန္နာဒါနေ ရာဇာ
နောစောရံ ဂဟေတွာ ဟနေယျံ ဝါ ဗန္ဓေယျံ ဝါ ပဗ္ဗာယေယျံ
ဝါ “စောရောသိ ဗာလောသိ မူဠောသိ ထေနောသိ”တိ၊ တထာရူပံ
ဘိက္ခု အဒိန္နံ အာဒိယမာနော အယမ္ပိ၊ ပါရာဇိကော ဟောတိ
အသံဝါသော။

၁၃၀

ဘိက္ခုပါတိမောက်ပါဠိတော်

အနုဿ ဝိဂ္ဂဟ သိက္ခာပဒ

၃။ ယော ပန ဘိက္ခု သဠိစ္စ မနုဿဝိဂ္ဂဟံ ဇီဝိတာ
ရောဝေါပေယျ၊ သတ္တဟာရကံ ဝါ သာ ပရိယေသေယျ၊ မရဏာ
ဝဏ္ဏံ ဝါ သံဝဏ္ဏေယျ၊ မရဏာယဝါ သမာဒပေယျ “အမ္ဘော
ပုရိသ ကိံတုယှိမိနာ ပါပကေန ဒုဇ္ဇီဝိတေန၊ မတံ တေ ဇီဝိတာ
သေယျော” တိ၊ ဣတိ စိတ္တမနော စိတ္တသင်္ကပ္ပေါ အနေကပရိယာ
ယေန မရဏဝဏ္ဏံ ဝါ သံဝဏ္ဏေယျ၊ မရဏာယ ဝါ သမာဒပေယျ
အယမ္ပိ၊ ပါရာဇိကော ဟောတိ အသံဝါသော။

ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မ သိက္ခာပဒ

၄။ ယော ပန ဘိက္ခု အနဘိဇာနံ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ
အတ္တုပနာယိကံ အလမရိယဉာဏဒဿနံ သမုဒါစရေယျ
“ဣတိ ဇာနာမိ ဣတိပဿာမိ”တိ၊ တတော အပရေန သမယေန
သမနုဂ္ဂါဟိယ မာနောဝါ အသမနုဂ္ဂါဟိယမာနော ဝါ အာပန္နော
ဝိသုဒ္ဓါပေက္ခော ဧဝံ ဝဒေယျ “အဇာနမေဝံ အာဝုသော အဝစံ
ဇာနာမိ အပဿံ ပဿာမိ တုစ္ဆံ မုသာ ဝိလပိ”န္တိ၊ အညတြ
အဓိမာနော၊ ဩယမ္ပိ ပါရာဇိကော ဟောတိ အသံဝါသော။

ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ ခေါ အာယသ္မန္တော စတ္တာရော ပါရာဇိကော ဓမ္မာ။
ယေသံ ဘိက္ခု အညတရံ ဝါ အညတရံ ဝါ အာပဇ္ဇိတွာ န

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ် ၁၃၁

လဘတိ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ သံဝါသံ ယတာ ပုရေ၊ တထာ ပစ္ဆာ၊
ပါရာဇိကော ဟောတိ အသံဝါသော။ တတ္ထာယသ္မန္တေ ပုစ္ဆာမိ၊
ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ ဒုတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ၊ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ တတိယမ္ပိ
ပုစ္ဆာမိ၊ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ပရိသုဒ္ဓေတ္ထာယသမ္ပန္တော၊ တသ္မာ
တုဏှိ၊ ဧဝမေတံ ဓာရယာမိတိ။

ပါရာဇိကံ နိဋ္ဌိတံ။ (၂)

သံဃာဒိသေသုဒ္ဓသ

ဣမေ ခေါ ပနာယသ္မန္တော တေရသ သံဃာဒိသေသာ
ဓမ္မာ ဥဒ္ဓေသံ အာဂစ္ဆန္တိ။

သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ သိက္ခာပဒ

၁။ သဉ္ဇေတနိကာ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ အညတြ သုပိနန္တာ
သံဃာ ဒိသေသော။

ကာယသံသဂ္ဂ သိက္ခာပဒ

၂။ ယော ပန ဘိက္ခု၊ ဩတိဏ္ဏော ဝိပရိဏတေန စိတ္တေ
န မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ ကာယသံသဂ္ဂံ သမာပဇ္ဇေယျ ဟတ္ထဂ္ဂါဟံ
ဝါ ဝေဏီဂ္ဂါဟံ ဝါ အညတရဿ ဝါ အညတရဿ ဝါ

၁၃၂

ဘိက္ခုပါတိမောက်ပါဠိတော်

အင်္ဂဿပရာမသနံ၊ သံဃာဒိသေသော။

ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာ သိက္ခာပဒ

၃။ ယော ပန ဘိက္ခု ဩတိဇ္ဈော ဝိပရိဏတေန
စိတ္တေန မာတုဂါမံ ဒုဋ္ဌုလ္လာဟိ ဝါစာဟိ ဩဘာသေယျ ယထာ
တံ ယုဝါ ယုဝတိ မေထုနပသံဟိတာဟိ၊ သံဃာဒိသေသော။
အတ္တကာမ ပါရိစရိယ သိက္ခာပဒ

၄။ ယော ပန ဘိက္ခု ဩတိဇ္ဈော ဝိပရိဏတေန စိတ္တ
န မာတုဂါမဿ သန္တိကေ အတ္တကာမပါရိစယာယ ဝဏ္ဏံ ဘာ
သေယျ “ဧတဒဂ္ဂံ ဘဂိနိ ပါရိစရိယာနံ ယာ မာဒိသံ သီလဝန္တံ
ကလျာဏဓမ္မံ ဗြဟ္မစာရိံ ဧတေန ဓမ္မေန ပရိစရေယျာ”တိ
မေထုနပသံဟိတေန၊ သံဃာဒိသေသော။

သဉ္ဇရိတ္တ သိက္ခာပဒ

၅။ ယော ပန ဘိက္ခု သဉ္ဇရိတ္တံ သမာပဇ္ဇေယျ ဣတ္ထိယာ
ဝါ ပုရိသမာတိ ပုရိသဿ ဝါ ဣတ္ထိမတိ ဇာယတ္တနေ ဝါ ဇာရတ္တ
နေ ဝါ၊ အန္တမသော တင်္ဂဏိကာယပိ၊ သံဃာဒိသေသော။

ကုဋိကာရ သိက္ခာပဒ

၆။ သညာစိကာယ ပန ဘိက္ခုနာ ကုဋိံ ကာရယမာနေန

မဟာစည်သာသနာရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ် ၁၃၃

အသာမိကံ အတ္တုဒ္ဓေသံ ပမာဏိကာ ကာရေတဗ္ဗာ၊ တတြိဒံ
ပမာဏံ၊ ဒီဃသော ဒွါဒသ ဝိဒတ္ထိယော သုဂတဝိဒတ္ထိယာ၊
တိရိယံ သတ္တန္တရာ၊ ဘိက္ခု အဘိဇ္ဇေတဗ္ဗာ ဝတ္ထုဒေသနာယ၊
တေဟိ ဘိက္ခုဟိ ဝတ္ထု ဒေသေတဗ္ဗံ အနာရန္တံ သပရိက္ကမနံ။
သာရဗ္ဗေ စေ ဘိက္ခု ဝတ္ထု သ္မိံ အပရိက္ကမနေ သညာစိကာယကုဋိ
ကာရေယျ၊ ဘိက္ခု ဝါ အနဘိဇ္ဇေယျ ဝတ္ထုဒေသနာယ၊ ပမာဏံ
ဝါ အတိက္ကာမေယျ၊ သံဃာဒိသေသော။

ဝိဟာရကာရ သိက္ခာပဒ

၇။ မဟလ္လကံ ပန ဘိက္ခုနာ ဝိဟာရံ ကာရယမာနေန
အသာမိကံ အတ္တုဒ္ဓေသံ ဘိက္ခု အဘိဇ္ဇေတဗ္ဗာ၊ ဝတ္ထုဒေသနာ
ယ၊ တေဟိ ဘိက္ခုဟိ ဝတ္ထု ဒေသေတဗ္ဗံ အနာရန္တံ သပရိက္ကမနံ။
သာရဗ္ဗေ စေ ဘိက္ခု ဝတ္ထု သ္မိံ အပရိက္ကမနေ မဟလ္လကံ ဝိဟာရံ
ကာရေယျ ဘိက္ခု ဝါ အနဘိဇ္ဇေယျ ဝတ္ထုဒေသနာယ၊ သံဃာဒိ
သေသော။ (၃)

ဒုဋ္ဌဒေါသ သိက္ခာပဒ

၈။ ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခု ဒုဋ္ဌော ဒေါသော အပ္ပတိ
တော အမူလကေန ပါရာဇိကေန ဓမ္မေန အနန္တံသေယျ “အပ္ပေဝ
နာမ နံ ဣမမှာ ဗြဟ္မစရိယာ စာဝေယျ”န္တိ၊ တတော အပရေန

၁၃၄

ဘိက္ခုပါတိမောက်ပါဠိတော်

သမယေန သမနုဂ္ဂါဟိယမာနော ဝါ အသမနုဂ္ဂါဟိယ မာနော
ဝါ အမူလကဉ္စေ တံ အဓိကရဏံ ဟောတိ၊ ဘိက္ခု စ ဒေါသံ
ပတိဋ္ဌာတိ၊ သံဃာဒိသေသော။

အညဘာဂိယ သိက္ခာပဒ

၉။ ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခု ဒုဋ္ဌော ဒေါသော အပ္ပတိ
တော အညဘာဂိယဿ အဓိကရဏဿ ကိဉ္စိဒေသံ လေသမတ္ထံ
ဥပါဒါယ ပါရာဇိကေန ဓမ္မေန အနုဒ္ဓံသေယျ “အပ္ပေဝ နာမ နံ
ဣမမှာ ဗြဟ္မစရိယာ စာဝေယျ”န္တိ၊ တတော အပရေန သမယေန
သမနုဂ္ဂါဟိယမာနော ဝါ အသမနုဂ္ဂါဟိယမာနော ဝါ အည
ဘာဂိယဉ္စေ တံ အဓိကရဏံ ဟောတိ၊ ကောစိ ဒေသော လေသ
မတ္တော ဥပါဒိန္နော၊ ဘိက္ခု စ ဒေါသံ ပတိဋ္ဌာတိ၊ သံဃာဒိ
သေသော။

သံဃ ဘေဒ သိက္ခာပဒ

၁၀။ ယော ပန ဘိက္ခု သမဂ္ဂဿ သံဃဿဘေဒါယ
ပရက္ကမေယျ၊ ဘေဒနသံဝတ္တနိကံ ဝါ အဓိကရဏံ သမာဒါယ
ပဂ္ဂယု တိဋ္ဌေယျ၊ သော ဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ဧဝမဿ ဝစနိယော
“မာယသ္မာ သမဂ္ဂဿ သံဃဿ ဘေဒါယ ပရက္ကမိ၊ ဘေဒန
သံဝတ္တနိကံ ဝါ အဓိကရဏံ သမာဒါယ ပဂ္ဂယု အဋ္ဌာသိ၊ သမေ

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ် ၁၃၅

တာ ယသွာ သံဃေန၊ သမဂ္ဂေါ ဟိ သံဃော သမ္မောဒမာနော
အဝိဝဒ မာနော ဧကုဒ္ဒေသော ဖာသု ဝိဟရတိ”တိ၊ ဧဝံသော
ဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ဝုစ္ဆမာနော တထေဝ ပဂ္ဂဏေယျ၊ သော ဘိက္ခု
ဘိက္ခုဟိ ယာဝတတိယံ သမနဘာသိတဗ္ဗော တဿ
ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ ယာဝ တတိယဉ္စေ သမနဘာသိယမာနော တံ
ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ ဣစ္ဆေတံ ကုသလံ၊ နော စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊
သံဃာဒိသေသော။ (၄)

ဘေဒါ နုဝတ္တက သိက္ခာပဒ

၁၁။ တဿေဝ ခေါ ပန ဘိက္ခုဿ ဘိက္ခု ဟောန္တိ
အနုဝတ္တကာ ဝဂ္ဂဝါဒကာ ဧကော ဝါ ဒွေ ဝါ တယော ဝါ၊ တေ
ဧဝံ ဝဒေယျံ။ “မာယသုန္တော ဧတံ ဘိက္ခုံ ကိဉ္စိ အဝစုတ္တ၊ ဓမ္မဝါဒီ
စေသော ဘိက္ခု၊ ဝိနယဝါဒီ စေသော ဘိက္ခု၊ အမှာကဉ္စေသော
ဘိက္ခု၊ ဆန္ဒဉ္စ ရုစိဉ္စ အာဒါယ ဝေါဟရတိ ဇာနာတိ နော
ဘာသတိ အမှာကဓမ္မေတံ ခမတိ”တိ၊ တေ ဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ
ဧဝမဿု ဝစနိယာ “မာယသုန္တော ဧဝံ အဝစုတ္တ၊ န စေ သော
ဘိက္ခု ဓမ္မဝါဒီ၊ န စေ သော ဘိက္ခု ဝိနယဝါဒီ၊ မာယသုန္တာနမ္ပိ
သံဃဘေဒေါ ရုစိတ္ထ၊ သမေတာယသုန္တာနံ သံဃေန၊ သမဂ္ဂေါ
ဟိ သံဃော သမ္မောဒမာနော အဝိဝဒမာနော ဧကုဒ္ဒေသော ဖာသု
ဝိဟရတိ”တိ၊ ဧဝံ တေ ဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ဝုစ္ဆမာနာ တထေဝ

၁၃၆

ဘိက္ခုပါတိမောက်ပါဠိတော်

ပဂ္ဂဏေယျံ။ တေ ဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ယာဝတတိယံ သမနဘာသိ
တဗ္ဗာ တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ ယာဝ တတိယဉ္စေ သမနဘာသိယ
မာနာ တံ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျံ။ ဣစ္ဆေတံ ကုသလံ၊ နော စေ ပဋိနိဿ
ဇ္ဇေယျံ။ သံဃာဒိသေသော။

ဒုဗ္ဗစ သိက္ခာပဒ

၁၂။ ဘိက္ခု ပနေဝ ဒုဗ္ဗစဇာတိကော ဟောတိ ဥဒ္ဒေသ
ပရိယာ ပနွေသု သိက္ခာပဒေသု ဘိက္ခုဟိ သဟဓမ္မိကံ ဝုစ္စမာနော
အတ္တာနံ အဝစနီယံ ကရေတိ “မာ မံ အာယသ္မန္တော ကိဉ္စိအဝ
စုတ္တ ကလျာဏံ ဝါ ပါပကံ ဝါ၊ အဟမ္ပိယသ္မန္တေ နကိဉ္စိ ဝက္ခာမိ
ကလျာဏံဝါ ပါပကံဝါ ဝိရမထာယသ္မန္တော မမ ဝစနာယာ”တိ၊
သော ဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ဧဝမဿ ဝစနီယော “မာယသ္မာ အတ္တာနံ
အဝစနီယံ အကာသိ၊ ဝစနီယမေဝါ ယသ္မာ အတ္တာနံ ကရေတု၊
အာယသ္မာပိ ဘိက္ခု ဝဒတု သဟဓမ္မေန ဘိက္ခုပိ အာယသ္မန္တံ
ဝက္ခန္တိ သဟဓမ္မေန၊ ဧဝံ သံဝဒ္ဓါ ဟိ တဿ ဘဂဝတော ပရိသာ
ယဒိဒံ မညမညဝစနေန အညမညဝုဋ္ဌာပနေနာ”တိ၊ ဧဝံ သော
ဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ဝုစ္စမာနော တထေဝ ပဂ္ဂဏေယျ၊ သော ဘိက္ခု
ဘိက္ခုဟိ ယာဝတတိယံ သမနဘာသိတဗ္ဗာ တဿ ပဋိနိဿ
ဂ္ဂါယ၊ ယာဝတတိယဉ္စေ သမနဘာသိယမာနော တံ ပနိဿ
ဇ္ဇေယျ၊ ဣစ္ဆေတံ ကုသလံ၊ နော စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ သံဃာဒိ

မဟာစည်သာသနာရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ် ၁၃၇

သေသော။

ကုလဒူသက သိက္ခာပဒ

၁၃။ ဘိက္ခု ပနေဝ အညတရံ ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ
 ဥပနိဿာယ ဝိဟရတိ ကုလဒူသကော ပါပသမာစာရော၊
 တဿခေါ ပါပကာ သမာစာရာ ဒိဿန္တိ စေဝ သုယုန္တိ စ၊
 ကုလာနိ စ တေန ဒုဋ္ဌာနိ ဒိဿန္တိ စေဝ သုယုန္တိ စ၊ သော
 ဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ဧဝမဿ ပစနိယော “အာယသ္မာ ခေါ ကုလဒူ
 သကော ပါပသမာစာရော၊ အာယသ္မတော ခေါ ပါပကာ သမာ
 စာရာ ဒိဿန္တိ စေဝ သုယုန္တိစ၊ ကုလာနိ စာယသ္မတာ ဒုဋ္ဌာနိ
 ဒိဿန္တိ စေဝ သုယုန္တိ စ၊ ပက္ကမတာယသ္မာ ဣမမှာ အာဝါသာ၊
 အလံ တေ ဣဓ ဝါ သေနာ”တိ၊ ဧဝံ သော ဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ
 ဝုစ္စမာနော တေ ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ “ဆန္ဒဂါမိနော စ ဘိက္ခု
 ဒေါသဂါမိနော စ ဘိက္ခု မောဟဂါမိနော စ ဘိက္ခု ဘယ
 ဂါမိနော စဘိက္ခု တာဒိသိကာယ အာပတ္တိယာ ဧကစ္စံ ပဗ္ဗာဇေန္တိ၊
 ဧကစ္စံ န ပဗ္ဗာဇေန္တိ”တိ၊ သော ဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ဧဝမဿ
 ဝစနိယော “မာယသ္မာ ဧဝံ အဝစ၊ န စ ဘိက္ခု ဆန္ဒဂါမိနော န
 စ ဘိက္ခု ဒေါသဂါမိနော၊ န စ ဘိက္ခု မောဟဂါမိနော၊ န စ
 ဘိက္ခု ဘယဂါမိနော၊ အာယသ္မာခေါ ကုလဒူသကာ ပါပသမာ
 စာရော၊ အာယသ္မတော ခေါ ပါပကာ သမာစာရာ ဒိဿန္တိ စေဝ

၁၃၈

ဘိက္ခုပါတိမောက်ပါဠိတော်

သုယုန္တိစ၊ ကုလာနိ စာယသ္မတာ ဒုဋ္ဌာနိ ဒိဿန္တိ စေဝ သုယုန္တိစ၊
 ပက္ကမတာယသ္မာ ဣမမှာ အာဝါသာ အလံ တေ ဣဝေါသေနာ”
 တိ ဧဝဉ္စ သော ဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ဝုစ္စမာနော တထေဝ ပဂ္ဂဏေ
 ယု၊ သော ဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ယာဝတတိယံ သမနဘာသိတဗ္ဗော
 တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ ယာဝတတိယဉ္စ သမနဘာသိယမာနော
 တံ ပဋိနိဿဇ္ဇေယု၊ ဣစ္စေတံ ကုသလံ၊ နော စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယု၊
 သံဃာဒိသေသော။

ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ ခေါ အာယသ္မန္တော တေရသ သံဃာဒိသေသာ
 ဓမ္မာ နဝ ပဌမာပတ္တိကာ စက္ကာရော ယာဝတတိယကာ။ ယေသံ
 ဘိက္ခု အညတရံ ဝါ အညတရံ ဝါ အာပဇ္ဇိတွာ ယာဝတိဟံ
 ဇာနံ ပဋိစ္ဆာဒေတိ။ တာဝတိဟံ တေန ဘိက္ခုနာ အကာမာ
 ပရိဝတ္တဗ္ဗံ၊ ပရိဝတ္တံ’ ပရိဝါသေန ဘိက္ခုနာ ဥတ္တရိ ဆာရတ္တံ

၁။ ကစ္စာယနေ ‘ဝသတော ဥတ္တ ဣတိ ပါဠိယဉ္စ ဝဿံ ဝုတ္တော
 ပရိဝတ္တံ ပရိဝါသော’တိ ပါဠော ဒိဿတေ၊ တထာ ဟိ သာသဒာသု
 တော တကာရာဒိပ္ပစ္စယံ ကတွာ ဣကာရေ အသတိ သတ္တံ သတ္တာတိ
 ရူပံသတိပန ဣကာရေ သိဋ္ဌော နသိဋ္ဌောတိ ရူပံ ဘဝတိ တထာ
 ဝသဓာတုတော တကာရာဒိပ္ပစ္စယံ ကတွာ ဥကာရေအသတိ ဝုတ္တံ
 ဝတ္တဗ္ဗန္တိ ရူပံ သတိပန ဥကာရေ ဝုဋ္ဌံ ပရိဝုဋ္ဌန္တိ ရူပံ ဣဒမေဝ စ
 ဗျာကရဏာနုလောမံ၊ ပါဏိနိယေ ၈၊ ၃၊ ၆၁၊ သုတ္တံ မုဒ္ဒဗောဓေ ခဿံ
 သုတ္တံ ပဿိတဗ္ဗံ။ (အဘယာရာမိကထေရဿမတိ)

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ် ၁၃၉

ဘိက္ခု မာနတ္တာယ ပဋိပဋိတဗ္ဗံ၊ စိန္တာမာနတ္တော ဘိက္ခု ယတ္ထ
သိယာ ဝိသတိဂဏော ဘိက္ခုသံဃော၊ တတ္ထ သော ဘိက္ခု
ဘိက္ခုဟိ အဗ္ဘေတဗ္ဗော။ ဧကေနပိ စေ ဦးနော ဝိသတိဂဏော
ဘိက္ခု သံဃော တံ ဘိက္ခု အဗ္ဘေယျ၊ သော စ ဘိက္ခု အနဗ္ဗိတော၊
တေ စ ဘိက္ခု ဂါရယှာ၊ အယံ တတ္ထ သာမီစိ။ တတ္ထာယသ္မန္တေ
ပုစ္ဆမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ဒုတိယမ္ပိ ပုစ္ဆမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊
တတိယမ္ပိ ပုစ္ဆမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ပရိသုဒ္ဓေတ္တာယသ္မန္တော၊
တသ္မာ တုဏှိ၊ ဧဝမေတံ ဓာရယာမိတိ။

သံဃောဒိသေသော နိဋ္ဌိတော။ (၆)

အနိယတုဒ္ဒေသ

ဣမေခေါ ပနာယသ္မန္တော ဒွေ အနိယတာ ဓမ္မာ ဥဒ္ဒေသံ
အာဂစ္ဆန္တိ။

ပဌမ အနိယတ သိက္ခာပဒ

၁။ ယော ပန ဘိက္ခု မာတုဂါမေန သဒ္ဓိဇ္ဇကော ဧကာ
ယရဟော ပဋိစ္ဆန္နေ အာသနေ အလံကမ္မနိယေ နိသန္တံ ကပ္ပေယျ၊
တမေနံ သဒ္ဓေယျဝစသော ဥပါသိကာ ဒိသ္မာ တိဏ္ဍံ ဓမ္မာနံ
အညတရေန ဝဒေယျ ပါရာဇိကေန ဝါ သံဃာဒိသေ သေနဝါ
ပါစိတ္တိယေန ဝါ၊ နိသန္တံ ဘိက္ခု ပဋိဇာနမာနော တိဏ္ဍံ ဓမ္မာနံ

၁၄၀

ဘိက္ခုပါတိမောက်ပါဠိတော်

အညတရေန ကာရေတဗ္ဗော ပါရာဇိကေန ဝါ သံဃာဒိသေသေန
ဝါ ပါစိတ္တိယေန ဝါ၊ ယေန ဝါ သာသဒ္ဓေယျဝစသော ဥပါ
သိကာ ဝဒေယျ၊ တေန သော ဘိက္ခုကာရေ တဗ္ဗော၊ အယံ
ဓမ္မော အနိယတော။

ဒုတိယ အနိယတ သိက္ခာပဒ

၂။ န ဟေဝ ခေါ ပန ပဋိစ္ဆန္တံ အာသနံ ဟောတိ နာလံ
ကမ္မနိယံ၊ အလဉ္စ ခေါ ဟောတိ မာတုဂါမံ ဒုဋ္ဌုလ္လာဟိ ဝါစာဟိ
ဩဘာသိတုံ၊ ယော ပန ဘိက္ခု တထာရူပေ အာသနေ မာတုဂါ
မေန သဒ္ဓိံ ဧကော ဧကာယ ရဟော နိသန္တံ ကပ္ပေယျ၊ တမေနံ
သဒ္ဓေယျဝစသော ဥပါသိကာ ဒိသ္မာ ခြိန္တံ ဓမ္မာနံ အညတရေန
ဝဒေယျ သံဃာဒိသေသေန ဝါ ပါစိတ္တိယေန ဝါ၊ နိသန္တံ ဘိက္ခု
ပဋိဇာနဗ္ဗာနော ခြိန္တံ ဓမ္မာနံ အညတရေန ကာရေတဗ္ဗော သံဃာဒိ
သေသေန ဝါ ပါစိတ္တိယေန ဝါ၊ ယေန ဝါ သာသဒ္ဓေယျဝစသော
ဥပါသိကာ ဝဒေယျ၊ တေန သော ဘိက္ခု ကာရေတဗ္ဗော၊ အယမ္ပိ
ဓမ္မော အနိယတော။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ ခေါ အာယသ္မန္တော ဒေ အနိယတာ
ဓမ္မာ။ တတ္ထာယသ္မန္တေ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္တ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ဒုတိယမ္ပိ
ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္တ ပရိသုဒ္ဓါ၊ တတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္တ ပရိသုဒ္ဓါ၊
ပရိသုဒ္ဓေတ္ထာယသ္မန္တော၊ တသ္မာ တဏှိ၊ ဧဝမေတံ ဓာရယာမိတိ။

အနိယတော နိဋ္ဌိတော။

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ်

၁၄၁

နိဿဂ္ဂိယ ပါစိတ္တိယ

ဣမေ ခေါ ပနာယသ္မန္တော တိသနိဿဂ္ဂိယာ ပါစိတ္တိယာ
ဓမ္မာ ဥဒ္ဓေသံ အာဂစ္ဆန္တိ။

ကထိနသိက္ခာပဒ

၁။ နိဋ္ဌိတ စီဝရသို့ ဘိက္ခုနာ ဥပ္ပတသို့ ကထိနေ ဒသာ
ဟ ပရမံ အတိရေကစီဝရံ ဓာရေတဗ္ဗံ၊ တံ အတိက္ကာမယတော
နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ဥဒေါသိတ သိက္ခာပဒ

၂။ နိဋ္ဌိတ စီဝရသို့ ဘိက္ခုနာ ဥပ္ပတသို့ ကထိနေ
ဧကရတ္ထမ္ပိ စေ ဘိက္ခု တိစီဝရေန ဝိပွဝသေယျ၊ အညတြ ဘိက္ခု
သမ္ပုတိယာ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

အကာလ စီဝရ သိက္ခာပဒ

၃။ နိဋ္ဌိတ စီဝရသို့ ဘိက္ခုနာ ဥပ္ပတသို့ ကထိနေ ဘိက္ခု
နော ပနေဝ အကာလစီဝရံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ အာကခံမာနေန ဘိက္ခုနာ
ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ခိပ္ပမေဝ ကာရေတဗ္ဗံ နော စ သာ
ပါရိပူရိ၊ မာသ ပရမံ တေန ဘိက္ခုနာ တံ စီဝရံ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ
ဦနဿ ပါရိပူရိယာ သတိယာ ပစ္စာသာယ။ တတော စေ ဥတ္တရိ

၁၄၂

ဘိက္ခုပါတိမောက်ပါဠိတော်

နိက္ခိပေယျ သတိယာပိ ပစ္စာသာယ။ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။
(၇)

ပုရာဏ စီဝရ သိက္ခာပဒ

၄။ ယော ပန ဘိက္ခု အညာတိကာယ ဘိက္ခုနိယာ
ပုရာဏစီဝရံ ဓောဝါပေယျ ဝါ ရဇာပေယျ ဝါ အာကောဠာ
ပေယျဝါ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

စီဝရ ပဋိဂ္ဂဟဏ သိက္ခာပဒ

၅။ ယော ပန ဘိက္ခု အညာတိကာယ ဘိက္ခုနိယာ
ဟတ္တတော စီဝရံ ပဋိဂ္ဂဏေယျ အညတြ ပါရိဝတ္တကာ၊ နိဿ
ဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

အညာတက ဝိညတ္တိ သိက္ခာပဒ

၆။ ယော ပန ဘိက္ခု အညာတကံ ဂဟပတိံ ဝါဂဟ
ပတာနိံ ဝါ စီဝရံ ဝိညာပေယျ အညတြ သမယော၊ နိဿဂ္ဂိယံ
ပါစိတ္တိယံ တတ္ထာယံ သမယော၊ အစ္ဆိန္ဒစီဝရော ဝါ ဟောတိ
ဘိက္ခု နဋ္ဌစီဝရော ဝါ၊ အယံ တတ္ထ သမယော။

၁။ အယံပါဠိ ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာ ရုဋ္ဌာယံအတ္ထိ၊ ပဒဘာဇေန ပန
အနာဂတတ္တာ မာတိကာယံ ဟတ္တဘောတိပဒံ နဝတ္တဗ္ဗန္တိ အာစရိ
ယေဟိ ဝုတ္တံ။

တတုတ္တရိ သိက္ခာပဒ

၇။ တဇ္ဇေ အညာတကော ဂဟပတိ ဝါ ဂဟပတာနိ ဝါ ဗဟူဟိ စိဝရေဟိ အဘိဟဋ္ဌံ၊ ပဝါရေယျ၊ သန္တရုတ္တရ ပရမံ တေန ဘိက္ခုနာ တတော စိဝရံ သာဒိတဗ္ဗံ၊ တတော စေ ဥတ္တရိ သာဒိသေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ပဌမ ဥပက္ခဋ္ဌ သိက္ခာပဒ

၈။ ဘိက္ခု ပနေဝ ဥဒ္ဓိဿ အညာတကဿ ဂဟ ပတိဿ ဝါ ဂဟပတာနိယာ ဝါ စိဝရစေတာပန္နံ ဥပက္ခဋ္ဌံ ဟောတိ “ဣမိနာ စိဝရစေတာပန္နေန စိဝရံ စေတာပေတွာ ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခု စိဝရေန အစ္စာဒေဿာမိ”တိ၊ တတြ စေ သော ဘိက္ခု ပုဗ္ဗေ အပ္ပဝါရိတော ဥပသင်္ကမိတွာ စိဝရေ ဝိကပ္ပံ အာပဇ္ဇေ ယျ “သာဓု ဝတ မံ အာယသ္မာ ဣမိနာ စိဝရစေတာပန္နေန ဧဝရူပံ ဝါ ဧဝရူပံ ဝါ စိဝရံစေတာ ပေတွာ အစ္စာဒေဟိ”တိ ကလျာဏကမျတံ ဥပါဒါယ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

၂။ အဘိဟဋ္ဌံတိ ပါဌောဝ ယုတ္တတရောဟိ ပါရာဇိကကဏ္ဍနံ ဝနိဿယ ကာယာစရိယေန ဝုတ္တံ၊ ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာရဋ္ဌာယံ ပန ရူပ သိဒ္ဓိ ဂန္တဿ ရူပဓာနံ အနဂန္တာ အဘိဟဋ္ဌန္တိ ဝုတ္တံ။ ရူပသိဒ္ဓိအာစရိယေန ဟရဓာတု တံသဓာတုယာ ဝေမတိကဘာပေန ဝိဓာတဗ္ဗာ ဘဝေယျာတိ၊ ဝိစာရေထ။

ဒုတိယ ဥပက္ခဋ္ဌ သိက္ခာပဒ

၉။ ဘိက္ခု ပနေဝ ဥဒ္ဓိဿ အညာတကာနံ ဂဟပတိနံ
ဝါ ဂဟပတာနိနံ ဝါ ပစ္စေကစီဝရစေတာပန္နနိ ဥပက္ခဋ္ဌာနိ
ဟောန္တိ “ဣမေဟိ မယံ ပစ္စေကစီဝရစေတာပန္နေဟိ ပစ္စေကစီ
ဝရနိ စေတာပေတွာ ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခု စီဝရေဟိ အစ္ဆာဒေဿာ
မာ”တိ၊ တတြ စေ သော ဘိက္ခု ပုဗ္ဗေ အပ္ပဝါရိတော ဥပသင်္က
မိတွာ စီဝရေ ဝိကပ္ပံ အာပဇ္ဇေယျ “သာဓု ဝတ မံ အာယသ္မန္တော
ဣမေဟိ ပစ္စေကစီဝရစေတာပန္နေဟိ ဧဝရူပံ ဝါ ဧဝရူပံ ဝါ စီဝရံ
စေတာ ပေတွာ အစ္ဆာဒေဿ ဥဘောဝ သန္တာ ဧကေနာ”တိ
ကလျာဏကမျှတံ ဥပါဒါယ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။ (၈)

ရာဇ သိက္ခာပဒ

၁၀။ ဘိက္ခု ပနေဝ ဥဒ္ဓိဿ ရာဇာ ဝါ ရာဇဘောဂ္ဂါ ဝါ
ဗြာဟ္မဏော ဝါ ဂဟပတိကော ဝါ ဒူတေန စီဝရစေတာပန္နံ
ပဟိဏေယျ “ဣမိနာ စီဝရစေတာပန္နေန စီဝရံ စေတာပေတွာ
ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခု စီဝရေန အစ္ဆာဒေဟိ”တိ၊ သော စေ ဒူတော
တံ ဘိက္ခု ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝံ ဝဒေယျ “ဣဒံခေါ ဘန္တေ အာယ
သ္မန္တံ ဥဒ္ဓိဿ စီဝရစေတာပန္နံ အာဘတံ၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတု အာယသ္မာ
စီဝရစေတာပန္နံ”န္တိ။ တေန ဘိက္ခုနာ သော ဒူတော ဧဝမဿဝ
စနိယော “န ခေါ မယံ အာဝုသော စီဝရစေတာပန္နံ ပဋိဂ္ဂဏှာမ၊

စီဝရဉ္စ ခေါ် မယံ ပဋိဂ္ဂဏှာမ ကာလေန ကပ္ပိန္ဒြိယံ။ သော စေ
 ဒူတော တံ ဘိက္ခုံ ဇဝံ ဝဒေယျ “အတ္ထိ ပနာယသ္မတော ကောစိ
 ဝေယျာဝစ္စကရော”တိ။ စီဝရတ္ထိကေန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနာ
 ဝေယျာဝစ္စ ကရော နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗော အာရာမိကော ဝါ ဥပါသကော
 ဝါ “ဧသော ခေါ အာဝုသော ဘိက္ခုနံ ဝေယျာဝစ္စကရော”တိ။
 သောစေ ဒူတော တံ ဝေယျာဝစ္စကရံ သညာပေတွာ တံ ဘိက္ခုံ
 ဥပသင်္ကမိတွာ ဇဝံဝဒေယျ “ယံ ခေါ ဘန္တေ အာယသ္မာ ဝေယျာ
 ဝစ္စကရံ နိဒ္ဒိသိ။ သညတ္တော သော မယာ ဥပသင်္ကမတာယသ္မာ
 ကာလေန၊ စီဝရေန တံ အတ္ထာဒေသတိ”တိ။ စီဝရတ္ထိကေန
 ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနာ ဝေယျာဝစ္စကရော ဥပသင်္ကမိတွာ ဒွတ္တိက္ခတ္တံ
 စောဒေတဗ္ဗော သာရေတဗ္ဗော “အတ္တော မေ အာဝုသော စီဝရေ
 နာ”တိ။ ဒွတ္တိက္ခတ္တံ စောဒယမာနော သာယရမာနော တံ စီဝရံ
 အဘိနိပ္ပာဒေယျ။ ဣစ္ဆေတံ ကုသလံ၊ နော စေ အဘိနိပ္ပာဒေယျ။
 စတုက္ခတ္တံ ပဉ္စက္ခတ္တံ ဆက္ခတ္တံပရမံ တုဏှိဘူတေန ဥဒ္ဓိဿ
 ဌာတဗ္ဗံ၊ စတုက္ခတ္တံ ပဉ္စက္ခတုံ ဆက္ခတ္တံပရမံ တုဏှိဘူတော
 ဥဒ္ဓိဿ တိဋ္ဌမာနော တံ စီဝရံ အဘိနိပ္ပာဒေယျ ဣစ္ဆေတံ
 ကုသလံ၊ တတော စေ ဥတ္တရိ ဝါယမမာနော တံ စီဝရံ အဘိနိပ္ပာ
 ဒေယျ။ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ၊ နော စေ အဘိနိပ္ပာဒေယျ
 ယတဿ စီဝရစေတပန္နံ အာဘတံတတ္ထ သာမံ ဝါ ဂန္ထဗ္ဗံ
 ဒူတော ဝါ ပါဟေတဗ္ဗော “ယံ ခေါ တုမေ အာယသ္မန္တော ဘိက္ခုံ

၁၄၆

ဘိက္ခုပါတိမောက်ပါဠိတော်

ဥဒ္ဓိဿ စိဝရစေတာပန္နံ ပဟိဏိတ္ထံ၊ န တံ တဿ ဘိက္ခုနော
ကိဉ္စိ အတ္ထံ အနဘောတိ၊ ယုဉ္ဇန္တယသ္မန္တော သကံ၊ မာ ဝေါ
သကံ ဝိနဿာ"တိ၊ အယံ တတ္ထ သာမိစိ။

စိဝရဝဂ္ဂေါ ပဌမော (၉)

ကောသိယ သိက္ခာပဒ

၁၁။ ယော ပန ဘိက္ခု ကောသိယမိဿကံ သန္တတံ
ကာရာပေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

သုဒ္ဓကာဠက သိက္ခာပဒ

၁၂။ ယော ပန ဘိက္ခု သုဒ္ဓကာဠကာနံ ဧဠကလောမာနံ
သန္တတံ ကာရာပေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ဒွေဘာဂ သိက္ခာပဒ

၁၃။ နဝံ ပန ဘိက္ခုနာ သန္တတံ ကာရယမာနေန ဒွေ
ဘာဂါ သုဒ္ဓကာဠကာနံ ဧဠကလောမာနံ အာဒါတဗ္ဗာ တတိယံ
ဩဒါတာနံ စတုတ္ထံ ဂေါစရိယာနံ။ အနာဒါ စေ ဘိက္ခုဒွေ
ဘာဂေ သုဒ္ဓကာဠကာနံ ဧဠကလောမာနံ တတိယံ ဩဒါတာနံ
စတုတ္ထံ ဂေါစရိယာနံ နဝံ သန္တတံ ကာရာပေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ
ပါစိတ္တိယံ။

မဟာစည်သာသနာရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ် ၁၄၇

ဆဗ္ဗဿ သိက္ခာပဒ

၁၄။ နဝံ ပန ဘိက္ခုနာ သန္တတံ ကာရာပေတွာ
ဆဗ္ဗဿာနိ ဓာရေတဗ္ဗံ၊ ဩရေန စေ ဆန္တံ ဝဿာနံ တံ သန္တတံ
ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဝါ အဝိဿဇ္ဇေတွာ ဝါ အညံ နဝံ သန္တတံ ကာရာ
ပေယျ အညတြ ဘိက္ခု သမ္မုတိယာ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

နိသီဒန သန္တတ သိက္ခာပဒ

၁၅။ နိသီဒန သန္တတံ ပန ဘိက္ခုနာ ကာရယမာနေန
ပုရာဏသန္တတဿ သာမန္တ သုဂတ ဝိဒတ္တိ အာဒါတဗ္ဗာ ဒုဗ္ဗဏ္ဏ
ကရဏာယ။ အနာဒါ စေ ဘိက္ခု ပုရာဏသန္တတဿ သာမန္တ
သုဂတဝိဒတ္တိ နဝံ နိသီဒနသန္တတံ ကာရာပေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ
ပါစိတ္တိယံ။

ဧဠက လောမ သိက္ခာပဒ

၁၆။ ဘိက္ခုနော ပနေဝ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပဋိပန္နဿ ဧဠ
ကလောမာနိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ အာကဓံမာနေန ဘိက္ခုနာ
ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာနိ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ တိယောဇန ပရမံ သဟတ္ထာ
ဟရိတဗ္ဗာနိ အသန္တေ ဟာရဏေ။ တတောစေ ဥတ္တရိ ဟရေယျ၊
အသန္တေပိ ဟာရဏေ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

၁၄၈

ဘိက္ခုပါတိမောက်ပါဠိတော်

ဇဠကလောမ ဓောဝါပန သိက္ခာပဒ

၁၇။ ယော ပန ဘိက္ခု အညာတိကာယ ဘိက္ခုနိယာ
ဇဠကလောမာနိ၊ ဓောဝါပေယျ ဝါ ရဇာပေယျ ဝါ ဝိဇ္ဇာပေယျ၊
ဝါ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ရူပိယ သိက္ခာပဒ

၁၈။ ယော ပန ဘိက္ခု ဇာတရူပရဇေတံ ဥဂ္ဂဏေယျ ဝါ
ဥဂ္ဂဏာပေယျ ဝါ ဥပနိက္ခိတ္တံ ဝါ သာဒိယေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ
ပါစိတ္တိယံ။

ရူပိယ သံဝေါဟာရ သိက္ခာပဒ

၁၉။ ယော ပန ဘိက္ခု နာနပ္ပကာရကံ ရူပိယသံ
ဝေါဟာရံ သမာပဇ္ဇေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ကယ ဝိက္ကယ သိက္ခာပဒ

၂၀။ ယော ပန ဘိက္ခု နာနပ္ပကာရကံ ကယဝိက္ကယံ
သမာပဇ္ဇေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ဇဠကလောမဝဂ္ဂေါ ဒူတိယော။

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ် ၁၄၉

ပတ္တ သိက္ခာပဒ

၂၁။ ဒသာဟပရမံ အတိရေကပတ္တော ဓာရေတဗ္ဗော၊
တံ အတိက္ကာမယတော နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ဥိနပဉ္စဗန္ဓန သိက္ခာပဒ

၂၂။ ယော ပန ဘိက္ခု ဥိနပဉ္စ ဗန္ဓနေန ပတ္တေန အညံ
နဝံ ပတ္တံ စေတာပေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ၊ တေန ဘိက္ခုနာ
သောပတ္တော ဘိက္ခုပရိသာယ နိဿန္တိတဗ္ဗော၊ ယော စ တဿာ
ဘိက္ခုပရိသာယ ပတ္တပရိယန္တော၊ သော တဿ ဘိက္ခုနော
ပဒါတဗ္ဗော “အယံ တေ ဘိက္ခု ပတ္တော ယာဝ ဘောဒနာယ
ဓာရေတဗ္ဗော” တိ။ အယံ တတ္ထ သာမိစိ။

တေသဇ္ဇ သိက္ခာပဒ

၂၃။ ယာနိ ခေါ ပန တာနိ ဂိလာနာနံ ဘိက္ခုနံ ပဋိသာ
ယနိယာနိ ဘေသဇ္ဇာနိ၊ သေယျထိဒံ၊ သပ္ပိ နဝနိတံ တေလံ
မရ ဖာဏိတံ၊ တာနိ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ သတ္တာဟပရမံ သန္နိမိကာ
ရကံ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာနိ၊ တံ အတိက္ကာမယတော နိဿဂ္ဂိယံ
ပါစိတ္တိယံ။

၁၅၀

ဘိက္ခုပါတိမောက်ပါဠိတော်

ပဿိက သာဠိက သိက္ခာပဒ

၂၄။ “မာသော သေသော ဂိမ္မာနန္တိ ဘိက္ခုနာ ဝဿိက သာဠိကစီဝရံ ပရိယေသိတဗ္ဗံ၊ “အဗ္ဗမာသော သေသော ဂိမ္မာနန္တိ ကတွာ နိဝါသေတဗ္ဗံ။ ဩရေန စေ “မာသော သေသော ဂိမ္မာနန္တိ ဝဿိက သာဠိကစီဝရံ ပရိယေသေယျ၊ “ဩရေနဗ္ဗမာသော သေသော ဂိမ္မာနန္တိ ကတွာ နိဝါသေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

စီဝရ အစိန္တန သိက္ခာပဒ

၂၅။ ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုဿ သာမံ စီဝရံ ဒတွာ ကုပိတော အနတ္တမနော အစိန္နေယျ ဝါ အစိန္နာပေယျ ဝါ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

သုတ္တ ဝိညတ္တိ သိက္ခာပဒ

၂၆။ ယော ပန ဘိက္ခု သာမံ သုတ္တံ ဝိညာပေတွာ တန္တဝါယေဟိ စီဝရံ ဝါယာပေယျ ဝါ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။
(၁၁)

မဟာ ပေသကုရ သိက္ခာပဒ

၂၇။ ဘိက္ခု ပနေဝ ဥဒ္ဓိဿ အညတကော ဂဟပတိ ဝါ ဂဟပတာနိ ဝါ တန္တဝါယေဟိ စီဝရံ ဝါယာပေယျ၊ တတြ

မဟာစည်သာသနာရိပ်သာဝတ်ရုတ်စဉ် ၁၅၁

စေ သော ဘိက္ခု ပုဗ္ဗေ အပ္ပဝါရိတော တန္တဝါယေ ဥပသင်္ကမိတွာ
စီဝရေ ဝိကပ္ပံ အာပဇ္ဇေယျ။ “ဣဒံ ခေါ အာဝုသော စီဝရံ မံ
ဥဒ္ဓိဿ ဝိယျတိ၊ အာယတဉ္စ ကရောထ၊ ဝိတ္တတဉ္စ အပ္ပိတဉ္စ
သုဝိတဉ္စ သုပ္ပဝါယိတဉ္စ သုဝိလေခိတဉ္စ သုဝိတစ္ဆိတဉ္စ
ကရောထ၊ အပ္ပေဝ နာမ မယမ္ပိ အာယသ္မန္တာနံ ကိဉ္စိမတ္တံ အနုပဒ
ဇ္ဇေယျာမာ”တိ၊ ဧဝဉ္စသော ဘိက္ခု ဝတွာ ကိဉ္စိမတ္တံ အနုပဒဇ္ဇေယျ
အန္တမသော ပိဏ္ဍပါတမတ္တမ္ပိ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

အစွေက စီဝရ သိက္ခာပဒ

၂၈။ ဒသာဟာနာဂတံ ကတ္တိကတေမာသိကပုဏ္ဏမံ
ဘိက္ခုနော ပနေဝ အစွေကစီဝရံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ အစွေတံ မညမာနေန
ဘိက္ခုနာ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ယာဝ စီဝရ ကာလ
သမယံ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ တတော စေ ဥတ္တရိ နိက္ခိပေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ
ပါစိတ္တိယံ။

သာသင်္ကံ သိက္ခာပဒ

၂၉။ ဥပဝဿံ ခေါ ပန ကတ္တိကပုဏ္ဏမံ ယာနိ ခေါ
ပန တာနိ အာရညကာနိ သေနာသနာနိ သာသင်္ကံသမ္ပတာနိ

၁၅၂

ဘိက္ခုပါတိမောက်ပါဠိတော်

သပ္ပဋိဘယာနိ၊ တထာရူပေသု ဘိက္ခု သေနာသနေသု ဝိဟ
ရန္တော အာကင်္ခမာနော တိဏ္ဍံ စီဝရာနံ အညတရံ စီဝရံ အန္တရဃ
ရေ နိက္ခိပေယျ၊ သိယာ စ တဿ ဘိက္ခုနော ကောစိ ဒေဝ
ပစ္စယော တေန စီဝရေန ဝိပွဝါသာယ၊ ဆာရတ္ထ ပရမံ တေန
ဘိက္ခုနာ တေန စီဝရေန ဝိပွဝသိ တဗ္ဗံ။ တတောစေ ဥတ္တရိ
ဝိပွဝသေယျ အညတြ ဘိက္ခုသမ္ပတိယာ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ပရိဏတ သိက္ခာပဒ

၃၀။ ယော ပန ဘိက္ခု ဇာနံ သံဃိကံ လာဘံ ပရိဏတံ
အတ္တနော ပရိဏာမေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ပတ္တဝဂ္ဂေါ တတိယော။

ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ ခေါ အာယသုန္တော တိသ နိဿဂ္ဂိယာ
ပါစိတ္တိယာ ဓမ္မာ။ တတ္ထာယသုန္တေ ပုစ္ဆမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊
ဒုတိယမိ ပုစ္ဆမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ တတိယမိ ပုစ္ဆမိ ကစ္စိတ္ထ
ပရိသုဒ္ဓါ၊ ပရိသုဒ္ဓေတ္တာ ယသုန္တော။ ကသ္မာ တုဏှိ၊ ဧဝမေတံ
ဓာရယာမိတိ။

နိဿဂ္ဂိယ ပါစိတ္တိယာ နိဋ္ဌိတာ။ (၁၂)

မဟာစည်သာသနာရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ် ၁၅၃

သုဒ္ဓါပါစိတ္တိယ

ဣမေ ခေါ ပနာယသုန္နော ဒွေ နဂုတိ ပါစိတ္တိယာ ဓမ္မာ
ဥဒ္ဓေသံ အာဂစ္ဆန္တိ။

မုသာဝါဒ သိက္ခာပဒ

၁။ သမ္ပဇာန မုသာဝါဒေ ပါစိတ္တိယံ။

ဩမသ ဝါဒ သိက္ခာပဒ

၂။ ဩမသဝါဒေပါစိတ္တိယံ။

ပေသုည သိက္ခာပဒ

၃။ ဘိက္ခုပေသုညေ ပါစိတ္တိယံ။

ပဒေသော ဓမ္မ သိက္ခာပဒ

၄။ ယော ပန ဘိက္ခု အနုပသမ္ပန္နံ ပဒေသော ဓမ္မံ
ဝါစေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ပဌမ သဟသေယျ သိက္ခာပဒ

၅။ ယော ပန ဘိက္ခု အနုပသ၊ နေန ဥတ္တရိ ဒိရတ္တ
တိရတ္တံ သဟသေယျ ကပ္ပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

၁၅၄

ဘိက္ခုပါတိမောက်ပါဠိတော်

ဒုတိယ သဟသေယျ သိက္ခာပဒ

၆။ ယော ပန ဘိက္ခု မာတုဂါမေန သဟသေယျံ
ကပ္ပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဓမ္မဒေသနာ သိက္ခာပဒ

၇။ ယော ပန ဘိက္ခု မာတုဂါမဿ ဥတ္တရိ ဆပ္ပဉ္စ
ဝါစာဟိ ဓမ္မံ ဒေသေယျ အညတြ ဝိညနာ ပုရိသဝိဂ္ဂဟေန၊
ပါစိတ္တိယံ။

ဘူတာရောစန သိက္ခာပဒ

၈။ ယော ပန ဘိက္ခု အနုပသမ္ပန္နဿ ဥတ္တရိမနဿဓမ္မံ
အာရောစေယျ၊ ဘူတသ္မိံ ပါစိတ္တိယံ။

ဒုဋ္ဌုလ္လာရောစန သိက္ခာပဒ

၉။ ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုဿ ဒုဋ္ဌုလ္လံ အာပတ္တိံ အနုပ
သမ္ပန္နဿ အာရောစေယျ၊ အညတြ ဘိက္ခုသမ္ပုတိယာ၊
ပါစိတ္တိယံ။ ပထဝီ ခဏန သိက္ခာပဒ

၁၀။ ယော ပန ဘိက္ခု ပထဝီ ခဏေယျ ဝါ ခဏာ
ပေယျ ဝါ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မုသာဝါဒဝဇ္ဇေါ ပဌမော။ (၁၃)

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ် ၁၅၅

ဘူတဂါမ သိက္ခာပဒ

၁၁။ ဘူတဂါမ ပါတဗျတာယ ပါစိတ္တိယံ။

အညဝါဒက သိက္ခာပဒ

၁၂။ အညဝါဒကေ ဝိဟသကေ ပါစိတ္တိယံ။

ဥဇ္ဈာပနက သိက္ခာပဒ

၁၃။ ဥဇ္ဈာပနကေ ခိယျနကေ ပါစိတ္တိယံ။

ပဌမသေနာသန သိက္ခာပဒ

၁၄။ ယော ပန ဘိက္ခု သံဃိကံ မဉ္ဇ ဝါ ပိဋ္ဌ ဝါ ဘိသိ
ဝါ ကောဉ္စ ဝါ အဇ္ဈောကာသေ သန္တရိတွာ ဝါ သန္တရာပေတွာ
ဝါ တံ ပက္ကမန္တော နေဝ ဥဒ္ဒရေယျ န ဥဒ္ဒရာပေယျ၊ အနာပုစ္ဆံ
ဝါ ဂစ္ဆေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဒုတိယသေနာသန သိက္ခာပဒ

၁၅။ ယော ပန ဘိက္ခု သံဃိကေ ဝိဟာရေ သေယျံ
သန္တရိတွာ ဝါ သန္တရာပေတွာ ဝါ တံ ပက္ကမန္တော နေဝ ဥဒ္ဒရေယျ
န ဥဒ္ဒရာပေယျ၊ အနာပုစ္ဆံ ဝါ ဂစ္ဆေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

အနုပခဇ္ဇ သိက္ခာပဒ

၁၅၆

ဘိက္ခုပါတိမောဏ်ပါဠိတော်

၁၆။ ယော ပန ဘိက္ခု သံဃိကေ ဝိဟာရေ ဇာနံ ပုဗ္ဗပ
ဂတံ ဘိက္ခု အနုပဓဇ္ဇ သေယျံ ကပ္ပေယျ “ယဿ သမ္မာဓော
ဘဝိဿတိ၊ သော ပက္ကမိဿတိ” တိ ဧတဒေဝ ပစ္စယံ ပရိတွာ
အနညံ၊ ပါစိတ္တိယံ။

နိက္ကပုန သိက္ခာပဒ

၁၇။ ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခု ကုပိတော အနတ္တမနော
သံဃိကာ ဝိဟာရာ နိက္ကပေယျ ဝါ နိက္ကဗာပေယျ ဝါ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဝေဟာသကုဋိ သိက္ခာပဒ

၁၈။ ယော ပန ဘိက္ခု သံဃိကေ ဝိဟာရေ ဥပရိ
ဝေဟာသ ကုဋိယာ အာဟစ္စပါဒကံ မဉ္ဇ ဝါ ပီဋ္ဌ ဝါ အဘိနိသီ
ဒေယျ ဝါ အဘိနိပဇ္ဇေယျ ဝါ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မဟလ္လက ဝိဟာရ သိက္ခာပဒ

၁၉။ မဟလ္လကံ ပန ဘိက္ခုနာ ဝိဟာရံ ကာရယမာနေန
ယာဝ ဒွါရကောသာ အဂ္ဂဠုပနာယ အာလောကသန္နိပရိ
ကမ္မာယ ဒွတ္တိစ္ဆဒနဿ ပရိယာယ အပ္ပဟရိတေ ဌိတေန အဓိဋ္ဌာ
တဗ္ဗံ တ တော စေ ဥတ္တရိ အပ္ပဟရိတေပိ ဌိတော အဓိဋ္ဌဟေယျ၊
ပါစိတ္တိယံ။

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်စွတ်စဉ် ၁၅၇

သပ္ပာဏက သိက္ခာပဒ

၂၀။ ယော ပန ဘိက္ခု ဇာနံ သပ္ပာဏကံ ဥဒကံ တိဏံ
ဝါ မတ္တိကံ သိဇ္ဈေယျ ဝါ သိဇ္ဈာပေယျ၊ ဝါ ပါစိတ္တိယံ။

ဘူတဂါမဝဇ္ဇေါ ဒုတိယော။ (၁၄)

ဩဝါဒ သိက္ခာပဒ

၂၁။ ယော ပန ဘိက္ခု အသမ္ပတော ဘိက္ခုနီယော ဩဝ
ဒေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

အတ္တင်္ဂတ သိက္ခာပဒ

၂၂။ သမ္ပတောပိ စေ ဘိက္ခု အတ္တင်္ဂတေ သူရိယေ ဘိက္ခု
နီယော ဩဝဒေယျ ပါစိတ္တိယံ။

ဘိက္ခုနုပဿယ သိက္ခာပဒ

၂၃။ ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုနုပဿယံ ဥပသင်္ဂမိတွာ
ဘိက္ခု နီယော ဩဝဒေယျ၊ အညတြ သမယာ၊ ပါစိတ္တိယံ။
တတ္တာယံ သမယော၊ ဂိလာနာ ဟောတိ ဘိက္ခုနီ၊ အယံ တတ္တ
သမယော။

အာမိသ သိက္ခာပဒ

၁၅၈

ဘိက္ခုပါတိမောက်ပါဠိတော်

၂၄။ ယော ပန ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ “အာမိသဟေတု
ထေရာ ဘိက္ခု ဘိက္ခုနိယော ဩဝဒန္တိ” တိ၊ ပါစိတ္တိယံ။

စီဝရဒါန သိက္ခာပဒ

၂၅။ ယော ပန ဘိက္ခု အညာတိကာယ ဘိက္ခုနိယာ
စီဝရံ ဒဒေယျ အညတြ ပါရိဝတ္တကာ၊ ပါစိတ္တိယံ။

စီဝရ သိဗ္ဗန သိက္ခာပဒ

၂၆။ ယော ပန ဘိက္ခု အညာတိကာယ ဘိက္ခုနိယာ
စီဝရံ သိဗ္ဗေယျ ဝါ သိဗ္ဗာပေယျ ဝါ ပါစိတ္တိယံ။

သံဝိဇာန သိက္ခာပဒ

၂၇။ ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုနိယာ သဒ္ဓိံ သံဝိဇာယ
ဧကဒ္ဒါနမဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇေယျ အန္တမသော ဂါမန္တရစ္စိ အညတြသမယာ၊
ပါစိတ္တိယံ။ တတ္ထာယံ သမယော၊ တတ္ထဂမနီယော ဟောတိ
မဂ္ဂေါ သာသကံသမ္ပတော သပ္ပဋိဘယော၊ အယံ တတ္ထ
သမယော။

နာဝါ ဘိရုဟန သိက္ခာပဒ

၂၈။ ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုနိယာ သဒ္ဓိံ သံဝိဇာယ
ဧကံ နာဝံ အဘိရုဟေယျ ဥဒ္ဓံဂါမိနိံ ဝါ အဓောဂါမိနိံ ဝါ အညတြ
တိရိယံ တရဏာယ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ် ၁၅၉

ပရိပါစိတ သိက္ခာပဒ

၂၉။ ယော ပန ဘိက္ခု ဇာနံ ဘိက္ခုနိပရိပါစိတံ ပိဏ္ဏာ
ပါတံ ဘုဇ္ဇေယျ အညတြ ပုဗ္ဗေ ဂိဟိသမာရဗ္ဗာ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ရဟော နိသဇ္ဇ သိက္ခာပဒ

၃၀။ ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုနိယာ သဒ္ဓိံ ဧကော
ဧကာယ ရဟော နိသဇ္ဇံ ကပ္ပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဘိက္ခုနောဝါဒေဝေဂ္ဂါ တတိယော။ (၁၅)

အာဝသထပိဏ္ဏ သိက္ခာပဒ

၃၁။ အဂိလာနေန ဘိက္ခုနာ ဧကော အာဝသထပိဏ္ဏော
ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗော။ တတော စေ ဥတ္တရိ ဘုဇ္ဇေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဂဏဘောဇန သိက္ခာပဒ

၃၂။ ဂဏဘောဇနေ အညတြ သမယာ ပါစိတ္တိယံ။
တတ္ထာယံ သမယော၊ ဂိလာနသမယော စီဝရဒါနသမယော၊
စီဝရကာရသမယော အဒ္ဓါနဂမနသမယော၊ နာဝါဘိရဟန
သမယော မဟာသမယော သမဏဘတ္တသမယော၊ အယံ
တတ္ထသမယော။

၁၆၀

ဘိက္ခုပါတိမောက်ပါဠိတော်

ပရမ္မရ ဘောဇန သိက္ခာပဒ

၃၃။ ပရမ္မရဘောဇနေ အညတြ သမယာ ပါစိတ္တိယံ။
တတ္ထာယံ သမယော ဂိလာနသမယော စိဝရဒါနသမယော စိဝရ
ကာရသမယော အယံ တတ္ထသမယော။

ကာဏ မာတု သိက္ခာပဒ

၃၄။ ဘိက္ခု ပနေဝ ကုလံ ဥပဂတံ ပူဝေဟိ ဝါ မန္တေဟိ
ဝါ အဘိဟဋ္ဌံ ပဝါရေယျ။ အာကဓံမာနေန ဘိက္ခုနာ ဒုတ္တိပတ္တ
ပူရာ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ၊ တတော စေ ဥတ္တရိ ပဋိဂ္ဂဏှေယျ။ ပါစိတ္တိ
ယံ။ ဒုတ္တိပတ္တပူရေ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ တတော နိဟရိတွာ ဘိက္ခုဟိ
သဒ္ဓိံ သံဝိဘဇိတဗ္ဗံ အယံ တတ္ထ သာမိစိ။

ပဌမ ပဝါရဏာ သိက္ခာပဒ

၃၅။ ယော ပန ဘိက္ခု ဘုတ္တာဝိ ပဝါရိတော အနတိ
ရိတ္တံ ခါဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ ခါဒေယျ ဝါ ဘုဇ္ဈေယျ ဝါ
ပါစိတ္တိယံ။

ဒုတိယ ပဝါရဏာ သိက္ခာပဒ

၃၆။ ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခု ဘုတ္တာဝိ ပဝါရိတံ အနတိ
ရိတ္တေန ခါဒနီယေန ဝါ ဘောဇနီယေန ဝါ အဘိဟဋ္ဌံ ပဝါရေယျ။

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ် ၁၆၁

“ဟန္တ ဘိက္ခု ခါဒ ဝါ ဘုဉ္ဇ ဝါ”တိ ဇာနံ အာသာဒနာပေက္ခေါ ဘုတ္တသ္မိံ ပါစိတ္တိယံ။

ဝိကာလဘောဇန သိက္ခာပဒ

၃၇။ ယော ပန ဘိက္ခု ဝိကာလေ ခါဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ ခါဒေယျ ဝါ ဘုဉ္ဇေယျ ဝါ၊ ပါစိတ္တိယံ။

သန္နိမိကာရက သိက္ခာပဒ

၃၈။ ယော ပန ဘိက္ခု သန္နိမိကာရကံ ခါဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ ခါဒေယျ ဝါ ဘုဉ္ဇေယျ ဝါ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ပဏိတ ဘောဇန သိက္ခာပဒ

၃၉။ ယာနိ ခေါ ပန တာနိ ပဏိတဘောဇနာနိ၊ သေယျထိဒံ၊ သပ္ပိ နဝနီတံ တေလံ မဓု ဖာဏိတံ မစ္ဆော မံသံ ခီရံ ဒဓိ၊ ယော ပန ဘိက္ခု ဧဝရူပါနိ ပဏိတဘောဇနာနိ အဂိလာ နော အတ္တနော အတ္ထာယ ဝိညာပေတွာ ဘုဉ္ဇေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဒန္တပေါန သိက္ခာပဒ

၄၀။ ယော ပန ဘိက္ခု အဒိန္နံ မုခဒ္ဓါရံ အာဟာရံ အာဟာရေယျ အညတြ ဥဒကဒန္တပေါနာ ပါစိတ္တိယံ။ တ ဘောဇနဝဂ္ဂေါ စတုဇ္ဈော။ (လဆုတ် ၁-ရက်)

၁၆၂

ဘိက္ခုပါတိမောက်ပါဠိတော်

အစေလက သိက္ခာပဒ

၄၁။ ယော ပန ဘိက္ခု အစေလကဿ ဝါ ပရိဗ္ဗာဇကဿ ဝါ ပရိဗ္ဗာဇိကာယ ဝါ သဟတ္ထာ ခါဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ ဒဒေယျ ပါစိတ္တိယံ။

ဥယျောဇန သိက္ခာပဒ

၄၂။ ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခု “ဧဟာရသော၊ ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ပိဏ္ဍာယ ပဝိသိဿာမာ”တိ တဿ ဒါပေတွာ ဝါ အဒါပေတွာ ဝါ ဥယျောဇေယျ “ဂစ္ဆာရသော၊ န မေ တယာ သဒ္ဓိံ ကထာ ဝါ နိသဇ္ဇာ ဝါ ဖာသု ဟောတိ၊ ဧကကဿ မေ ကထာ ဝါ နိသဇ္ဇာဝါ ဖာသု ဟောတိ” တိ ဧတဒေဝ ပစ္စယံ ကရိတွာ အနညံ၊ ပါစိတ္တိယံ။

သဘောဇန သိက္ခာပဒ

၄၃။ ယော ပန ဘိက္ခု သဘောဇနေ ကုလေ အနုပခဇ္ဇ နိသဇ္ဇံ ကပ္ပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ရဟောပဋိစ္ဆန္တ သိက္ခာပဒ

၄၄။ ယော ပန ဘိက္ခု မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ ရဟော ပဋိစ္ဆန္နေ အာသနေ နိသဇ္ဇံ ကပ္ပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မဟာစည်သာသနာရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ် ၁၆၃

ရဟောနိသဇ္ဇ သိက္ခာပဒ

၄၅။ ယော ပန ဘိက္ခု မာတုဂါမေန သိဒ္ဓိံ ဧကော
ဧကောယ ရဟော နိသဇ္ဇံ ကပ္ပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

စာရိတ္တ သိက္ခာပဒ

၄၆။ ယော ပန ဘိက္ခု နိမန္တိတော ဘဘတ္တော သမာနော
သန္တိ ဘိက္ခု၊ အနာပုစ္ဆာ ပုရောတ္တံ ဝါ ပစ္ဆာဘတ္တံ ဝါ ကုလေသု
စာရိတ္တံ အာပဇ္ဇေယျ အညတြ သမယာ၊ ပါစိတ္တိယံ။ တတ္ထာယံ
သမယော၊ စီဝရဒါနသမယော စီဝရကာရသမယော၊ အယံ
တတ္ထ သမယော။

မဟာနာမ သိက္ခာပဒ

၄၇။ အဂိလာနေန ဘိက္ခုနာ စာတုမာသပ္ပစ္စယပဝါ
ရဏာ သာဒိတဗ္ဗာ အညတြ ပုနပဝါရဏာယ အညတြ နိစ္စ
ပဝါရဏာယ။ တတော စေ ဥတ္တရိ သာဒိယေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဥယျူတ္တသေနာ သိက္ခာပဒ

၄၈။ ယော ပန ဘိက္ခု ဥယျူတ္တံ သေနံ ဒဿနာယ
ဂစ္ဆေယျ၊ အညတြ တထာရူပ ပစ္စယာ၊ ပါစိတ္တိယံ။

၁၆၄   ဘိက္ခုပါတိမောက်ပါဠိတော်

သေနာဝါသ သိက္ခာပဒ

၄၉။ သိယာ စ တဿ ဘိက္ခုနော ကောစိဒေဝ ပစ္စယာ
သေနံ ဂမာနာယ၊ ဒိရတ္တတိရတ္တံ တေန ဘိက္ခုနာ သေနာယ
ဝသိတဗ္ဗံ။ တတော စေ ဥတ္တရိ ဝသေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဥယျောဓိက သိက္ခာပဒ

၅၀။ ဒိရတ္တတိရတ္တံ စေ ဘိက္ခု သေနာယ ဝသမာနော
ဥယျောဓိကံ ဝါ ဗလဂ္ဂံ ဝါ သေနာဗျူဟံ ဝါ အနိကဒဿနံ ဝါ
ဂစ္ဆေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

အစေလကဝဇ္ဇေါ ပဉ္စမော။ (၂)

သုရာပါန သိက္ခာပဒ

၅၁။ သုရာမေရယပါနေ ပါစိတ္တိယံ။

အင်္ဂုလိပတောဒက သိက္ခာပဒ

၅၂။ အင်္ဂုလိပတောဒကေ ပါစိတ္တိယံ။

သဟဓမ္မ သိက္ခာပဒ

၅၃။ ဥဒကေ ဟသဓမ္မေ ပါစိတ္တိယံ။

မဟာစည်သာသနာရိပ်သာဝတ်ရတ်စဉ် ၁၆၅

အနာဒရိယ သိက္ခာပဒ

၅၄။ အနာဒရိယေ ပါစိတ္တိယံ။

ဘိဿာပန သိက္ခာပဒ

၅၅။ ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုံ ဘိ သာပေယျ၊
ပါစိတ္တိယံ။

ဇောတိ သိက္ခာပဒ

၅၆။ ယော ပန ဘိက္ခု အဂိလာနော ဝိသိဗ္ဗနာပေက္ခော
ဇောတိ သမာဒဟေယျ ဝါ သမာဒဟာပေယျ ဝါ အညတြ
တထာရူပ ပစ္စယာ၊ ပါစိတ္တိယံ။

နဟာန သိက္ခာပဒ

၅၇။ ယော ပန ဘိက္ခု ဩရေနဒ္ဒမာသံ နဟာယေယျ
အညတြသမယာ၊ ပါစိတ္တိယံ။ တတ္ထာယံ သမယော၊ “ဒိယဗော
မာသော သေသော ဂိမ္မာနန္တိ” “ဝဿာနဿ ပဌမော မာသော”
ဣစ္စေတေ အပုတေယျမာသာ ဥဏှသမယော ပရိဋ္ဌာဟ
သမယော ဂိသာနသမယော ကမ္မသမယော အဒ္ဓါနဂမန
သမယော ဝါတဝုဋ္ဌိသမယော၊ အယံ တတ္ထ သမယော။

၁၆၆

ဘိက္ခုပါတိမောက်ပါဠိတော်

ဒုဗ္ဗဏ္ဏ ကရဏ သိက္ခာပဒ

၅၈။ နဝံ ပန ဘိက္ခုနာ စီဝရလာဘေန တိဏ္ဍံ ဒုဗ္ဗဏ္ဏ
ကရဏာနံ အညတရံ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏံ အာဒါတဗ္ဗံ နီလံ ဝါ ကဒ္ဒမံ
ဝါ ကာဠုဿမံ ဝါ။ အနာဒါစေ ဘိက္ခု တိဏ္ဍံ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏာန
အညတရံ ဒုဗ္ဗဏ္ဏ ကရဏံ နဝံ စီဝရံ ပရိဘုဉ္ဇေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဝိကပ္ပန သိက္ခာပဒ

၅၉။ ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုဿ ဝါ ဘိက္ခုနိယာ ဝါ
သိက္ခ မာနာယ ဝါ သာမဏေရဿ ဝါ သာမဏေရိယာ ဝါ
သာမံ စီဝရံ ဝိကပ္ပေတွာ အပ္ပစ္စုဒ္ဓါရဏံ ပရိဘုဉ္ဇေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

အပနဓာန သိက္ခာပဒ

၆၀။ ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုဿ ပတ္တံ ဝါစီဝရံ ဝါ
နိသီဒနံ ဝါ သူစိဃရံ ဝါ ကာယဗန္ဓနံ ဝါ အပနိဓေယျ ဝါ
အပနိဓာပေယျ ဝါ အန္တမသော ဟဿာပေက္ခောပိ၊ ပါစိတ္တိယံ။

သုရာပါနဝဇ္ဇေါ ဓမ္မော။ (၃)

သဉ္ဇိစ္စ သိက္ခာပဒ

၆၁။ ယော ပန ဘိက္ခု သဉ္ဇိစ္စ ပါဏံ ဇီဝိတံ
ဝေါရောပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ် ၁၆၇

သပ္ပာဏက သိက္ခာပဒ

၆၂။ ယော ပန ဘိက္ခု ဇာနံ သပ္ပာဏာကံ ဥဒကံ
ပရိဘုဇေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဥက္ကောဋ္ဌန သိက္ခာပဒ

၆၃။ ယော ပန ဘိက္ခု ဇာနံ ယထာဓမ္မံ နိဟတာ
မိကရဏံ ပုနကမ္မာယ ဥက္ကောဋ္ဌေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဒုဋ္ဌုလ္လ သိက္ခာပဒ

၆၄။ ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုဿ ဇာနံ ဒုဋ္ဌုလ္လံ အာပတ္တိ
ပဋိစ္ဆာဒေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဦနဝိသတိဝဿ သိက္ခာပဒ

၆၅။ ယော ပန ဘိက္ခု ဇာနံ ဦနဝိသတိဝဿံ ပုဂ္ဂလံ
ဥပသမ္မာ ဒေယျ၊ သော စ ပုဂ္ဂလော အနုပသမ္ပန္နော၊ တေစသော
ဘိက္ခု၊ ဂါရယှာ၊ ဣဒံတသ္မိံ ပါစိတ္တိယံ။

ထေယျသတ္တ သိက္ခာပဒ

၆၆။ ယော ပန ဘိက္ခု ဇာနံ ထေယျသတ္တေန သဒ္ဓိသံ
ဝိဇာယ ကေဒ္ဓါနမဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇေယျ၊ အန္တမသော ဂါမန္တရမ္ပိ၊
ပါစိတ္တိယံ။

၁၆၈

ဘိက္ခုပါတိမောက်ပါဠိတော်

သံဝိဇာန သိက္ခာပဒ

၆၇။ ယော ပန ဘိက္ခု မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ သံဝိဇာယ
ဧကဒ္ဒါနမဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇေယျ အန္တမသော ဂါမန္တရမ္ပိ၊ ပါစိတ္တိယံ။

အရိဋ္ဌ သိက္ခာပဒ

၆၈။ ယော ပန ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ "တထာဟံ
ဘဂဝတာ ဓမ္မံ ဒေသိတံ အာဇာနာမိ၊ ယထာ ယေ မေ အန္တရာ
ယိကာ ဓမ္မာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ၊ တေ ပဋိသေဝတော နာလံ
အန္တရာယာယာ"တိ၊ သော ဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ဧဝမဿ ဝစနိယော
"မာ" ယသ္မာ ဧဝံ အဝစ၊ မာ ဘဂဝန္တံ အဟ္တာစိက္ခိ၊ န ဟိ သာဓု
ဘဂဝတော အဟ္တက္ခာနံ၊ န ဟိ ဘဂဝါ ဧဝံ ဝဒေယျ၊ အနေက
ပရိယာယေနာ'ဝုသော အန္တရာယိကာ ဓမ္မာ အန္တရာယိကာ ဝုတ္တာ
ဘဂဝတာ၊ အလဉ္စ ပန တေ ပဋိသေဝတော အန္တရာယာယာ"တိ။
ဧဝဉ္စ ပန သော ဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ဝုစ္စမာနော တထေဝ ပဂ္ဂဏှေ
ယျ၊ သော ဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ယာဝတတိယံ သမနု ဘာသိတဗ္ဗော
တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ။ ယာဝတတိယဉ္စေ သမနုဘာသိယ
မာနော တံ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ ဣစ္ဆေတံ ကုသလံ၊ နော စေ
ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။ (၄)

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ် ၁၆၉

ဥက္ခိတ္တ သမ္ဘောဂ သိက္ခာပဒ

၆၉။ ယော ပန ဘိက္ခု ဇာနံ တထာဝါဒိနာ ဘိက္ခုနာ
အကဋ္ဌာ နုဓမ္မေန တံ ဒိဋ္ဌိံ အပ္ပဋိနိဿဋ္ဌေန သဒ္ဓိံ သံဘုဇ္ဈေယျ
ဝါ သံဝသေယျ ဝါ သဟ ဝါ သေယျံ ကပ္ပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ကဏက သိက္ခာပဒ

၇၀။ သမဏုဒ္ဓေသောပိ စေ ဧဝံ ဝဒေယျ “တထာဟံ
ဘဂဝတာ ဓမ္မံ ဒေသိတံ အာဇာနာမိ၊ ယထာ ယေ မေ အန္တရာ
ယိကာ ဓမ္မာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတော၊ တေ ပဋိသေဝတော နာလံ
အန္တရာယာ ယာ”တိ၊ သော သမဏုဒ္ဓေသော ဘိက္ခုဟိဇေမဿ
ဝစနိယော “မာဝုသော သမဏုဒ္ဓေသ ဧဝံ အဝစ၊ မာဘဂဝန္တံ
အဟ္တာစိက္ခိ၊ နဟိသာဓု ဘဂဝတော အဟ္တာက္ခာနံ၊ န ဟိ ဘဂဝါဇဝံ
ဝဒေယျ၊ အနေက ပရိယာယေနာဝုသော သမဏုဒ္ဓေသ အန္တရာ
ယိကာ ဓမ္မာ အန္တရာယိကာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ၊ အလဉ္စ ပနတေ
ပဋိသေဝတော အန္တရာယာယာ”တိ၊ ဧဝဉ္စ ပန သော သမဏုဒ္ဓေ
သော ဘိက္ခုဟိ ဝုစ္စမာနော တထေဝ ပဂ္ဂဏေယျ၊ သော သမဏု
ဒ္ဓေသော ဘိက္ခုဟိ ဇေမဿ ဝစနိယော “အဇ္ဇတဂ္ဂေ တေ အာဝု
သော သမဏုဒ္ဓေသ န စေဝ သော ဘဂဝါ ဝုတ္တာ အပဒိသိ
တဗ္ဗော၊ ယမ္ပိ စ ညေ သမဏုဒ္ဓေသာ လဘန္တိ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ
ဒိရတ္တတိရတ္တံ သဟသေယျ၊ သာပိ တေ နတ္တိ၊ စရ ပိရေ

၁၇၀

ဘိက္ခုပါတိမောက်ပါဠိတော်

ဝိနဿာ”တိ၊ ယော ပန ဘိက္ခု ဇာနံ တထာနာသိတံ သမဏေ
ဒွေသံ ဥပလာပေယျ ဝါ ဥပဋ္ဌာပေယျ ဝါ သံဘုဇ္ဈေယျ ဝါ သဟ
ဝါ သေယျ ကပ္ပေယျ၊ ပါစိတ္တံယံ။

သပ္ပာဏကဝဂ္ဂေါ သတ္တမော။ (၅)

သဟဓမ္မိက သိက္ခာပဒ

၇၁။ ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ သဟဓမ္မိကံ ဝုစ္စမာနော
ဧဝံ ဝဒေယျ “န တာဝါဟံ အာဝုသော ဧတသ္မိံ သိက္ခာပဒေ
သိက္ခိဿာမိ၊ ယာဝ န အညံ ဘိက္ခု ဗျတ္တံ ဝိနယဓရံ ပရိပုစ္ဆာမိ”တိ
ပါစိတ္တံယံ။ သိက္ခမာနေန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနာ အညာတဗ္ဗံ
ပရိပုစ္ဆိတဗ္ဗံ ပရိပဉ္စိတဗ္ဗံ၊ အယံ တတ္ထ သာမိစိ။

ဝိလေခန သိက္ခာပဒ

၇၂။ ယော ပန ဘိက္ခု ပါတိမောက္ခ ဥဒ္ဓိဿမာနေ ဧဝံ
ဝဒေယျ “ကိံ ပနိမေဟိ ခုဒ္ဒါနုဒ္ဒကေဟိ သိက္ခာပဒေဟိ ဥဒ္ဓိဋ္ဌေ
ဟိ၊ ယာဝဒေဝ ကုက္ကုစ္ဆာယ ဝိဟေသာယ ဝိလေခါယ သံဝတ္တန္တိ”
တိ၊ သိက္ခာပဒဝိဝဏ္ဏကေ ပါစိတ္တံယံ။

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ် ၁၇၁

မောဟန သိက္ခာပဒ

၇၃။ ယော ပန ဘိက္ခု အနုပုမာသံ ပါတိမောက္ခေ ဥဒ္ဓိဿမာနေ ဧဝံ ဝဒေယျ “ဣဒါနေဝ ခေါ အဟံ ဇာနာမိ၊ အယမ္မိ ကိရ ဓမ္မော သုတ္တာဂတော သုတ္တပရိယာပန္နော အနုပုမာသံ ဥဒ္ဓေသံ အာဂစ္ဆတိ” တိ။ တဉ္စေ ဘိက္ခံ အညေ ဘိက္ခု ဇာနေယျ။ နိသိန္နပုဗ္ဗံ ဣမိနာ ဘိက္ခုနာ ဒုတ္တိက္ခတ္တံ၊ ပါတိမောက္ခေ ဥဒ္ဓိဿမာနေ၊ ကောပန ဝါဒေါ ဘိယျော န စ တဿ ဘိက္ခုနော အညာဏကေန မုတ္တိ အတ္ထိ၊ ယဉ္စ တတ္ထ အာပတ္တိံ အာပန္နော၊ တဉ္စ ယထာဓမ္မော ကာရေတဗ္ဗော၊ ဥတ္တရိ စ သမောဟော အာရောပေတဗ္ဗော “တဿ တေ အာဝုသော အလာဘာ၊ တဿ တေ ဒုလ္လန္တံ၊ ယံ တံ ပါတိမောက္ခေ ဥဒ္ဓိဿမာနေ န သာဓုကံ အဋ္ဌိ ကတွာ မနသိ ကရောသိ” တိ၊ ဣဒံ တသ္မိံ မောဟနကော၊ ပါစိတ္တိယံ။

ပဟာရ သိက္ခာပဒ

၇၄။ ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုဿ ကုပိတော အနတ္တမနော ပဟာရံ ဒေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

တလသတ္တိက သိက္ခာပဒ

၇၅။ ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုဿ ကုပိတော အနတ္တ

၁၇၂   ဘိက္ခုပါတိမောက်ပါဠိတော်

မနော တလသတ္တိကံ ဥဂ္ဂိရေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

အမူလက သိက္ခာပဒ

၇၆။ ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခု အမူလကေန
သံဃာဒိသေသေန အနန္တသေယျာ၊ ပါစိတ္တိယံ။ (၆)

သဠိစ္စ သိက္ခာပဒ

၇၇။ ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုဿ သဠိစ္စ ကုက္ကုစ္စံ
ဥပဒဟေယျ “ဣတိဿ မဟုတ္တမ္ပိ အဗာသု ဘဝိဿတိ”တိ
ဧတဒေဝ ပစ္စယံ ကရိတွာ အနညံ ပါစိတ္တိယံ။

ဥပဿုတိ သိက္ခာပဒ

၇၈။ ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုနံ ဘဏ္ဍာနဇာတာနံ
ကလဟဇာတာနံ ဝိဝါဒါပနာနံ ဥပဿုတိ တိဋ္ဌေယျ “ယံဣမေ
ဘဏိဿန္တိ၊ တံ သောဿာမိ”တိ ဧတဒေဝ ပစ္စယံ ကရိတွာ
အနညံ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ကမ္မပ္ပဋိဗာဟန သိက္ခာပဒ

၇၉။ ယော ပန ဘိက္ခု ဓမ္မိကာနံ ကမ္မာနံ ဆန္ဒဒတွာ
ပစ္ဆာ ဝိယနဓမ္မံ အာပဇ္ဇေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ် ၁၇၃

ဆန့် အဒတွာ ဂမန သိက္ခာပဒ

၈၀။ ယော ပန ဘိက္ခု သံဃေ ဝိနိစ္ဆယကထာယ
ဝတ္တမာနာယ ဆန့် အဒတွာဥဋ္ဌာယာသနာ ပက္ကမေယျ၊
ပါစိတ္တိယံ။

ဒုဗ္ဗလ သိက္ခာပဒ

၈၁။ ယော ပန ဘိက္ခု သမဂ္ဂေန သံဃေန စီဝရံ
ဒတွာပစ္ဆာ ဝိယနဓမ္မံ အာပဇ္ဇေယျ “ယထာသန္တတံ ဘိက္ခုသံဃိကံ
လာဘံ ပရိဏာမေန္တိ”တိ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ပရိဏာမန သိက္ခာပဒ

၈၂။ ယော ပန ဘိက္ခု ဇာနံ သံဃိကံ လာဘံ ပရိဏတံ
ပုဂ္ဂလဿ ပရိဏာမေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

သဟဓမ္မိကဝဂ္ဂေါအဋ္ဌမော။

အဇ္ဈေပူရ သိက္ခာပဒ

၈၃။ ယော ပန ဘိက္ခု ရညော ခတ္တိယဿ မုဒ္ဒါဘိ
သိတ္တဿ အနိက္ခန္တရာဇကေ အနိဂ္ဂတရတနကေ ပုဗ္ဗေ အပ္ပဋိသံဝိ
ဒိတော ဣန္ဒြီယံ အတိက္ကာမေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

၁၇၄

ဘိက္ခုပါတိမောက်ပါဠိတော်

ရတန သိက္ခာပဒ

၈၄။ ယော ပန ဘိက္ခု ရတနံ ဝါ ရတနသမ္ပတံ ဝါ
အညတြ အဇ္ဈာရာမာ ဝါ အဇ္ဈာဝသထာ ဝါ ဥဂ္ဂဏေယျ ဝါ
ဥဂ္ဂဏာပေယျ ဝါ ပါစိတ္တိယံ။ ရတနံ ဝါ ပန ဘိက္ခုနာ ရတန
သမ္ပတံ ဝါ အဇ္ဈာရာမေ ဝါ အဇ္ဈာဝသထေ ဝါ ဥဂ္ဂဟေတွာ ဝါ
ဥဂ္ဂဟာပေတွာ ဝါ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ “ယဿ ဘဝိဿတိ သော
ဟရိဿတိ” တိ၊ အယံ တတ္ထ သာမိစိ။

ဝိကာလ ဂါမပ္ပဝိသန သိက္ခာပဒ

၈၅။ ယော ပန ဘိက္ခု သန္တံ ဘိက္ခု အနာပုစ္ဆာ ဝိကာလေ
ဂါမံ ပဝိသေယျ အညတြ တထာရူပါ အစ္စာယိကာ ကရဏီယာ၊
ပါစိတ္တိယံ။ (၇)

သူစိဃရ သိက္ခာပဒ

၈၆။ ယော ပန ဘိက္ခု အဋ္ဌိမယံ ဝါ ဒန္တမယံ ဝါ
ဝိသာဏမယံ ဝါ သူစိဃရံ ကာရာပေယျ၊ ဆေဒနကံ ပါစိတ္တိယံ။

မဉ္ဇူပိဋ သိက္ခာပဒ

၈၇။ နဝံ ပန ဘိက္ခုနာ မဉ္ဇူ ဝါ ပိဋံ ဝါ ကာရယမာနေန
အဋ္ဌင်္ဂုလပါဒကံ ကာရေတဗ္ဗံ သုဂတင်္ဂုလေန အညတြ ဟေဋ္ဌိမာ

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ် ၁၇၅

ယ အဋ္ဌနိယာ။တံ အတိက္ကာမယတော ဆေဒနကံ ပါစိတ္တိယံ။

တူလောနဒ္ဒ သိက္ခာပဒ

၈၈။ ယော ပန ဘိက္ခု မဇ္ဇံ ဝါ ပိဋံ ဝါ တူလောနဒ္ဒံ
ကာရာပေယျ၊ ဥဒ္ဒါလနကံ ပါစိတ္တိယံ။

နိသီဒန သိက္ခာပဒ

၈၉။ နိသီဒနံ ပန ဘိက္ခုနာ ကာရယမာနေန ပမာဏိကံ
ကာရေတဗ္ဗံ၊ တတြိဒံ ပမာဏံ၊ ဒီဃသော ဒွေ ဝိဒတ္ထိယော
သုဂတဝိ ဒတ္ထိယာ၊ တိရိယံ ဒီယဗုံ၊ ဒဿာ ဝိဒတ္ထိ၊ တံ အတိက္ကာ
မယတော ဆေဒနကံ ပါစိတ္တိယံ။

ကဏ္ဍပုဋ္ဌိစ္ဆာဒိ သိက္ခာပဒ

၉၀။ ကဏ္ဍပုဋ္ဌိစ္ဆာဒိ ပန ဘိက္ခုနာ ကာရယမာနေန
ပမာဏိကာ ကာရေတဗ္ဗာ၊ တတြိဒံ ပမာဏံ၊ ဒီဃသော
စတသော ဝိဒတ္ထိယော သုဂတဝိဒတ္ထိယာ၊ တိရိယံ ဒွေ ဝိဒတ္ထိ
ယော။ တံ အတိက္ကာမယတော ဆေဒနကံ ပါစိတ္တိယံ။

ဝဿိက သာဋိက သိက္ခာပဒ

၉၁။ ဝဿိကသာဋိကံ ပန ဘိက္ခုနာ ကာရယမာနေန
ပမာဏိကာ ကာရေတဗ္ဗာ၊ တတြိဒံ ပမာဏံ၊ ဒီဃသော ဆ

၁၇၆

ဘိက္ခုပါတိမောက်ပါဠိတော်

ဝိဒတ္ထိယော သုဂတဝိဒတ္ထိယာ၊ တိရိယံ အပုတေယျာ။ တံ
အတိက္ကာ မယတော ဆေဒနကံ ပါစိတ္တိယံ။

နန္ဒ သိက္ခာပဒ

၉၂။ ယော ပန ဘိက္ခု သုဂတစီဝရပ္ပမာဏံ စီဝရံ
ကာရာပေယျ အတိရေန ဝါ၊ ဆေဒနကံ ပါစိတ္တိယံ။ တတြိဒံ
သုဂတဿ သုဂတစီ ဝရပ္ပမာဏံ၊ ဒီဃသော နဝ ဝိဒတ္ထိယော
သုဂတဝိဒတ္ထိယာ၊ တိရိယံ ဆ ဝိဒတ္ထိယော ဣဒံ သုဂတဿ
သုဂတစီဝရပ္ပမာဏန္တိ။

ရတနဝဂ္ဂေါ နဝမော။

ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ ခေါ အာယသ္မန္တော ဒွေ နဝထိ ပါစိတ္တိယာ ဓမ္မာ။
တတ္ထာယသ္မန္တေ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ဒုတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ
ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ တတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ပရိသုဒ္ဓေ
တ္ထာယသ္မန္တော၊ တသ္မာ တုဏှိ၊ ဧဝမေတံ ဓာရယာမိတိ။

ပါစိတ္တိယာ နိဋ္ဌိတာ။ (၈)

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ် ၁၇၇

ပါဠိဒေသနီယ

ဣမေ ခေါ ပနာယသန္တော စတ္တာရော ပါဠိဒေသနီ၊
ဓမ္မာဥဒ္ဓေသံ အာဂစ္ဆန္တိ။

ပဌမ ပါဠိဒေသနီယ သိက္ခာပဒ

၁။ ယော ပန ဘိက္ခု အညာတိကာယ ဘိက္ခုနီယာ
အန္တရဃာရံ ပဝိဋ္ဌာယ ဟတ္ထတော ခါဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ
သဟတ္တာ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ခါဒေယျ ဝါ ဘုဉ္ဇေယျ ဝါ၊ ပဋိဒေသေ
တဗ္ဗံ တေန ဘိက္ခုနာ “ဂါရယံ အာဝုသော ဓမ္မံ အာပဇ္ဇိ အသပ္ပာ
ယံ ပါဠိဒေသနီယံ၊ တံ ပဋိဒေသေမိ”တိ။

ဒုတိယ ပါဠိဒေသနီယ သိက္ခာပဒ

၂။ ဘိက္ခု ပနေဝ ကုလေသု နိမန္တိတာ ဘုဉ္ဇန္တိ၊ တတြ
စေသာ ဘိက္ခုနီ ဝေါသာသမာနရူပါ ဌိတာ ဟောတိ “ဣဓေသုပံ
ဒေထ၊ ဣဓ ဩဒနံ ဒေထာ”တိ။ တေဟိ ဘိက္ခုဟိ သာ ဘိက္ခုနီ
အပသာဒေတဗ္ဗာ “အပသက္က တာဝ ဘဂိနိ၊ ယာဝ ဘိက္ခု ဘုဉ္ဇန္တိ”
ကိ။ ဧကဿပိ စေ ဘိက္ခုနေန ပဋိဘာသေယျ တံ ဘိက္ခုနိ
အပသာဒေတုံ “အပသက္ကတာဝ ဘဂိနိ၊ ယာဝ ဘိက္ခု ဘုဉ္ဇန္တိ”တိ၊
ပဋိဒေသေတဗ္ဗံ တေဟိ ဘိက္ခုဟိ “ဂါရယံ အာဝုသော ဓမ္မံ
အာပဇ္ဇိမှာ အသပ္ပာယံ ပါဠိဒေသ နီယံ၊ တံ ပဋိဒေသမာ”တိ။

၁၇၈

ဘိက္ခုပါတိမောက်ပါဠိတော်

တတိယ ပါဠိဒေသနီယ သိက္ခာပဒ

၃။ ယာနိ ခေါ ပန တာနိ သေက္ခသမ္မတာနိ ကုလာနိ၊
ယော ပန ဘိက္ခု တထာရူပေသု သေက္ခသမ္မတေသု ကုလေသု
ပုဗ္ဗေ အနိမန္တိတော အဂိလာနော ခါဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ
သဟတ္တာ ပဋိဂဟေတွာ ခါဒေယျ ဝါ ဘုဇ္ဈေယျ ဝါ ပဋိဒေသေ
တဗ္ဗံတေန ဘိက္ခုနာ “ဂါရယံ အာဝုသော ဓမ္မံ အာပဇ္ဇိ အသပ္ပာယံ
ပါဠိဒေသနီယံ၊ တံ ပဋိဒေသေမိ”တိ။

စတုတ္ထ ပါဠိဒေသနီယ သိက္ခာပဒ

၄။ ယာနိ ခေါ ပန တာနိ အာရညကာနိ သေနာသနာနိ
သာသကံသမ္မတာနိ သပ္ပဋိဘယာနိ၊ ယော ပန ဘိက္ခု တထာ
ရူပေသု သေနာသနေသု ပုဗ္ဗေ အပ္ပဋိသံဝိဒိတံ ခါဒနီယံ ဝါ
ဘောဇနီယံ ဝါ အဇ္ဈာရာမေ သဟတ္တာ ပဋိဂဟေတွာ အဂိလာ
နော ခါဒေယျ ဝါ ဘုဇ္ဈေယျ ဝါ၊ ပဋိဒေသေတဗ္ဗံ တေန ဘိက္ခုနာ
“ဂါရယံ အာဝုသော ဓမ္မံ အာပဇ္ဇိ အသပ္ပာယံ ပါဠိဒေသနီယံ၊
တံ ပဋိဒေသေမိ”တိ။

ဥဒ္ဒိန္ဒာ ခေါ အာယသ္မန္တော စတ္တာရော ပါဠိဒေသနီယာ
ဓမ္မာ။ တတ္ထာယသ္မန္တေ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ဒုတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ
ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ တတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ပရိသုဒ္ဓေ

မဟာစည်သာသနာရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ် ၁၇၉

တ္ထာယသ္မန္တော၊ တသ္မာ တုဏှိ၊ ဧဝမေတံ ဓာရယာမိတိ။

ပါဠိဇေသနိယာ နိဋ္ဌိတာ။ (၉)

သေခိယ

ဣမေ ခေါ ပနာယသ္မန္တော သေခိယ ဓမ္မာ ဥဒ္ဓေသံ
အာဂစ္ဆန္တိ။

ပရိမဏ္ဍလ သိက္ခာပဒ

၁။ ပရိမဏ္ဍလံ နိဝါသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

၂။ ပရိမဏ္ဍလံ ပါရပိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သုပ္ပဋိစ္ဆန္တ သိက္ခာပဒ

၃။ သုပ္ပဋိစ္ဆန္တော အန္တရဃရေ ဂမိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

၄။ သုပ္ပဋိစ္ဆန္တော အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

သုသံဝုတ သိက္ခာပဒ

၅။ သုသံဝုတော အန္တရဃရေ ဂမိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

၁၈၀

ဘိက္ခုပါတိမောက်ပါဠိတော်

၆။ သုသံဝုတော အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

ဩက္ခိတ္တစက္ခု သိက္ခာပဒ

၇။ ဩက္ခိတ္တစက္ခု အန္တရဃရေ ဂမိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

၈။ ဩက္ခိတ္တစက္ခု အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

ဥက္ခိတ္တကာယ သိက္ခာပဒ

၉။ န ဥက္ခိတ္တကာယ အန္တရဃရေ ဂမိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

၁၀။ န ဥက္ခိတ္တကာယ အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမိတိ
သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ပရိမဏ္ဍလဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

ဥဇ္ဇိက သိက္ခာပဒ

၁၁။ န ဥဇ္ဇိကာယ အန္တရဃရေ ဂမိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

မဟာစည်သာသနာရိပ်သာဝတ်စွတ်စဉ် ၁၈၁

၁၂။ န ဥဇ္ဇဂ္ဂိကာယ အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမိတိ
သိက္ခာ ကရဏိယာ။

အပ္ပသဒ္ဓ သိက္ခာပဒ

၁၃။ အပ္ပသဒ္ဓေါ အန္တရဃရေ ဂမိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏိယာ။

၁၄။ အပ္ပသဒ္ဓေါ အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏိယာ။

ကာယပ္ပစာလက သိက္ခာပဒ

၁၅။ န ကာယပ္ပစာလကံ အန္တရဃရေ ဂမိဿာမိတိ
သိက္ခာ ကရဏိယာ။

၁၆။ န ကာယပ္ပစာလကံ အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမိတိ
သိက္ခာ ကရဏိယာ။

ဗာဟုပ္ပစာလက သိက္ခာပဒ

၁၇။ န ဗာဟုပ္ပစာလကံ အန္တရဃရေ ဂမိဿာမိတိ
သိက္ခာ ကရဏိယာ။

၁၈။ န ဗာဟုပ္ပစာလကံ အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမိတိ

၁၈၂

ဘိက္ခုပါတိမောက်ပါဠိတော်

သိက္ခာ ကရဏိယာ။

သီသပ္ပစာလက သိက္ခာပဒ

၁၉။ န သီသပ္ပစာလကံ အန္တရဃရေ ဂမိဿာမိတိ
သိက္ခာ ကရဏိယာ။

၂၀။ န သီသပ္ပစာလကံ အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမိတိ
သိက္ခာ ကရဏိယာ။

ဥဒ္ဓန္တိကဝဇ္ဇေါ ဒုတိယော။(၁၀)

ဓမ္မကတ သိက္ခာပဒ

၂၁။ န ဓမ္မကတော အန္တရဃရေ ဂမိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏိယာ။

၂၂။ န ဓမ္မကတော အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏိယာ။

ဩဂုဏ္ဍိတ သိက္ခာပဒ

၂၃။ န ဩဂုဏ္ဍိတော အန္တရဃရေ ဂမိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏိယာ။

၂၄။ န ဩဂုဏ္ဍိတော အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမိတိ
သိက္ခာ ကရဏိယာ။

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ် ၁၈၃

ဥက္ကဋ္ဌိက သိက္ခာပဒ

၂၅။ န ဥက္ကဋ္ဌိကာယာ အန္တရဃရေ ဂမိဿာမိတိ
သိက္ခာ ကရဏီယာ။

၂၆။ န ပလ္လတ္တိကာယ အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမိတိ
သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သက္ကစ္စ ပဋိဂ္ဂဟဏ သိက္ခာပဒ

၂၇။* သက္ကစ္စံ ပိဏ္ဍပါတံ ပဋိဂ္ဂဟေဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

ပတ္တသညီ ပဋိဂ္ဂဟဏ သိက္ခာပဒ

၂၈။* ပတ္တသညီ ပိဏ္ဍပါတံ ပဋိဂ္ဂဟေဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

သမဿပက ပဋိဂ္ဂဟဏ သိက္ခာပဒ

၂၉။* သမဿပက ပိဏ္ဍပါတံ ပဋိဂ္ဂဟေဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

၁၈၄

ဘိက္ခုပါတိမောက်ပါဠိတော်

သမတိတ္ထိက သိက္ခာပဒ

၃၀။* သမတိတ္ထိကံ ပိဏ္ဏပါတံ ပဋိဂ္ဂဟေဿာမီတိ
သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဓမ္မကတဝဇ္ဇေါ တတိယော။

သက္ကစ္ဆ ဘုဇ္ဇန သိက္ခာပဒ

၃၁။* သက္ကစ္ဆံ ပိဏ္ဏပါတံ ဘုဒ္ဓိဿာမီတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။
ပတ္တသညီ ဘုဇ္ဇန သိက္ခာပဒ

၃၂။* ပတ္တသညီ ပိဏ္ဏပါတံ ဘုဒ္ဓိဿာမီတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။
သပဒါန သိက္ခာပဒ

၃၃။* သပဒါနံ ပိဏ္ဏပါတံ ဘုဒ္ဓိဿာမီတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

---

* ဤလက္ခဏာပြသော သိက္ခာပုဒ်တို့သည် ၃၀-သော ဘောဇန
ပဋိသံယုတ္တ သိက္ခာပုဒ်တို့ ဖြစ်၏။

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ် ၁၈၅

သမဿပက သိက္ခာပဒ

၃၄။* သမဿပကံ ပိဏ္ဏပါတံ ဘုဒ္ဓိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

နထူပကတ သိက္ခာပဒ

၃၅။* န ထူပကတော ဩမဒ္ဒိတွာ ပိဏ္ဏပါတံ ဘုဒ္ဓိဿာ
မိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဩဒနပ္ပဋိစ္ဆာဒန သိက္ခာပဒ

၃၆။* န သူပံ ဝါ ဗျဉ္ဇနံ ဝါ ဩဒနေန ပဋိစ္ဆာဒေဿာမိ
ဘိယျောကမျှတံ ဥပါဒါယာတိသိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဝိညာပန သိက္ခာပဒ

၃၇။* န သူပံ ဝါ ဩဒနံ ဝါ အဂိလာနော အတ္တနော
အတ္တာယ ဝိညာပေတွာ ဘုဒ္ဓိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဥဇ္ဈာန သညီ သိက္ခာပဒ

၁၈၆

ဘိက္ခုပါတိမောက်ပါဠိတော်

၃၈။* န ဥဇ္ဈာနသညီ ပရေသံ ပတ္တံ ဩလောကေဿာ
မိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ကဗဠ သိက္ခာပဒ

၃၉။* နာတိ မဟန္တံ ကဗဠံ ကရိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

ပရိမဏ္ဍလ အာလောပ သိက္ခာပဒ

၄၀။* ပရိမဏ္ဍလံ အာလောပံ ကရိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

သက္ကစ္ဆဝဇ္ဇေါ စတုတ္ထော။ (၁၁)

အနာဟဋ သိက္ခာပဒ

၄၁။* န အနာဟဋေ ကဗဠေ မုခွါရံ ဝိဝရိဿာမိတိ
သိက္ခာ ကရဏီယာ။

---

* ဤလက္ခဏာပြသော သိက္ခာပုဒ်တို့သည် ၃၀-သော ဘောဇန
ပဋိသံယုတ္တ သိက္ခာပုဒ်တို့ ဖြစ်၏။

မဟာစည်သာသနာရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ် ၁၈၇

ဘုဉ္ဇမာန သိက္ခာပဒ

၄၂။ * ဘုဉ္ဇမာနော သဗ္ဗဟတ္တံ မုခေ ပက္ခိပိဿာမိတိ
သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သကဗဠ သိက္ခာပဒ

၄၃။ * သကဗဠေန မုခေန ဗျာဟရိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

ပိဏ္ဍုက္ခေပက သိက္ခာပဒ

၄၄။ * ပိဏ္ဍုက္ခေပကံ ဘုဉ္ဇိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

ကဗဠာဝစ္ဆေဒက သိက္ခာပဒ

၄၅။ * ကဗဠာဝစ္ဆေဒကံ ဘုဉ္ဇိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

၁၈၈

ဘိက္ခုပါတိမောက်ပါဠိတော်

အဝဂဏ္ဏကာရက သိက္ခာပဒ

၄၆။* န အဝဂဏ္ဏကာရကံ ဘုဉ္ဇိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

ဟတ္ထနိဒ္ဒါနက သိက္ခာပဒ

၄၇။* န ဟတ္ထနိဒ္ဒါနကံ ဘုဉ္ဇိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

သိတ္တာဝကာရက သိက္ခာပဒ

၄၈။* န သိတ္တာဝကာရကံ ဘုဉ္ဇိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

ဇိဝှါနိစ္ဆာရက သိက္ခာပဒ

၄၉။* န ဇိဝှါနိစ္ဆာရကံ ဘုဉ္ဇိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ် ၁၈၉

စပု စပု ကာရက သိက္ခာပဒ

၅၀။* န စပု စပု ကာရကံ ဘုဒ္ဓိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

ကဗဠဝဇ္ဇေါ ပဠမော။

သုရ သုရ ကာရက သိက္ခာပဒ

၅၁။* န သုရ သုရ ကာရကံ ဘုဒ္ဓိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

ဟတ္ထ နိလ္လေဟက သိက္ခာပဒ

၅၂။* န ဟတ္ထနိလ္လေဟကံ ဘုဒ္ဓိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။ပတ္ထ နိလ္လေဟက သိက္ခာပဒ

၅၃။* န ပတ္ထနိလ္လေဟကံ ဘုဒ္ဓိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။ဩဋ္ဌ နိလ္လေဟက သိက္ခာပဒ

၅၄။* န ဩဋ္ဌနိလ္လေဟကံ ဘုဒ္ဓိဿာမိတိ သိက္ခာ

၁၉၀   ဘိက္ခုပါတိမောက်ပါဠိတော်

ကရဏိယာ။ သာမိသ ဟတ္ထ သိက္ခာပဒ

၅၅။ * န သာမိသေန ဟတ္ထေန ပါနိယထာလကံ
ပဋိဂ္ဂဟေ သာမိတိ သိက္ခာ ကရဏိယာ။

သသိတ္ထက သိက္ခာပဒ

၅၆။ * န သသိတ္ထကံ ပတ္တဓောဝနံ အန္တရဃရေ
ဆဇ္ဈေသာမိတိ သိက္ခာ ကရဏိယာ။

ဆတ္တပါဏိ သိက္ခာပဒ

၅၇။ + န ဆတ္တပါဏိဿ အဂိလာနဿ ဓမ္မံ
ဒေသေသာမိတိ သိက္ခာ ကရဏိယာ။

ဒဏ္ဍပါဏိ သိက္ခာပဒ

၅၈။ + န ဒဏ္ဍပါဏိဿ အဂိလာနဿ ဓမ္မံ
ဒေသေသာမိတိ သိက္ခာ ကရဏိယာ။

သတ္တပါဏိ သိက္ခာပဒ

၅၉။ + န သတ္တပါဏိဿ အဂိလာနဿ ဓမ္မံ
ဒေသေသာမိတိ သိက္ခာ ကရဏိယာ။

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ် / ၁၉၁

အာဝုဗေပါဏီ သိက္ခာပဒ

၆၀။ + န အာဝုဗေပါဏီဿ အဂီလာနဿ ဓမ္မံ
ဒေသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သုရု သုရု ဝဇ္ဇေါ ဆဇ္ဇော။ (၁၂)

ပါဒုကာရဋ္ဌ သိက္ခာပဒ

၆၁။ + န ပါဒုကာရဋ္ဌဿ အဂီလာနဿ ဓမ္မံ
ဒေသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဥပါဟနာရဋ္ဌ သိက္ခာပဒ

၆၂။ + န ဥပါဟနာရဋ္ဌဿ အဂီလာနဿ ဓမ္မံ
ဒေသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ယာနဂတ သိက္ခာပဒ

၆၃။ + န ယာနဂတဿ အဂီလာနဿ ဓမ္မံ
ဒေသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သယန သိက္ခာပဒ

၆၄။ + န သယနဂတဿ အဂီလာနဿ ဓမ္မံ
ဒေသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

၁၉၂

ဘိက္ခုပါတိမောက်ပါဠိတော်

ပလ္လတ္တိက သိက္ခာပဒ

၆၅။ + န ပလ္လတ္တိကာယ နိသိန္နဿ အဂိလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဝေဠိတသီသ သိက္ခာပဒ

၆၆။ + န ဝေဠိတသီသဿ အဂိလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဩဂုဏ္ဍိတသီသ သိက္ခာပဒ

၆၇။ + န ဩဂုဏ္ဍိတသီသဿ အဂိလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဆမာ သိက္ခာပဒ

၆၈။ + န ဆမာယံ နိသီဒိတွာ အာသနေ နိသိန္နဿ အဂိလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

နိစာသန သိက္ခာပဒ

၆၉။ + န နိစေ အာသနေ နိသီဒိတွာ ဥစ္စေ အာသနေ နိသိန္နဿ အဂိလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ် ၁၉၃

ဌိတော နိသိန္န သိက္ခာပဒ

၇၀။ + န ဌိတော နိသိန္နဿ အဂိလာနဿ ဓမ္မံ
ဒေသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏိယာ။

ပစ္ဆတော ဂမန သိက္ခာပဒ

၇၁။ + န ပစ္ဆတော ဂစ္ဆန္တော ပုရတော ဂစ္ဆန္တဿ
အဂိလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏိယာ။

ဥပ္ပထေန ဂမန သိက္ခာပဒ

၇၂။ + န ဥပ္ပထေန ဂစ္ဆန္တော ပထေန ဂစ္ဆန္တဿ
အဂိလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏိယာ။

ဌိတော ဥစ္စာရ သိက္ခာပဒ

၇၃။ + န ဌိတော အဂိလာနော ဥစ္စာရံ ဝါ ပဿာဝံ
ဝါ ကရိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏိယာ။

ဟရိတေ ဥစ္စာရ သိက္ခာပဒ

၇၄။ + န ဟရိတေ အဂိလာနော ဥစ္စာရံ ဝါ ပဿာဝံ
ဝါ ခေဋ္ဌံဝါ ကရိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏိယာ။

၁၉၄

ဘိက္ခုပါတိမောက်ပါဠိတော်

ဥဒကေ ဥစ္စာရ သိက္ခာပဒ

၇၅။ + န ဥဒကေ အဂိလာနော ဥစ္စာရံ ဝါ ပဿာဝံ
ဝါ ခေဋံဝါ ကရိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ပါဒုကဝဂ္ဂေါ သတ္တမော။

ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ ခေါ အာယသ္မန္တော သေခိယာ ဓမ္မာ။
တတ္ထာယသ္မန္တေ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ဒုတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ
ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ တတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊
ပရိသုဒ္ဓေတ္ထာသမ္ပန္တော၊ တသ္မာတုဏှိ၊ ဧဝမေတံ ဓာရယာမိတိ။

သေခိယာ နိဋ္ဌိတာ။ (၁၃)

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဝတ်ရွတ်စဉ် ၁၉၅

၅။ အဓိကရဏသမထ (၇)

ဣမေ ခေါ ပနာယသ္မန္တော သတ္တ အဓိကရဏသမထာ
ဓမ္မာ ဥဒ္ဓေသံ အဂစ္ဆန္တိ။

၁။ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နာနံ အဓိကရဏာနံ သမထာယ ဂူပသမာယ
သမ္ပုခါဝိနယော ဒါတဗ္ဗော။

၂။ သတိဝိနယော ဒါတဗ္ဗော။

၃။ အမူဠဝိနယော ဒါတဗ္ဗော။

၄။ ပဋိညာယ ကာရေတဗ္ဗံ။

၅။ ယေဘုယျသိကာ။

၆။ တဿ ပါပိယသိကာ။

၇။ တိဏ ဝတ္ထာရကောတိ။

ဥဒ္ဓိန္ဒာ ခေါ အာယသ္မန္တော သတ္တ အဓိကရဏသမထာ
ဓမ္မာ။ တတ္ထာယသ္မန္တေ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ဒုတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ
ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ တတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ပရိသုဒ္ဓေ
တ္ထာသ္မန္တော၊ တသ္မာ တုဏှိ၊ ဧဝ မေတံ ဓာရယာမိတိ။

သတ္တအဓိကရဏသမထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၉၆

ဘိက္ခုပါတိမောက်ပါဠိတော်

ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ ခေါ အာယသ္မန္တော နိဒါနံ။
 ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ စတ္တာရော ပါရာဇိကာ ဓမ္မာ။
 ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ တေရသ သံဃာဒိသေသာ ဓမ္မာ။
 ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ ဒွေ အနိယတာ ဓမ္မာ။
 ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ တိသ နိဿဂ္ဂိယာ ပါစိတ္တိယာ ဓမ္မာ။
 ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ ဒွေ နဂုတိ ပါစိတ္တိယာ ဓမ္မာ။
 ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ စတ္တာရော ပါဠိဒေသနီယာဓမ္မာ။
 ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ သေဝိယာ ဓမ္မာ။
 ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ သတ္တ အဓိကရဏသမထာ ဓမ္မာ။

ဧတ္ထကံ တဿ ဘဂဝတော သုတ္တာဂတံ သုတ္တပရိယာ
 ပနံ အနုပုမာသံ ဥဒ္ဓေသံ အာဂစ္ဆတိ၊ တတ္ထ သဗ္ဗေပေါဝ သမဂ္ဂေ
 ဟိ သမ္မောဒမာနေဟိ အဝိဝဒမာနေဟိ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ။

ဝိတ္ထာရုဒ္ဓေသော ပဉ္စမော။

ဘိက္ခု ပါတိမောက္ခံ နိဠိတံ။

(၁၄) ရက်မစုံ လက္ခယံ။

(ရက်မစုံလက္ခယံ၌ ပဗ္ဗဇိတအဘိဏ္ဍသုတ်ကို ရွတ်သည်။)